

Älönzil n-Yisa Älmasex wa iktäb LUQA

Äšajəš

1 I-Täyofil wa əkney semyar:
Ettärän äddinät äjjootnen, ad-əktəbän s-älmäyna isälan wi jänen jere-näy, ²s-əmmək-wa-däy s-hanäy-tän-əssoyälän äddinät wi tän-ənhäynen s-tiṭṭawen-näsän s-tizarät, ija Mässinäy imawayän n-mäjräd-net. ³A-wen-däy a fäl näkk-däy, ijjäš-ahi-dd ənniyät n-ad-əmmäyäy i-isälan-en-däy s-iiyän-iiyän yur-aläšäl-näsän, hundäy har ašäl-i-däy, i-ad-hak-hasän-in-äjäy akätab äsisäjrähän, ⁴təkkəssäd äššäk a-s teyəre ta təjrəwäd, tətbat.

Isälan wi ija änjälos däy-tiwit n-Exya

⁵Äzzäman wa d-ämoos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Älyähudəyät, ill'-e ähaləs iiyän däy-wi n-käl-tikutawen* s-isəm-net Zäkärya, išyal däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän* däy-taggayt n-käl-tikutawen ta n-ihäyawän n-Abya, isəm n-hänne-s Elizäbät, tahäyawt n-Harun a tämoos. ⁶Oyadän issənän-essän dat-Mässinäy, əṭṭafän s-älxaqq färəḏän d-alämärän n-Emäli, ⁷mäšan wär len ara ed Elizäbät, täjjojra, täwwäd-tän-dd day tušäre issənän-essän.

⁸Ašäl iiyän dd-täqqäl tasəssäylit taggayt n-käl-tikutawen ta iha Zäkärya, iśl'-e əššäyäl-net dat-Mässinäy hundäy har fälla-s oḏänät tisäyeren, ⁹ämoos a-wen älyadät n-käl-tikutawen n-a-s afäl oḏänät tisäyeren fäll-äwadəm, ənta a-madän-isəhhuh matälxer däy-ehän wa šäddijän n-Emäli. ¹⁰Ašäl-en, isihəwhəw matälxer däy-ehän-en-däy, a-s itäjj a-wen-däy, älzämayät wa n-inaybadän, itəddal Mässinäy dat-emm n-ehän n-ämudd wa s-ijjäš Zäkärya ammas-net. ¹¹A əndərrän, änfäläl-as-dd änjälos n-Emäli fäll-ayil n-tasəskärt-ta fäll-tihuh matälxer. ¹²Inhäy Zäkärya änjälos yəs, iggäd ənniyät, irmäy ¹³mäšan, inn'-as änjälos: «Zäkärya! A-wa təttäräd däy-Mässinäy, ad-äj, hänne-k Elizäbät, ad-təkrəš ara, təjəd-as isəm: Exya. ¹⁴Ad-hak-umas əssəbab n-tedäwit d-tisrawt, səddəwət day tiwit-net äddinät äjjootnen. ¹⁵Ad-umas ere ilan isəm yur-Emäli d-idəm yur-Mässinäy, wär mad-isəw aman n-läynäb äxxiimmärnen wäl' asməd wäl' iiyän, ad-t-iḏnəy Unfas Šäddijän n-Mässinäy härwa

iha täsa n-ma-s. ¹⁶Ǝnta a dd-maddän-isuyəl a äjjeen dāy-käl-Işrayil Emäli-näsän, Mässinäy, ¹⁷ilkəm-as s-ənniyät d-äşşahät wa n-ännäbi Yəli i-ad-dd-isuyəl ulhawän n-abbatän aratän-näsän, əkrəşän iməkkeddəlän tayətte ta karrəşän äddinät lanen idəm dat-Mässinäy, isəbdəd tamətte täsidawät i-ad-təlkəm i-Emäli.»

¹⁸Innä Zākärya ɖarät-a-wen i-änjəlos: «Ǝndek a-wa s-mad-əlmədäy a-s a-wa hi-jänned tidət? Näkk, amyar wäşşärän a ämoosäy, hänne-y day ti-wäşşärät.» ¹⁹Inn'-as änjəlos: «A-wa näkk Žibril-wa s-härkuk əbdädäy dat-Mässinäy, äşmaşäl-ahi-dd sār-k i-ad-käy-dd-səssiwəḍäy isälan-wi-däy ähuskätne. ²⁰Ämära, šamad wär hi-təflesäd a-s hak-əmməjrädäy s-tizarät, ad-itwəṭṭəf emm-näk, ikrəs iləs-näk hundäy har ašäl wa d-mad-itbatän isälan-wi-däy hak-jey.»

²¹A-s itäjj a-wen-däy, tamətte täqqal i-Zākärya, tof'-et tākunt n-a-wa t-in-işlän d-a-wa t-in-iṭṭafän. ²²Älwäqq wa dd-izjār, ittär ad-ämmejrad i-äddinät mäšan, indär-as, əlmädän a-s härät a has-dd-änfalälän dāy-ehän-en-däy, ad-hasän-isitufəy i-ad-tän-isəfhəm a-wa ijän. ²³Issəmdä Zākärya täqqän-net dāy-əşşäyəl yas, iqqäl ehän-net.

²⁴Təkräş hänne-s ɖarät-a-wen ənniyät yas, ja səmmos orän təffär iman-net dāy-ehän-net, ²⁵janna: «Ǝnta da a-wa hi-ija Emäli-nin, ənta a dāy-i dd-iswəḍän, ikkäs fäll-i təkrakiḍt ta ämoosäy jer-äddinät.»

Isälan-wi ija änjəlos dāy-tiwit n-Yisa Älmasex

²⁶Təjjäş Elizäbät ewär-net wa s-säḍis yas, äşmaşäl Mässinäy änjəlos-net Žibril s-tayrəmt tiyyät s-itawänna Nəşirät hat teje ta n-Galila, ²⁷ässok'-e tämawaḍt wärät təzzey meddän s-isəm-net Märyäma, ittar ähaləs n-ahäy n-ämänokal Dawəd s-isəm-net Yusəf.

²⁸Osä-dd änjəlos Märyäma, inn'-as: «Ǝjey-am əsafu kämm-i tənnefränät ed, təkräşäd idəm yur-Emäli-näm.» ²⁹Issärmäy-tät məjräd-wen-däy, ad-tattär älmäyna n-manəwen-wa-däy. ³⁰Inn'-as änjəlos: «Märyäma, wär tärmeyäd, äzzäbbät-dd Mässinäy ännuymät-net fällam, ³¹kämm da-däy, ad-təkrəşäd ənniyät, təkrəşäd ara, təjəd-as isəm Yisa. ³²Ad-ikrəs isəm, iwär-t isəm Rure-s n-Mässinäy* wa iknän aḍkul, ad-äj Emäli Mässinäy əṭṭəbəl wa n-ämänokal Dawəd-i t-äşhäyāwän dāy-ifassän-net, ³³ad-imnukəl härkuk fäll-ehän wa n-ihäyāwän n-Yaqub, tiylal təmmənukəla.»

³⁴Tənnä Märyäma ɖarät-a-wen i-änjəlos: «Ǝndek əmmək wa s-e-äj a-wen ed näkk, wär-əzzeyäy meddän.» ³⁵Inn'-as änjəlos: «Ad-fälla-m dd-izzubbət Unfas Šäddijän, təls'-im tärna n-wa iknän aḍkul, a-wen-däy a fäl ara wa šäddijän dd-e-iwən, ad-t-iwär isəm Rure-s n-Mässinäy.* ³⁶Ara n-meddän-näm, Elizäbät, wädden ti-wäşşärät mäšan, ad-təkrəş ara ənta-

däy, ənta-i s-käla tämoos teməjjejrut, ha ämära ewär-net wa s-sädis
³⁷ed, wär t-illa a-s wädden äddoobät-t Mässinäy.»

³⁸Tənn'-as Märyäma: «Näkk, taklit n-Emäli, itwəjjət-ahi a-wa s-tənned.» Ifäl-tät änjəlos ässayät-wen-däy, iglä.

Təkkä Märyäma Elizäbät

³⁹Təkkä Märyäma išilan-win-däy tayrəmt tiyyät n-käl-Yähuda hat idayän. ⁴⁰Täwwäd-in ehän wa n-Zäkärya, ad-tinməjj isofan d-Elizäbät. ⁴¹Diha-däy d-has-təja Märyäma äsafu, ad-iggäd, iybär-tät alyad wa ihän täsa-net, idnäy-tät Unfas Šäddijän älwäqq-wen-däy. ⁴²Təḍkäl Elizäbät emäsli-net, tənnä: «Təndəḍ-am kämm jer-tiḍeḍen, təndəḍ day i-ara wa ihän täsa-näm. ⁴³Ənta näkk-i-däy, ma ämoosäy tis-ahi-dd anna n-Emäli-nin? ⁴⁴Ijmaḍ-t äššäk a-s diha-däy d-əslänät timəzzujen-in i-äsafu-näm, ad-iggäd ara-wa ihän täsa-nin s-tedäwit. ⁴⁵Təndəḍ-am kämm-i təfläsät a-s Emäli a ijän-däy, ilkam ɣas, ad-isətbət a-wa s-ijjaš ärkäwäl-net.»

Təmmal n-Märyäma i-Mässinäy

⁴⁶Tənnä Märyäma:

«Timələn iman-in təmyäre n-Emäli,

⁴⁷äddiwät ulh-in fäl təssəba

n-a-wa hi-ija Mässinäy-i n-Ämaylas-in.

⁴⁸Ikyäd-dd däy-təmmäḍrit n-taklit-net.

Yur-ašäl-i-däy, e d t-illäm

ere ilkamän fäll-ärori n-äkall,

ad-hi-änn: 'Təndəḍ-am'

⁴⁹fäl-a-s, Wa ilän tärna, ij'-ahi a äjjeen, šäddij isəm-net.

⁵⁰Tähanint-net tənsa fäll-əzzurəyatän

ti t-äksuḍnen däy-iwətyan iket-näsän.

⁵¹Issəkna tärna n-äfuss-net,

äsmäḍrəy s-äššahät-net äddinät wi iha əttəkəbru,

⁵²ikkäs-dd daw-käl-äššahät təmmənukəla-näsän,

issəfrär tilaqqiwen,

⁵³äsyäwän iməlluza däy-a-wa äzedän,

äsyär ifassän n-käl-ehäre.

⁵⁴Idhäl käl-Işrayil-i n-eklan-net,

wär hin-iṭṭef fälla-sän tähanint-net

⁵⁵ed, ämoos a-wen ärkäwäl iylälän

ijjaš i-imärawän-nänäy wi n-ibda

s-əmmək wa s-t-ija i-Ibrahim d-ihäyawän-net.»

⁵⁶Təzzäy Märyäma yur-Elizäbät har tässakäy əḍḍəkuḍ n-käraḍ orän təzzar, täqqäl ehän-net.

Tiwit n-Exya wa n-Enəsselmäy

⁵⁷Tāwwāḍ-dd tāqqān ta dāy-jarrāw Elizābāt eḡāf-net, təkraš ara n-eyy.
⁵⁸Islān ānhārajān-net d-išāqqayān-net tihusay n-a-wa has-ija Emāli ḡas, ohārān dār-s tedāwit ta ja. ⁵⁹Ikrāš ara əttam išilan ḡas, āmelāy, jān-as āddināt isəm Zākārya i-ad-umas anəmmāyru n-ti-s ⁶⁰māšan, tənn'-asān ma-s: «Ābo! Iwāret-t isəm Exya.» ⁶¹Ėggādān-dd sār-s āddināt, ənnān-as: «Wār t-illa āwadəm dāy-ihānan-nāwān iwar isəm-wen-dāy.» ⁶²Āstafāyān i-ti-s n-alyaḍ i-ad-ānn ənta isəm wa s-irha ad-iwār rure-s. ⁶³Āstafāy-asān i-ad-t-dd-əkfən a fāll-iktāb, iktāb-asān fālla-s: «Isəm-net: Exya.» Ėqqālān-dd āddināt ḡas oran imawān. ⁶⁴Āmera iləs n-Zākārya ālwāqq-wen-dāy, ad-itamājrad, itiməl Māssināy. ⁶⁵Tārmās taksəḍa n-Māssināy āddināt-wi əzzāḡnen dāy-attayān-en-dāy d-kāl-iḍayān wi n-Ālyāhudəyāt, ad-timsiyulān isālan-wi-dāy. ⁶⁶Ėttāfān āddināt iket-nāsān wi əslānen a-wa ijān dāy-ulhawān-nāsān, āqqimān-dd ḡas, jannen: «Ak ara-wa-dāy, ma mad-umas?» Ara-i, āsiwār-t Māssināy āfuss-net.

Ālolāy Zākārya s-tārna n-Unfas Šāddijān

- ⁶⁷ Zākārya-i n-ti-s n-alyaḍ, iḍkār-t Unfas Šāddijān,* ālolāy, inna:
- ⁶⁸ «Təmmal i-Emāli-i n-Āmakraš n-Iṣrayil fāl-a-s, ənta, ad-dd-iššārjāšan tamətte-net, āsdārf'-et.
- ⁶⁹ Āsfāqqāt-anāy-dd isək n-əlyəllas dāy-ehān n-akli-net Dawəd.
- ⁷⁰ A-wen āru tān-inna Māssināy s-imawān n-ānnābitān-net wi n-iməššeddəjān.
- ⁷¹ Issəlmād-anāy a-s ad-hanāy-agəz dāy-išənja-nānāy, ikkəs-anāy dāy-ifassān n-imiksānān-nānāy iket-dāy-nāsān.
- ⁷² A-wen-dāy a fāl oḍān tāhanint i-abbatān-nanāy wi n-ibda, iktā-dd ārkāwāl-net wa n-tassayt šāddijān hasān-ijjāš.
- ⁷³ Āmoos a-wen tahudə ija i-abba-nānāy Ibrahim
- ⁷⁴ a-s has-innā, ad-hanāy-agəz dāy-išənja-nānāy, ad-nəzzay jere-sān māšan, wār tān-nāksuḍ.
- ⁷⁵ A-wen ij'-e, i-ad-t-nāybəd hak ašāl dāy-təšədje d-iqqud dāy-tuksəḍa-net.
- ⁷⁶ Kāyy day i n-rure-ḡ, ad-kāy-iwār isəm ānnābi n-Māssināy wa iknān aḍkul, kāyy a-madān-izar i-Emāli i-ad-təknəd ibaran-net,
- ⁷⁷ səlmədād āddināt-net s-əlyəllas wa t-illān ḡur-Māssināy i-tenāšše n-ibākkaḍān-nāsān

- ⁷⁸ fäl-a-s, Mässinäy oḡän-anäy tähanint.
 Däy-idəm n-ehäf n-ärräxmät-net,
 ad-hanäy-dd-isəssiway Ämaylas
 olähän d-täfukt dd-təjammädät išənnawän
- ⁷⁹ i-ad-impləwləw ännur-net
 fäll-äddinät wi äqqimänen däy-tihay,
 han tele ta n-tamättant,
 i-ad-hanäy-išärjəš däy-tabarät ta n-älxer.»
- ⁸⁰ Idaggäl Exya, tiwwaḡ tayətə-net, izzay tinariwen hundäy
 har ašäl wa t-dd-äšmašäl Mässinäy s-käl-Išrayil.

Tiwit n-Yisa Älmasex

(Mätti 1:18–25)

2 Äzzäman wa d-äsiṭäbäl Qäyšär Ojärtän e d t-illäm ämänokal, omär s-ad-tiḡan tamətə fäll-ärori n-äkall. ²Täḡint-ten-däy täzzarät, təja däy-äzzäman wa d-ämoos Kirənyus gəfär n-teje ta n-Surya. ³Däy-təssəba n-a-wen-däy inn' ämänokal wa mäqqärän, a fäl hak äwadəm, iqqäl tayrəmt-ta däy-iwa i-ad-iḡan. ⁴Ifäl-dd Yusəf tayrəmt ta n-Näširät häť teje ta n-Galila, ikkä tayrəmt n-amyar-net Dawəd ta s-itawänna Bätlehäm häť teje ta n-Älyähudəyät, ed ahäya n-Dawəd a ämoos, ⁵i-ad-iḡan ənta d-Märyäma ta n-tämutärt-net-i s-a-s itäjj a-wen-däy, la ənniyät. ⁶Han tayrəmt-ten-däy, a-s dd-tosa täqqän ta däy-jarräw Märyäma eyäf-net. ⁷Təjräw eyäf-net, təkräš teyäfädde-net, tättäl-t däy-ikäršäyän, təssəns'-e däy-efäyd fäl-a-s, ehän wa n-imäjarän, äbas t-iha edägg.

Anfiləl wa dd-ija änjəlos i-imäḡanän

⁸Äkall-en, han-t imäḡanän ässinbärnen irəzzejän-näsän däy-isalwan illa-hin i-ayrəm sihen. ⁹A əndärrän, ibdäd-dd änjəlos n-Mässinäy data-sän, äsmäləwləw-dd älxurmät n-Emäli edägg wa hän, əknän-däy tarəmmeyt ¹⁰mäšan, inn'-asän änjəlos: «Wär tärmeyäm, ənhəywät, äwwayäy-awän isälan n-älxer maden-umas əssəbab n-tedäwit i-tamətə iket-däy-net. ¹¹Ašäl-i, iw'-awän Ämaylas däy-tayrəmt ta n-ämänokal Dawəd, ənta a-s Älmasex* n-Emäli. ¹²Ənta da a-wa s-t-mad-təzzəyäm: ad-tənhəyäm ara s-iket iwa, ittal däy-ikäršäyän, insa däy-efäyd.» ¹³Diha-däy d-issəmdä änjəlos tənna n-a-wen-däy, ad-dd-äddew abrək n-änjəlosän timələn Mässinäy, jannen:

- ¹⁴ «Təmmal i-Mässinäy däy-išənnawän,
 älxer ija fäll-ärori n-äkall
 i-äddinät-wi fäll-tənsa tärha-net.»

Tikawt n-imăḍanăn i-Bătlehăm

¹⁵Ǝqqälän änjălosăn iŝennawăn Ƴas, änmănnăn imăḍanăn: «Adiŝ, năkket Bătlehăm i-ad-nənhəy a-wa ijan d-a-wa hanăy-issəlmăd Emăli.» ¹⁶Ăŝwănken älwăqq-wen-dăy, ogăzăn-in dihen Măryăma d-Yusəf d-ara wa s-iket iwa, insa dăy-efăyd. ¹⁷Ənhăyăn-t imăḍanăn Ƴas, ässoyălän i-ăddinăt a-wa hasăn-ătwănnăn făll-ara wa əndărrăn. ¹⁸Ăkunăn äddinăt iket-năsăn wi əslănen i-a-wa ənnăn imăḍanăn ¹⁹măŝan, Măryăma-i n-ma-s n-alyaḍ, təttăf isălan-win-dăy iket-năsăn dăy-iman-net, siməktəw-tăn dăy-ulh-net i-ad-təlmăd əlmăyňa-năsăn. ²⁰Ǝqqälän imăḍanăn ɸarăt-a-wen, ad-samɣarăn Măssinăy, tiimələn-t făl təssəba n-a-wa əslăn d-a-wa ənhăyăn s-əmmək-wa-dăy s-hasăn-ătwănna.

²¹Ikrăŝ ara əttam iŝilan Ƴas, əmelăy, jan-as isəm Ƴisa, isəm wa s-hasăn-innă änjălos ad-has-t-əjən hărwa wăr-iwa.

Amiwi n-Ƴisa s-ehăn n-ămudd wa măqqărăn

²²Dăy-isălan n-a-wa tənna Ăttăwrăt ta n-Mosa, äddew Yusəf d-Măryăma s-ehăn n-ămudd wa măqqărăn* ihăn Ƴărussălam i-ad-ŝəŝdəjan iman-năsăn, äwwăyăn day ara i-ad-t-săyləfăn tărna n-Emăli ²³făl-a-s, iktab dăy-alămăr n-Emăli a-s: «Alyaḍ n-eyy wa n-teyăfădde, umaset eməŝŝeddəj n-Măssinăy.» ²⁴Dăy-isălan n-aŝəŝdəj n-iman-năsăn, lan s-ad-əjən takute n-sănatăt tidăberən dăy-ti n-əroj mey day sănatăt măllolnen dăy-ti n-aɣrəm ed, a-wen-dăy a iktabăn dăy-alămăr n-Emăli.

Tittar ti ija Šămyun wa wăŝŝărăn i-Ƴisa

²⁵A əndărrăn əhaləs iyyăn da-dăy izzayăn Ƴărussălam s-isəm-net Šămyun. A ija a-wa-dăy, ijar ättăma n-əlyəllas wa s-inna Măssinăy i-İsrayil, ässinsa day Măssinăy Unfas Šăddijăn* fălla-s. ²⁶Ăru d-has-dd-ănfalăl Măssinăy dăy-tăharjit, ijjăŝ-as ărkăwăl s-tărna n-Unfas Šăddijăn n-a-s wăr mad-ămmăt wăr-inhey Ălmasex* n-Emăli. ²⁷Aŝăl-en-dăy, imhăl-t-dd Unfas Šăddijăn s-ehăn n-ămudd wa măqqărăn* i-ad-imzəyyət d-imărawăn n-Ƴisa älwăqq wa d-tajjan a-wa fălla-săn irha əlyadăt dăy-isălan wi n-ihuk-net i-Măssinăy. ²⁸Irmăs-t-dd Šămyun dăy-ifassăn-năsăn, ad-itiməl Măssinăy, ijanna:

²⁹«Emăli!

Ămăra, ărməs unfas dăy-akli-năk

i-ad-igəl dăy-ălxe ed, a-wa s-has-tənned, ija.

³⁰Ăjjunfănăt tiттawen-in dăy-əlyəllas-năk

³¹wa dd-tăsmăjned i-ăddunya iket-dăy-net.

³² Əlyəllas wa s-ənta a-s ännur i-inəzzulam[†]

i-ad-hasän-dd-tənfilələd,

ämoos älxurmät-näk i-käl-İşrayil-i n-tamətte-näk.»

³³İqqäl-dd ti-s d-ma-s Ƴas tof-en tākunt n-a-wa itawännən fäll-alyaḍ-i-däy. ³⁴İttär Šämyun ɖarät-a-wen a dəy-sän ijän älbäraka təzzar, innä i-Märyäma-i n-ma-s: «Alyaḍ-i, ənhəy, äsnäfrän-t Mässinäy i-ad-umas tebədde d-ejädäl i-käl-İşrayil, umas dəy əssəbab n-tamənnant i-äddinät äjjootnen. ³⁵Dəy-təssəba-net, ad-dd-iffukkär a-wa ihän ulhawän n-äddinät äjjootnen. Kämme dəy, ad-ham-umas əssəbab n-uşad n-iman olähän d-tidij n-tākoba.»

Tajuhe n-Hännātu ta n-tännäbit

³⁶Äzzäman-en, təll'-ee tännäbit təknaṭ tuşäre la tawset ta n-dägg-Aşir s-isəm-net Hännātu wälät Fanwäl. Dəy-təmmäḍrit-net, kälä tät-iḍäs adubən dəy-təja əssa iwətyan, ³⁷äb' əhaləs-net Ƴas, təqqiimä-dd, wär toles adubən, la ämära-dəy a iwwäḍän əttamät timərwen n-awätay d-əkkoz. A ija a-wen-dəy, kälä wär fel ehän n-ämudd wa məqqārən, ehäḍ d-aşäl Ƴabbäd Mässinäy, təxdam-as, tuzam. ³⁸Ässayät-wen-dəy ad-dd-tosa ənta-dəy, ad-tiiməl Mässinäy, təjj isälan n-Ƴisa i-äddinät iket-näsän wi järenen äṭṭäma n-ad-dd-izəzzubbət Mässinäy tədarfit-net fäll-Yärussälam.

Təmmiwəḍa n-Ƴisa

³⁹Əssəmdän imərawän n-Ƴisa a-wa fälla-sän ifrəḍ alämär n-Emäli Ƴas, əqqälän tayrəmt-näsän Nəşirät, dəy-teje ta n-Galila. ⁴⁰İdagğäl Ƴisa, itişuhut, itəggar-t sārho dəy-isälan n-a-wa irha Mässinäy fäll-ägg-adəm, ikna dəy fälla-s Mässinäy asəns n-ännuymät-net.

İkräş Ƴisa məraw iyətwan d-əssin

⁴¹Hak awätay, əkkan imərawän n-Ƴisa Yärussälam i-ämudd wa n-Faşka.* ⁴²İkräş Ƴisa məraw iwətyan d-əssin Ƴas, äddewän dər-s ed, a-wen-dəy, a innä älyadät n-ämudd. ⁴³Ässakäyän ämudd dihen Ƴas, əqqälän ihənan-näsän məšan, äqqiima-hin Ƴisa ɖara-sän dəy-Yärussälam. Wär t-oḍənən hundəy har hin-əjrähän a-s wär dər-sän äddew. ⁴⁴Əjən aşäl imdan n-asikəl ija Ƴur-sän a-s äddew d-iməssukal-wi iyyäḍnen dər-sän ohärenen tabarät, əjrähän-in a-s wär dər-sän äddew Ƴas, əqqälän dəy-adäriş-näsän, ad-has-tammäyän

[†]2:32 — Ƴur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-dəy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam.

— Aşäl-i-dəy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

yur-išäqqayän-näsän d-imuzäyän-näsän ⁴⁵mäšan, äba-hasän-t hundäy har hin-əwwäḏän Yārussälam. ⁴⁶Šämad okayän kərəḏ išan ad-t-əjrāwän äniyāyma dāy-ehän n-ämudd wa määqqārān* d-älyulam n-Äṭṭäwrät,* äsijād-asän tafässarän əlkəttabän n-Mässinäy, isastan-tän. ⁴⁷Äkunän äddinät iket-dāy-näsän wi sallänen i-a-wa ijänna dāy-tayət-te-net d-älwižabän-net. ⁴⁸Älwäqq wa d-t-ənhäyän imärāwän-net dihen, äqqänän iyāfawän-näsän, tənn'-as ma-s: «Alyaq-in, ma ämoos a-wa hanäy-jed? A ija a-wa-dāy, nətammäy-ak näkk d-abba-näk ed näyel asujjəl a jed.» ⁴⁹Inn'-asän: «Mafäl hi-tammäyäm, ajän wär tessenäm a-s ley s-ad-hi-əšləwän əššäyälän n-Abba-nin dāy-ehän-net?» ⁵⁰Wär t-illa a əjrahän dāy-a-wa hasän-innä. ⁵¹Äddew dār-sän ḏarāt-a-wen s-Näsirät, äqqim isajād i-a-wa has-jannen. Təṭṭaf anna-net härätän-winnin-dāy, wär tän-iha-i hin-tatāwa. ⁵²Idaggäl Yisa dāy-eḡäs-net, itisärhut, ijrəz i-Mässinäy hakd dägg-adəm.

Älxuṭbät wa ija Exya wa n-Enəsselmäy

(Mätti 3:1–12; Marqəs 1:1–8; Exya 1:19–28)

3 Awätay wa s-märāw d-səmmos dāy-təmmənukəla n-Qäyšär Tibäryus, ämoos Bunəs Bilatəs gəfär n-teje ta n-Älyāhudəyät, ämoos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Galila, äṇṇa-s Fəlibb äminakäl fäll-Tarākunit d-Əyyadurəya, Lisanyas ənta äminakäl fäll-äkall wa n-Abila. ²Äzzāman-en, Hənnan d-Qayāf a äminakälne fäll-käl-tikutawen.* İšilan-win-dāy, ad-imməjrād Mässinäy i-Exya ägg Zākərya dāy-tenere. ³İkk' Exya ḏarāt-a-wen ikallän iket-näsän wi hənən attayän n-əjānš wa s-itawänna Yurdəni. İxattāb, ijanna i-äddinät: «Utabät, tətəwəslmäyäm dāy-aman i-ad-təjrəwäm tenäšše n-ibäkkadän.» ⁴A-wen-dāy išan Exya, a iktabän dāy-əlkəttab wa n-ännäbi Saya† älwäqq wa d-inna dāy-s:

«Säjdät, ija eməsli iyyän ijannen:

‘A-wa eməsli ässewälän dāy-tenere,

äknät tabarät n-Emäli,

səssiḡədät ibaran data-s.

⁵ İyəšran-wi ḡäšnen, ad-ənbəlän,

iḏayän d-ijefän, ad-aləmən,

ibaran-wi äkränbəynen, ad-aḡədən,

tabaräten-ti ärbäyräbəynen, ad-agdähnät,

⁶ e d t-illām ägg-adəm,

ad-inhəy əḡəllas wa dd-äzzäbbät Mässinäy.’ »

† 3:4 A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Yisa, äloläy dāy-išan-net əssayät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

⁷ Osän-dd äddinät äjjootnen ärhanen ad-tän-isəlmäy Exya dəy aman, inn'-asän: «Ya taššälen-i-däy! Wädden tənnäm təmsädäm! Əyya, a tärham ad-tətəwəsəlmäyäm i-ad-təfləm daw-äššäreya n-Mässinäy wa s-išwar fälla-wän dd-oḍa. Ləyätāt-ahi, mi kəwän-issəlmädän s-a-wen? ⁸ Sətbətäm tətubt-nəwän s-imärkedän, təyyəm fälla-wän tənna n-a-s əzzurəyāt n-Ibrahim a nəmoos ed afäl təqqäl s-isälan n-əzzurəyāt yas, əyyāt-ahi ad-hawän-ännäy a-s: Mässinäy, äddoobāt ad-isəmməskəl tihun-ti-däy hannäyäm, ixlək-dd dəy-snāt əzzurəyāt i-Ibrahim. ⁹ Äjät ənniyāt fäl-a-s emm n-tutäla äru d-insa fäll-ikewän n-ihəškan, e d t-illäm ahəšk wärän itirəw aratän ih'-älfäyda, ad-hin-ättänkäḍ, itwəjər-in dəy-efew.»

¹⁰ Əssəstänän-t äddinät wi has-äsijädnen, ənnän-as: «Ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Ere dəy-wän ilän əssin imälsan, äkfet iyyän i-wa wärän ila wäl' iyyän, wa ilän a ikša, äkfet ere wa t-wärän ila.» ¹² Osän-t-dd ḍarāt-a-wen inarmasän n-tiwse i-ad-tän-isəlmäy dəy-aman, ənnän-as: «Älyalim, ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹³ Inn'-asän: «Wär tətteräm dəy-äddinät ar a-wa s-omär əlxəkum.» ¹⁴ Əssəstänän-t əssärdusa, ənnän-as: «Näkkäneḍ-i-š, ma hanäy-iwarän?» Inn'-asän: «Wär toheyäm əwadəm, wär təssəḍlämäm əwadəm s-bahu, äjät ärramāt dəy-timḗal-nəwän.»

¹⁵ Äddinät iket-dəy-näsän wi əslänen i-a-wa ijänna Exya, jərän ättäma, ad-tinməsəstinän kunta wädden ənta-i-däy a-s Älmasex.* ¹⁶ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Näkk, aman a dəy-kəwän-salmäyäy məšan, ilkam-ahi ähaləs hi-ijan mijraw wa-dəy s-wär-änhəjjäy wäla-dəy d-ad-äḍəsäy issal n-tifädelen-net, ənta ad-kəwän-isəlmäy dəy-Unfas Šäddijän d-efew i-ad-hin-istəb a-wa läbasän. ¹⁷ İttaf tesäyt-net ta s-hin-e-izzuzzär allon-net, isədəw allon wa oläyän, äj'-e dəy-ejänd-net, irməs ahošär wa wärän infa härät, äj'-e dəy-efew ähijäljälän härkuk.»

¹⁸ İkk' Exya dədi, itajj isälan n-älxer n-Älənžil*-wi-dəy, isamatar dəy äddinät s-älmäynatän äjjootnen. ¹⁹ Äzzäman-en-däy, ad-äsmähäḍ Exya fäll-ämənokal Harudəs Intibbas dəy-isälan n-Härudəyyas ta n-hänne-s n-ənḡa-s Fəlibb dəy-s ohäy, illäyāt-as dəy ibäkkadän äjjootnen əmešäl səl wen-däy. ²⁰ Ässewäḍ Harudəs fäll-a-wen-däy iket-net iji n-Exya dəy-takärmüt.

Atwəsəlməy n-Yisa dəy-aman

(Mätti 3:13–17; Marḡas 1:9–11)

²¹ A-wen-däy iket-net, ija ḍarāt a-s əssilmäy Exya äddinät äjjootnen d-Yisa iman-net dəy-aman. Älwäqq wa d-ititwəsəlməy Yisa, itəddal Mässinäy dihen-däy a-s dd-ämerän isənnawän, ²² äzzubbāt-dd fälla-s

Unfas Šaddijān* dāy-ānnuy n-tedābert mällät, ijmāḍ-dd emāsli išənnawān, innān:

«Kāyy-i-dāy a-s Rure-ŷ* wa əkneey tārha,
kāyy a dāy-āsriwān iman-in.»

Āṭṭarex n-Ŷisa Ālmasex

(Mätti 1:1–17)

²³Ila Ŷisa əḍḍəkuḍ n-kāraḍāt timərwen n-awātay a-s issənta āmašal-net, ija ɣur-āddināt iket-nāsān wi t-hannāynen a-s rure-s n-Yusəf wa n-əgg Xali.

²⁴Xali ənta, əgg Mātata, Mātata əgg Lewi,
Lewi əgg Mālki, Mālki əgg Yānnay,
Yānnay əgg Yusəf,

²⁵Yusəf əgg Mātašiyas, Mātašiyas əgg Yāmmosa,
Yāmmosa əgg Nāxwama, Nāxwama əgg Xāšli,
Xāšli əgg Naggay,

²⁶Naggay əgg Mätti, Mätti əgg Mātašiyas,
Mātašiyas əgg Šāmɣi, Šāmɣi əgg Yosāx,
Yosāx əgg Yoda,

²⁷Yoda əgg Exya, Exya əgg Ŷisa,
Ŷisa əgg Žərrubabil, Žərrubabil əgg Āššəlat,
Āššəlat əgg Nəyri,

²⁸Nəyri əgg Mālki, Mālki əgg Āddi,
Āddi əgg Kosām, Kosām əgg Ālmādām,
Ālmādām əgg Err,

²⁹Err əgg Ŷisa, Ŷisa əgg Yəlyazār,
Yəlyazār əgg Yurim, Yurim əgg Mātata,
Mātata əgg Lewi,

³⁰Lewi əgg Simyon, Simyon əgg Yāhuda,
Yāhuda əgg Yusəf, Yusəf əgg Yonām,
Yonām əgg Ilyakim,

³¹Ilyakim əgg Mälaya, Mälaya əgg Māyna,
Māyna əgg Mātata, Mātata əgg Natan,
Natan əgg Dawəd,

³²Dawəd əgg Isaya, Isaya əgg Āɣbəydi,
Āɣbəydi əgg Boɣaz, Boɣaz əgg Sala,
Sala əgg Nasun,

³³Nasun əgg Aminādab, Aminādab əgg Ādmin,
Ādmin əgg Arni, Arni əgg Xāšrun,
Xāšrun əgg Faris, Faris əgg Yāhuda,

³⁴Yāhuda əgg Yaqub, Yaqub əgg Isxaqq,

- Isxaqq ägg Ibrahim, Ibrahim ägg Taräxa,
 Taräxa ägg Naxur,
 35 Naxur ägg Sarux, Sarux ägg Raggäw,
 Raggäw ägg Faläx, Faläx ägg Yäbbir,
 Yäbbir ägg Saläx,
 36 Saläx ägg Käynäm, Käynäm ägg Arfäyšad,
 Arfäyšad ägg Säm, Säm ägg Nox,
 Nox ägg Lamäx,
 37 Lamäx ägg Mätussaläm, Mätussaläm ägg Inuk,
 Inuk ägg Yarät, Yarät ägg Mäxlällyil,
 Mäxlällyil ägg Käynäm,
 38 Käynäm ägg Anuš, Anuš ägg Šetti,
 Šetti ägg Adəm, Adəm ənta, Mässinäy a t-dd-ixläkän.

Ažurrəb wa ija Iblis i-Yisa

(Mätti 4:1–11; Marqəs 1:12–13)

4 A-s dd-ifäl Yisa ejänš wa n-Yurdəni, iḍkar Unfas Šəddijän s-aššahät. Unfas-en-däy a t-oyädän s-tenere. ²Ijä dihen əkkožät timərwen n-ašäl itizərrub-t Iblis. Täqqän-ten-däy, ij'-et iket-net wär t-illa a ikkan emm-net təzzar, əlluz. ³Os'-e hi-dd Iblis, inn'-as:

«Šəmad käyy a-s Rure-s n-Mässinäy,* amär i-təhənt-ta-däy ad-tumas tajəlla.»

⁴Äwwežəb-as Yisa, inn'-as:

«Iktab dəy-məjrəd n-Mässinäy:

‘Tämudre n-ägg-adəm, wär təmda fäll-tetäte yas.’»

⁵Iwwäy-t Iblis s-edägg iknan aḍkul, issəkn'-e dəy-ešəfälli n-titt, e d t-illäm əddəwəl iwarän ərori n-əkall, ⁶inn'-as əməra:

«Ad-käy-əkəfäy tərna d-təmyär fäll-əddəwəlän-wi-däy hannäyäd iket-nəsän fäl-a-s i-nin, hakkäy-tän dəy i-ere wa s-ərhey, ⁷a-wen-däy a fäl, hakkäy-ak-tän iket-nəsän afäl hi-täybädäd.» ⁸Äwwežəb-as, inn'-as: «Iktab dəy-məjrəd n-Mässinäy a-s:

‘Eməli-nək Mässinäy a dat-e-tärkäyäd,
 ənta yas a fälla-k ilan əlyibadät.’»

⁹Iwwäy-t Iblis ɖarät-a-wen s-Yərusəlam, issəbdäd-t fäll-afälla n-ehän n-əmudd wa məqqārən* təzzar, inn'-as:

«Šəmad käyy a-s Rure-s n-Mässinäy,* äyy iman-nək s-əkall ed, iktab dəy-edägg iyyän dəy-məjrəd n-Mässinäy a-s:

¹⁰‘Ad-dd-išəmmišəl ənjälosän-net

i-ad-käy-agəzən dəy-əššar,

¹¹əkəbəlän-käy dəy-ifassän-nəsän

i-ad-wär hak-rässəl wəla-däy təhənt tiyyät yas.’»

¹² Inn'-as Yisa: «Iktab dăy-măjrăd n-Măssinăy a-s:
'Wăr-e tarməd Emăli-năk Măssinăy.'»

¹³ Ăžžurrăbăt-t Iblis s-a-wa s-ăddobăt iket-net, indăr-as ȳas, ujěj-t, ad-isimăqqul i-ad-săr-s ijrəw taffawt tiyyăt dăy.

Sănto n-ălxidmăt n-Yisa dăy-teje ta n-Galila

(Mătti 4:12–17; Marqəs 1:14–15)

¹⁴ Iqqăl Yisa ɖarăt-a-wen teje ta n-Galila, toȳad-t tărna n-Unfas Šăddijăn* dăy-a-wa ităjj, intăj isəm-net dăy-teje-ten-dăy iket-net. ¹⁵ Isayra ăddinăt dăy-ihănan n-ăddin wi n-kăl-Ălyăhud,* ăssiimyărăn-t ăddinăt iket-năsăn.

Tăȳart n-ulh n-kăl-Năşirăt

(Mătti 13:53–58; Marqəs 6:1–6)

¹⁶ Ifăl Yisa dihen, ikkă tăȳrəmt ta n-Năşirăt-i-dăy idwăl, ij'-e ašăl wa n-əssəbət-i n-tăsonfat, ikk' ehăn n-ăddin wa n-kăl-Ălyăhud* ed, a-wen-dăy a-s izzay ad-t-ăj. ¹⁷ Təddalăn ăddinăt Măssinăy dihen-dăy a-s ibdăd Yisa jere-săn, əkfăn-t əlkəttab wa n-ănnăbi Saya† i-ad-hasăn-dăy-s iȳăr. Ikkăs-in i-əlkəttab aɖh wa ija təzzar, or'-e dăy-edăgg wa dăy-iktăb:

¹⁸ «Insa făll-i Unfas n-Emăli,
ăsnăfrănăn-ahi
i-ad-ăjăy isălan n-Ălənžil* i-tilăqqiwen,
ăšmašăl-ahi-dd i-ad-ăjăy isălan i-wi hănen tikărmuten,
əjrəwăn iman-năsăn,
zuzəȳăy iməddorȳal,
səddărfey ăddinăt-wi ătiwăkrăšnen,

¹⁹ zəzzubbey-dd awătay n-ănnuȳmăt n-Emăli
făll-ărori n-ăkall.»

²⁰ Issəmdă Yisa teȳăre ȳas, iȳfăl əlkəttab, ăssorȳăl-t i-ănaxdim-wa ijăn ənniyăt i-ehăn wa n-ăddin. Iqqăl-dd, ăqqima ȳas, ăsbălălăȳăn dăy-s ăddinăt-wi hănen ehăn n-ăddin-en-dăy iket-dăy-năsăn. ²¹ Iɖkăl măjrăd, inn'-asăn: «Măjrăd wa s-təslăm ašăl-i-dăy, itbăt.»

²² Eqqălăn-dd ȳas oran imawăn, tof-en tăkunt n-tihusay n-iməjridăn wi dd-zajjărnen emm-net, ad-jannen: «Ak ajăn a-wa wădden ăgg-Yusəf wa-dăy nəzzăȳ?» ²³ Inn'-asăn Yisa: «Əssanăȳ a-s ad-hi-dd-səktəwăm ozz wa innăn: 'Lăxtur, kăȳy-ak səssəfăr i-iman-năkk təzzar', tənnəm-ahi: 'Təmmaȳ jed dăy-ăkall-năk a-wa s-nəsla jed-t dăy-ayrəm wa n-Qăfărnaxum.'» ²⁴ Inn'-asăn dăy: «Tidət-dăy a-s wăr t-

† 4:17 A-wa ănnăbi dd-ăzzarăn i-Yisa, ălölăy dăy-isălan-net əssayăt timăɖ n-awătay dat-tiwit-net.

illa ännäbi ätiwäqbälän däy-äkall-net. ²⁵Äsidättey-awän a-s käla t-ellänät tinuðäfen äjjootnen däy-Işrayil däy-äzzäman wa n-ännäbi Yəli. Äzzäman-en, oyäy mænna i-äddinät, jän kärað iwətyan d-säðis orän wär t-təlla teddamt n-ajənnə watāt äkall-en-däy, ija laž s-käla wär-ätwänhäy a där-oläh fäll-ärori n-äkall. ²⁶Ija a-wen iket-net mäšan, wär dd-äšmašäl Mässinäy ännäbi Yəli ar s-tänuðäft tiyyät yas däy-snät təzzayāt tayrəmt ta n-Saräfta däy-teje ta n-Säyda. ²⁷Ðarät Yəli day, osä-dd äzzäman wa n-ännäbi Ilyas. Äzzäman-en, əllan-t äddinät äjjootnen däy-äkall wa n-Işrayil ijraw jəri mäšan, wär tän-iha-i s-dd-äšimašäl Mässinäy Ilyas a säl ähaləs iyyän n-amäjar il' äkall wa n-Surya s-isəm-net Näyma i-ad-t-išəşdəj.»

²⁸Əslän äddinät i-härätän-win-däy hasän-innä däy-ehän n-äddin yas, käfän a-wa-däy hasän-ija aḍkär-net, ²⁹ämzäyžäyän-t iket-näsän, əzzəwen-t hundäy har afälla n-aḍay wa fäll-idäy ayərəm i-ad-t-in-səttərəkken, ämmät ³⁰mäšan, ikka Yisa jere-sän, iglä.

Äzozäy Yisa ähaləs n-amälšon

(Marqəs 1:21–28)

³¹Ätrarä-dd Yisa ḍarät-a-wen, ikka tayrəmt ta n-Qäfärnaxum hät teje ta n-Galila ad-isayra dihen äddinät hak ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat; ³²əqqälän-dd äddinät yas oran imawän fäll-əjjäružāt-i-däy hasän-ija a-wa isayra ed isayr'-en s-älxikmät äşşohen. ³³Ehän n-äddin-en, ih'-e ähaləs ih' alšin, inhäy Yisa yas, ad-isayrat s-afälla, ijanna ³⁴«Ya Yisa wa n-Näşirät, ma däy-näy tärhed? Ajän ahälak-nänäy a-s dd-tosed? Əssanäy ere wa tämoosäd, käyy-i-däy a-s: Wa Šäddijän dd-äšmašäl Mässinäy.» ³⁵Äsmähäḍ däy-s Yisa, inn'-as «Ətəf emm-näk, təzjāräd ähaləs-i-däy!» Ijjäḍlät alšin ähaləs jer-äddinät təzzar, izjār-t, wär t-illa a has-iyšad. ³⁶Əqqälän-dd äddinät yas oran imawän, tinmännin: «Ma ämoos mäjräd wa? Wa ənta wäl' alšinän e-d fälla-sän äsmähäḍ s-tärna-net, ad-əzjārän äddinät.» ³⁷Intäj isəm n-Yisa ḍarät-a-wen-däy, wär t-illa edägg däy-teje-ten-däy s-wädden timsiyulän däy-s isälan-net.

Äzozäy Yisa taḍäggalt n-Bəṭrus d-imarhinän äjjootnen

(Mätti 8:14–17; Marqəs 1:29–39)

³⁸Izjār Yisa ehän wa n-äddin yas, ikka yur-Simyon. Ämzäyyät-in d-a-s tärmas tenäde täşsoohet taḍäggalt n-Simyon, əttärän däy-s äddinät ad-tät-izuzəy. ³⁹Ibdäd-dd Yisa jənnəj-s, äsmähäḍ fäll-tenäde, tärza fälla-s. Tənkär-dd əlwäqq-wen-däy, ad-tän-simjurut.

⁴⁰Toḍa täfukt yas, ämewäyän-dd sār-s imarhinän s-hak iyyän d-turhənnə-net i-ad-tän-izuzəy, əswär hak iyyän ifassän-net, äzozäy-

tän. ⁴¹ Zajjārān alšinān āddināt ājjootnen, sayāren, jannen: «Kāyy a-s Rure-s n-Māssināy*» māšan, isamāhaḍ fälla-sān, wār tän-itēyy āmmijrādān ed, əssanān a-s ənta a-s Ąlmasex.*

⁴² Ąffaw ȳas, ikka ȳisa tenere n-iman-net māšan tēmmāy-as tamətte hār t-təjrāw, ad-tattārān āddināt əmmək s-t-əṭṭāfān edes-hasān i-ad-wār-ilkem ad-tān-ifal; ⁴³ inhāy tayətte-nāsān ȳas, inn'-asān: «Iwar-ahi ad-āxtəbāy isālan n-ālser n-Təmmənəya n-Māssināy* i-iȳārman-wi iyyāḍnen əntāneḍ-dāy ed a-wen-dāy a-s dd-āmešālāy.» ⁴⁴ Ad-ixattāb ḍarāt-a-wen dāy-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ąlyāhud n-teje ta n-Ąlyāhudəyāt.

Inəṭṭulab n-ȳisa wi āzzarnen

(Mātti 4:18–22; Marȳas 1:16–20)

5 Ašāl iyyān d-ibdad ȳisa dāy-asālim n-ejānš wa n-Žānnāšarāt, tāȳlāyȳālāy-t-dd tamətte tājjeet tārhat ad-səjəd i-mājrād n-Māssināy wa itājj. ² Inhāy sānatāt turfen n-aman ojaynen s-āqqiimān məssaw-snāt dāy-asālim n-aman, saradān titarren-nāsān. ³ Ijjāš dāy-snāt ta n-Simyon, ittār dāy-s ad-has-tāt-in-imhəl hundāy har təfəl asālim n-aman, āqqima dāy-s, ad-isayra tamətte.

⁴ Issəmdā mājrād ȳas, inna i-Simyon: «Səgləw turāft-nāk hundāy har ammas n-aman, təjrəd kāyy d-imidiwān-nak titarren-nāwān.» ⁵ Inn'-as Simyon: «Ąlyalim, ehāḍ imdan a nəja nəšȳal wār t-illa a nārmas māšan, fāl tənna-nāk, ad-nəjār titarren-nānāy.» ⁶ Jān a-wa hasān-innā, ārmāsān-dd ašāl-en-dāy imānan-i-dāy ājjootnen har dd-āqqālnāt titarren-nāsān, təssarnāt. ⁷ Ad-tallāfān i-imidiwān-nāsān wi hānen turāft-ta iyyāḍāt i-ad-dd-ašələn, ilalān-asān. Osān-dd, əḍnāyān turfen-nāsān tissənen hundāy har-dāy tilkəyyitnāt. ⁸ Inhāy Simyon Bəṭrus a-wa ijān ȳas, irkāy dat-ȳisa, inn'-as: «Emāli, əjəj-ahi fāl-a-s nākk anāsbākkaḍ a āmoosāy.» ⁹ Tārmās tarəmmeyt-i-dāy māqqārāt Simyon d-imidiwān-net fāl təssəba n-əjut n-imānan-i-dāy ārmāsān. ¹⁰ Tākunt-ta tārmāsāt Simyon, ənta dāy a tārmāsāt Yaqub d-Exya wi n-dāgg-Zābdi-i dār-ohār ālxidmāt. Innā ȳisa i-Simyon ḍarāt-a-wen: «Wār tārmeyād, ȳur-ašāl-i-dāy, ad-tumasād āwadəm sār-i dd-isadawān āddināt i-ad-tān-āyləsāy.»

¹¹ Ąssoyālān-dd ḍarāt-a-wen turfen-nāsān asālim n-aman, oyyān a-wa tān-išlān iket-net, əlkāmān-as.

Ązozāy ȳisa āhaləs ijraw jəri

(Mātti 8:1–4; Marȳas 1:40–45)

¹² Tha ȳisa iyyān dāy-iȳārman a-s t-inhāy āhaləs ilsa jəri, ikk'-e-hi-dd, irkāy data-s, ad-t-ilaqqād, ijann'-as: «Ąlyalim, afāl tārhed a-wen-

däy, täddoobed ad-hi-šəšdəjad.» ¹³Izzäl Yisa äfuss-net, idäs-t, inn'-as: «Ärheey a-wen, isdaj», ifäl-t jəri älwäqq-wen-däy. ¹⁴Äsmätär-t Yisa, inn'-as: «Wär jed isälan i-äwadəm wäl' iyyän n-a-s näkk a käy-äzozäyän; änn-ak, əgləw, səkən iman-näk i-u-tikutawen,* təjed takute ta n-təšədje s-älmäyña wa s-tän-innä alämär wa n-ännäbi Mosa i-ad-hasän-umas a-wen tajuhe n-a-s təzzäyäd.»

¹⁵Hak ašäl tiwwaq-dd terše n-isəm i-Yisa, tidaw-dd sār-s tamətte tājjeet i-ad-səjed i-isälan n-Älənžil,* təzzəy däy-turhənnawen-net. ¹⁶Mäšan Yisa ənta, əssoof edəgg ištārən däy-ijraw s-tamədilt n-Mässinäy.

Äzozäy Yisa ähaləs ibdanän

(Mätti 9:1–8; Marqəs 2:1–12)

¹⁷Ijraw Yisa yur-Emäli tärna täšsoohet ässitbät azuzi wa itäjj i-äddinät. Ašäl iyyän d-isayra, äqqiimän edes-has käl-faris* d-älyulam n-Ättäwrät* dd-falnen tidbi n-Galila d-Älyähudəyät d-Yärušsälam.

¹⁸A əndərrän meddən iyyäd-da-däy ämisawäyän anäbdon insan fäll-asəftäy. Ettärän a-wa däy-he-əjön ərəsän tamətte, sənsən-t dat-Yisa ¹⁹mäšan, äba-hasän älmäyña n-a-wen fäl əjut-i-däy ja tamətte. Äyläyän, äwwänän afälla n-ehän, sārən däy-assətax n-ehän edəgg s-äddooben ad-sār-s dd-šujəšan anäbdon, äštārārən-t-dd dərät-a-wen har t-dd-əssənsän däy-amməs n-tamətte, dat-Yisa. ²⁰Inhäy Yisa immun-näsän yas, innä: «Ähaləs, ätwänšan-ak ibäkkadän-näk.»

²¹Əslän älyulam n-Ättäwrät* d-käl-faris* i-a-wen yas, ad-jannen däy-iman-näsän: «Ma ämoos wa äwadəm isikuforän s-əmmək-wa-däy? Mi äddoben tenäšše n-ibäkkadän säl Mässinäy?» ²²İlmäd Yisa yur-iman-net a-wa ämiyənnänän ulhawän-näsän, inn'-asän: «Ma tämmizäyäm däy-ulhawän-näwän? ²³Ma ojārən täräyşe jer-ad-tənnəd i-äwadəm: 'Ätwänšan-ak ibäkkadän-näk' d-ad-has-tənnəd: 'Əbdəd, ärjəš.' ²⁴Ašäl-i, ässiilmädäy-käwän a-s Ägg-ägg-adəm,* ijraw fäll-əröri n-äkall turhajät n-tenäšše n-ibäkkadän.» Inna dərät-a-wen i-anäbdon: «Ənney-ak, əbdəd, ədkəl asəftäy-näk, əqqəl ehän-näk.» ²⁵Ibdäd anäbdon ässa'yät-wen-däy dat-äddinät iket-näsän, idkäl asəftäy-net, iqqäl ehän-net itiməl Mässinäy. ²⁶Äqqiimän-dd äddinät yas tof-en təkunt n-a-wa ijän, tiimlən Mässinäy. Təj'-asän tarəmmeyt arəmas wa-däy fäl jannen: «Ašäl-i, iman-net, nənhäy härätän äqqannen eyäf.»

Iyrä-dd Yisa Mätti s-iman-net

(Mätti 9:9–13; Marqəs 2:13–17)

²⁷Ifäl Yisa edəgg-en yas, inhäy ähaləs irammäsän tiwse s-isəm-net Lewi, äqqiima däy-edəgg n-älxidmät-net, inn'-as: «Əlkəm-ahi.»

²⁸Ibdäd Lewi, ibdə d-a-wa t-išlän iket-net, ilkäm-as.

²⁹ Āsmājarāt Lewi Yisa ɖarāt-a-wen s-ehān-net. Itayāyma Yisa dāy-edāgg wa n-imənsiwān a-s erk āddināt han inarmasān n-tiwse ājjootnen da-dāy, osān-dd, ānyāymān dār-s ənta d-inəṭṭulab-net. ³⁰ Ēnhāyān kāl-faris* d-ālyulam n-Āṭṭāwrāt* a-wen yas, āmjānjānān jer-iman-nāsān ad-jannen i-inəṭṭulab-net: «Mafāl tattām, sassām, tihrəm ikassān d-inarmasān n-tiwse d-erk āddināt?» ³¹ Āwwežāb-asān, inn'-asān: «Āddināt āssoxātnen, wār-āmyatārān s-lāxtur, imarhinān a sār-s āmyatārnen; ³² nākk, wār dd-āmešālāy s-āddināt-wi ordānen iman-nāsān iqqud, ināsbākkadān a-s dd-āmešālāy i-ad-utabān.»

Isālan n-āžum

(Mātti 9:14–17; Marqas 2:18–22)

³³ Ēnnān-as ɖarāt-a-wen: «Inəṭṭulab wi n-Exya hakd-dāy kāl-faris,* hārkuk tuzamān, tumadān māšan, wi-nāk əntāneḍ, tattān, sassān.» ³⁴ Issāylāy-tān tangalt dāy-hasān-inna: «Kāl-tuksest, wār tān-ilzem āžum a ikka āmazlay ill'-e yur-sān ³⁵ māšan, ilkam ad-dd-ass āzzāman-wa tān-mad-ifəl āmazlay, āzzāman-en, ad-užamān.»

³⁶ Ij'-asān Yisa tangalt tiyyāt dāy-hasān-innā: «Wār t-illa ere dd-isayārrawen tikəst dāy-erāswāy āynayān i-ad-sār-s isəmməkukəs i wāššārān ed, afāl ija a-wen, ad-dd-isāqqərriwət erāswāy wa āynayān bānnan, ɖarāt-a-wen day, tabdoyt-ta tāynayāt, wār mad-talāh d-ta wāššārāt ini. ³⁷ Wār t-illa day ere itajjān aman n-lāynāb āynaynen āxxiimmārnen dāy-ijdad, ere ijān a-wen har kāfān aman ənnin āynaynen dāy-ijdad, ad-has-səbbuqqen ijdad-net, ifut ɖarāt-a-wen dāy-aman hakd-dāy dāy-ijdad. ³⁸ Aman n-lāynāb āynaynen āxxiimmārnen, iddidān āynaynen a dāy-tān-itajj āwadəm. ³⁹ Āwadəm day wa iswān aman n-lāynāb s-āru d-āxximmārān, ābas āsidārhan tesāse n-wi āynaynen ed ad-ānn: 'Wi s-āru d-əxxəmārān a āzednen.' »

Isālan n-əssəbət, ašāl wa n-tāsonfat

(Mātti 12:1–8; Marqas 2:23–28)

6 Ašāl iyyān n-əssəbət-i n-ašāl wa n-tāsonfat, ālliil Yisa išəkraš n-ālkāma, əlkamān-as inəṭṭulab-net, nakkādān tiyāyānen n-ālkāma, tifəffərun-tānāt jer-ifassān-nāsān, taffāzān tiblalen-ti tānāt-dd-zajjārnen. ² Ēggādān-dd hārāt dāy-kāl-faris* tān-hannāynen, ənnān-asān: «Mafāl tajjām a wārān itətwəjj dāy-ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat?» ³ Āwwežāb-asān Yisa, inn'-asān: «Adiš kāwāneḍ, wār tāyrem dāy-əlkəttab a-wa ija Dawəd ašāl wa d-ālluz ənta d-əjhān-net? ⁴ Wādden ātwānnā, ijjāš ehān n-Māssināy, iḍkāl dāy-

tijəlwen ti n-tikutawen s-wär t-illa ere s-xälal tetäte-näsnät säl käl-tikutawen* mäsän, ənta, ikš'-enät, ikfä dəy-snät dəy imidiwän-net wi dār-əddew.» ⁵ Inn'-asän Yisa dərät-a-wen: «Ägg-ägg-adəm* a ännihäðän dəy-a-wa s-ila ägg-adəm d-a-wa s-wär ila s-ad-t-äj dəy-aşäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

**Äzozäy Yisa ähaləs s-äqqur äfuss-net
dəy-aşäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat**

(Mätti 12:9–14; Marqəs 3:1–6)

⁶ Iqqäl-dd əssəbət-i n-aşäl wa n-täsonfat ƣas, ijjäş Yisa ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud ad-däy-s isayra. Ehän-en, ih'-e ähaləs s-äqqur äfuss-net wa n-ayil. ⁷ Jan-as älyulam n-Ättäwrät* d-käl-faris* ənniyät, tassänän ihäl ad-t-izuzəy dəy-aşäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat meƣ i-ad-t-səðləmän. ⁸ Ilmäð Yisa ƣur-iman-net a-wa dəy-zinəzjumän, innä i-ähaləs wa s-äqqur äfuss-net: «Eyyäw, əbdəd dəy-ammäs n-älžəmayät.» Inkär-dd ähaləs, ibdəð diha s-has-innä. ⁹ Inn'-asän Yisa dərät-a-wen: «Ässiistänäy-kəwän: Ak a xälälän dəy-aşäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat iji n-emärked meƣ iji n-a läbasän, igguz n-iman meƣ iji n-iman?» ¹⁰ Issäyläy-tän-dd Yisa asəwað-net iket-dəy-näsän təzzar, innä i-ähaləs: «Ezzəl äfuss-näk.» Ija a-wa has-innä, izzäy äfuss-net älwäqq-wen-däy. ¹¹ Ija a-wen ƣas, wäsän käl-äddin, änmänhäyän jer-iman-näsän dəy-isälan n-a-wa he-əjən i-Yisa.

Inəmmušal wi n-märaw d-əssin

(Mätti 10:1–4; Marqəs 3:13–19)

¹² İşilan-win-däy ad-iwwän Yisa taðayt, ikkäs dihen ehäð imdan, itəddal Mässinäy. ¹³ Äffäw ƣas, iyra-dd inəttulab-net, äsnäfrän dəy-sän märaw d-əssin, äswär-tän isəm inəmmušal. ¹⁴ Əntəneð da inəttulab-wi äsnäfrän: Simyon wa s-ija isəm Bətrus d-əñña-s Idris; Yaqub d-Exya, Fəlibb d-Bärtälamma, ¹⁵ Mätti d-Tomi; Yaqub wa n-ägg Älfa d-Simyon wa s-itawänna äşşazəy, ¹⁶ Hudd ägg Yaqub d-Yähudəs wa n-Isxaryut-i ämoosän ämaydar.

Äzozäy Yisa äddinät äjjootnen

(Mätti 4:23–25)

¹⁷ Äzzubbät-dd Yisa taðayt dərät-a-wen ənta d-inəttulab-net, ätrarän-dd fäll-eƣäryär dəy-təbdad tamətte täjjeet d-äddinät äjjootnen dd-falnen Älyähudəyät d-Yäruşsalam d-iyärman wi n-Tir d-Säyda hänen asälim n-ejänš. ¹⁸ Äddinät-en-däy, osän-dd iket-dəy-näsän i-ad-səjdən i-a-wa isayra, əzzəyän dəy-turhənnawen-näsän,

əjrəwǎn dǎy-sǎn wi hǎn alšinǎn iman-nǎsǎn. ¹⁹Tattār taxlǣkt-ten-dǎy iket-net ad-t-təḏəs ed zǣjjār-t-dd tǎrna tǎn-zizuyāt iket-dǎy-nǎsǎn.

Tisundəḏ

(Mǎtti 5:1–12)

²⁰Is-wǎḏ Yisa dǎy-inəṭṭulab-net, innǎ:

«Təndəḏ-awǎn kǎwǎneḏ-i
ǣzoḗnen iman-nǎwǎn dat-Mǎssinǎy ed,
Təmmənəya n-Mǎssinǎy, * ti-nǎwǎn.

²¹Təndəḏ-awǎn kǎwǎneḏ-i inǎqq laḗ
ašǎl-i-dǎy ed, ad-tǎyyǎwǎnǎm;
təndəḏ-awǎn kǎwǎneḏ-i hallǎnen
ašǎl-i-dǎy ed, ad-tǎddǎwem.

²²Təndəḏ-awǎn afǎl dǎr-wǎn okǎḏǎn dǎgg-adəm,
afǎl kǎwǎn-əkkǎsǎn jer-iman-nǎsǎn;
afǎl kǎwǎn-gaggǎrǎn;
afǎl ətǎrǎn uyšad n-ismawǎn-nǎwǎn
dǎy-ǣddimmǎt n-Ǧgg-ǣgg-adəm.*

²³Dǎwǎtǎt, taləwəm dǎy-ašǎl-wen-dǎy fǎl-a-s ad-ijat marušǎt-nǎwǎn dǎy-ǣlžǎnnǎt; erk ǣlxal-wen-dǎy hawǎn-han ašǎl-i-dǎy, a ǣjjǎšǎn abbatǎn-nǎsǎn i-ǣnnǎbitǎn.»

Isəmmǎqq

²⁴«Iməskay kǎwǎneḏ-i n-imǎrrəzǎyǎn ed,
ǣlxer-nǎwǎn, ih' ifassǎn-nǎwǎn.

²⁵Iməskay kǎwǎneḏ-i n-imǎyyǎwǎnǎn n-ašǎl-i-dǎy ed,
ad-tulazǎm.

Iməskay kǎwǎneḏ-i dazǣḗnen ašǎl-i-dǎy ed,
ad-təṭṭəfǎm iba, təlhəm.

²⁶Iməskay kǎwǎneḏ-i timələn ǣddinǎt ed, ǣlxal-wen-dǎy a ǣjjǎšǎn abbatǎn-nǎsǎn i-ǣnnǎbitǎn wi n-bahu n-ibda.»

Tǎrha n-iməksǎnǎn-nǎnǎy

(Mǎtti 5:38–48; 7:12)

²⁷«Kǎwǎneḏ-i hi-ǣsijǎḏnen, ǣnney-awǎn: Ǧrhǎt išənja-nǎwǎn, ǣjǎt a olayǎn i-ǣddinǎt-wi dǎr-wǎn okǎḏnen, ²⁸ǣjǎt ǣlhimmǎt i-wi hawǎn-ǣrhanen a lǎbasǎn, ǣḏəlǎt Mǎssinǎy i-wi fǎlla-wǎn jannǎnen bahu. ²⁹Afǎl hak-istǎy ǣwadəm fǎll-tǎjomǎst-nǎk tiyyǎt, səgdəl-as dǎy ta iyyǎḏǎt; afǎl irmǎs ǣwadəm tanǣkkǎbbat-nǎk, ǣkf-e dǎy anǎkǎbba-nǎk. ³⁰Ere kǎy-idǎlǎn-dǎy, ǣkf-e; wǎr tətterǎḏ

däy-äwadəm ad-hak-isuyəl a-wa däy-k irmäs. ³¹ A-wa s-tärhäm, ad-hawän-t tadjän äddinät, äjät-asän-t käwäneḍ-däy.

³² Afäl wär tärhem ar imärhan-näwän, əndek marušät-näwän? Wädden, inäsbäkkadän-däy, ärhan äddinät wi tän-ärhanen. ³³ Afäl wär təjjəm a olayän ar i-wi hawän-t-tajjänen, əndek irhuj-näwän? Wädden, wäl' inäsbäkkadän, a-wen, tadjän-t. ³⁴ Afäl day wär səmərwisəm ar i-äddinät wi däy-tordäm timzal, əndek marušät wa s-mad-təjrəm ättäma-net? Wädden, inäsbäkkadän-däy, samärwasän i-imidiwän-näsän ed, ordan yur-sän azäbäna. ³⁵ Ärhät išənja-näwän, tadjät-asän a olayän; səmmərwəsät i-ere däy-wär jeräm ättäma n-timzal. Dihen, ad-ijat marušät-näwän, tumasəm aratan n-Mässinäy wa iknan aḍkul ed, ənta, miḷyaw-net, wär sār-s izley wi wär ha tāmāyit hakd-däy wi n-inälläbäsän. ³⁶ Təjjəšet-käwän təmyäre n-təhanint ta hət Abba-näwän.

Wär säḍlamät äwadəm

(Mätti 7:1–5)

³⁷ Afäl wär tənnem däy-äwadəm, wär mad-däy-wän änn äwadəm, afäl wär təssəḍlāmäm äwadəm, wär käwän-e-isəḍlām äwadəm, naššät i-ad-təjrəwäm tenäšše. ³⁸ Äkfät, ad-təjrəwäm; ere wa ihakkän, ad-ijrəw a äjjeen däy-asəbbətär-net ed, ilkam ad-hanäy-ikət Mässinäy isuf-net s-əmmək wa s-nətəkkat isuf-nänäy i-äddinät. » ³⁹ Issäyläy-tän-dd Yisa tangalt däy-hasän-inna: « Ajän emədderyəl äddoobät ad-ilwəy emədderyəl? Wädden, ad-idwən issənän-essän däy-anu?

⁴⁰ Wär t-illa änəttalib ojarän älyalim-net məšan, änəttalib iket-net iyradän, ad-aläh d-älyalim-net.

⁴¹ Uhən käyy, mafäl hannäyäd təzewt ta hət tiṭṭ n-əṇṇa-k, a-s ija a-wen, wär hənnəyäd afäyot wa ihän tiṭṭ ta-näk? ⁴² Mey day, əndek əmmək wa s-mad-tənnəd i-əṇṇa-k: 'Äyy-ahi ad-hak-əkkəsäy təzewt däy-tiṭṭ-näk', a-s ija a-wen, käyy iman-näk, iha afäyot tiṭṭ ta-näk. Älmunafey! Äkkəs-in afäyot wa ihän tiṭṭ-näk təzzar i-ad-tudabed ahänay d-ukəs n-tezewt ta hət tiṭṭ n-əṇṇa-k. »

A-wa ihan ulh a ijanna emm

(Mätti 7:17–20; 12:34–35)

⁴³ « Wär t-illa ahəšk olayän itiirəwən aratan läbasnen, wär t-illa day erk ahəšk itiirəwən aratan olaynen. ⁴⁴ Hak ahəšk-däy aratan-net a-s ititwəzziy. Wär mad-dd-təkkəsäd ara n-ašar fäll-ewärwär, wär mad-təkkəsäd day läynäb fäll-tahəjjart. ⁴⁵ Äwadəm-wa olayän, miḷyaw n-ulh-net a däy-dd-itakkäs a-wa olayän məšan, enälläbäs

ənta, təlləbəst n-ulh-net a dəy-dd-itakkəs a-wa ləbasən ed, a-wa idkəran ulh n-əgg-adəm a dəy-itaməjrad emm-net.»

Ässasən wi n-əssin

(Mätti 7:24–27)

⁴⁶«Mafäl hi-jannem: ‘Emäli, Emäli!’ a-s ija a-wen, wär təjjəm a-wa hawän-janney. ⁴⁷Ere hi-dd-ikkän-däy, äsjäd i-məjrad-in, ad-itamaşal a-wa ənney, ad-kəwän-säknäy ere wa dər-oläh. ⁴⁸Oläh d-əwadəm itəddayän ehän, iyäş ässas-net har iwwäd təhunt, idäy fälla-s. Ij’ akäsa, ij’ anji äşsoohen, inkäf i-tayäşamt siha d-siha mäšan, wär tät-äsmäramär ed, təkñ’ äntum dəy-äkall ⁴⁹mäšan ere wa islän i-məjrad-in wär has-äsjäd, oläh d-ere idäyän ehän-net fäll-tasənjit wärät la ässas, osä-dd anji, inkäf i-ehän, immär-t-in s-iiyät, ij’-as tenäde təmdat.»

Äzozäy Yisa änaxdim n-käbtän iyyän

(Mätti 8:5–13)

7 Issəsla Yisa isälan-win-däy i-tamətə yəs, ijjäş ayərəm wa n-Qäfärnaxum. ²Ill’-e dihen käbtän ilan akli ikna tärha-i s-a-s itäjj a-wen-däy ija turhəna ta-däy s-işwar hin-ässijja. ³Islä käbtän a-s dd-ijjaş Yisa äkall yəs, äşmaşäl sār-s härät dəy-inušämän n-käl-Älyähud i-ad-däy-s əttärän ad-dd-ass, izuzəy akli-net. ⁴Osän-dd käl-Älyähud Yisa, dälän-t dəy-ad-t-izuzəy, ənnän-as: «Ähaləs-i-däy, äniihäjjä s-ad-has-təkkəsäd tekəriđt, ⁵irha tumast-nänäy hullan, ənta a hanäy-issəkrəsän ehän n-äddin wa nəla.» ⁶Äddew dər-sän Yisa. Wär-ujəy a-s has-dd-əlkädän imidiwän n-käbtän dd-äşimaşäl, ənnän-as: Inn’-ak käbtän: «Älyalim! Wär täsläyyäyäd iman-näk fäl-a-s, wär-änhäjjäy d-ad-dd-təjjəşäd ehän-in, ⁷a-wen-däy dəy a fäl wär-äsnähäjjäy iman-in d-ad-käy-in-äkkäy, änn tiyyät täfert, ad-izzəy änaxdim-in. ⁸Näkk, əllan-t imänokalän jənnəy-i, ley dəy näkk əssärdusa daw-i t-əllanen, e-d ənnəy i-iiyän: ‘Əgləw’, ad-igləw, e-d ənnəy i-wa iyyädän: ‘Əyyäw’, ad-hi-dd-ass; akli-nin dəy, e-d has-ənney: ‘Äj a-wa’, ad-t-äy.» ⁹Islä Yisa i-a-wen yəs, ijrəz-as käbtän, innäd-dd s-äddinät wi has-əlkämnen, inn’-asän: «Äsidättəy-awän a-s wälä dəy-äkall wa n-Işrayil, wär kälə ənhäyäy ere s-ogdäh immun-net d-wa n-ähaləs-i-däy.» ¹⁰Əqqälän meddən-wi dd-ämeşälnen, ogäzän-in akli wa s-kälə ärhin, izzay.

Issənkär-dd Yisa rure-s n-tänuđäft tiyyät jer-inəmmuttan

¹¹Aşäl wa n-đarät wen, äddew Yisa d-inəttulab-net s-tayərəmt s-isəm net Nayin, təlkam-asän dəy tamətə təjjeet. ¹²Diha-däy dd-əjjäşän ayərəm, ad-ämmoqqäsän d-äddinät äwwäđnen härät äwwaynen

enəmmettən s-tizəska; ənəmmettən-en, alyaq s-wär təla ma-s ar ənta, ti-s day wär-idder. ¹³Ojjä Yisa taməḏt-ten-däy, täny'-e tähanint-net, inn'-as: «Elyən Iblis.» ¹⁴Ikkä-dd ənəmmettən, idäs-t, əbdädän äddinät-wi t-əmisawäyən, innä i-enəmmettən: «Ämawaḏ, ənney-ak: ənkar!» ¹⁵Äqqimä-dd ənəmmettən ässayät-wen-däy, ad-itamäjräd, ässoyäl-t Yisa i-ma-s. ¹⁶Ärmäyän äddinät iket-näsän, ad-tiimələn Mässinäy, jannen: «Ašäl-i, änfäläl-dd ännäbi mäqpoorän jere-näy, Mässinäy osä-dd tamət-te-net i-ad-tät-iyəs.» ¹⁷Ämsayäl mäjräd-wen-däy ätwännän fäll-Yisa däy-Älyähudəyät d-attayän-net.

Isəstanän wi ija Exya wa n-Enəsselmäy däy-isälan n-Yisa

(Mätti 11:2–19)

¹⁸Osän-dd inəṭṭulab n-Exya, jän däy-s isälan n-a-wa ijän iket-däy-net. ¹⁹Iyrä-dd däy-sän əssin, äšmašäl-tän s-älyalim i-ad-t-səstənän kunta ənta a-s Wa s-ätwänna ilkam ad-dd-ass meḡ ilkam iyyän säl ənta. ²⁰Osän-dd meddän, ənnän-as: «Exya wa n-Enəsselmäy a hanäy-dd-äšmašälän sär-k, inn'-anäy ad-käy-nəsəstən, 'kunta käyy a-s Wa s-ätwänna ilkam ad-dd-tasəd meḡ ilkam ere säl käyy?'» ²¹Ässayät-wen-däy t-sastanän, äzozäy Yisa äddinät äjjootnen däy-tizəoren d-alšinän, ikfa day iməddoryal äjjootnen turhajät n-ahänay. ²²Äwwežäb i-meddän wi dd-äšmašäl Exya, inn'-asän: «Äqqəlät Exya, suyəläm-as a-wa tənähäyäm d-a-wa təsläm, ännät-as: iməddoryal hannäyän, inəbdan rajjäsän; wi ijräw jəri, tišdajän, imzaj, sallän; inəmmuttan nakkärän-dd; tiläqqiwen, sallänät i-Älənžil.* ²³Təndəḏ i-ere wa däy-i wärän ij' äššäk.»

A-wa innä Yisa fäll-Exya wa n-Enəsselmäy

²⁴Eglän inämmašalän n-Exya yas, ädwännät Yisa i-tamət-te däy-isälan n-Exya, inn'-asän: «Ak, a-s təzjäräm s-tenere, ma tənähäyäm? Ak tezewt äsiwälawäl aḏu a tənähäyäm? Äbo! ²⁵Adiš ma təkkäm i-ad-t-tənähäyäm? Ak ähaləs äsisahäyän ašäl a tənähäyäm? Ənhəywät-tän-ak äddinät-wi sasahaynen ašäl, əntäneḏ-den ännufläyən däy-ihänan-wi n-imänokalän. ²⁶Adiš mi təkkäm i-ad-t-tənähäyäm? Ak ännäbi? Tidət lab a-s ännäbi, ässiilmädäy-kāwän a-s ere ojärän tumast n-ännäbi a tənähäyäm.

²⁷Exya, ənta-en-däy a fäl inna əlkəttab n-Mässinäy:

‘Ənhəy! Äzizäräy-ak ännämmašul-in

wa he-iknən tabarät data-k.’

²⁸Ässiilmädäy-kāwän a-s, wär t-illa ara n-taməḏt ojärän Exya mäšan, hakd a-wen-däy, wär t-illa ere t-wärän ojer däy-Təmmənəya n-Mässinäy.*»

²⁹ Äddinät-wi has-əslänen iket-näsän hakd-däy inarmasän n-tiwse ärdän s-Təmmənəya n-Mässinäy ed, äqbälän ad-tän-isəlmäy Exya
³⁰ māšan, käl-faris* d-älyulam-i unjäynen s-asəlməy-net, äsfatän iman-näsän däy-a-wa iytäs Mässinäy.

³¹ Innä Yisa: «Ak, mi dār-mad-sənnəfäqqäy käl-əzzurəyāt-ta-däy? Ak, mi dār-olähän? ³² Olähän ɣas d-aratän janen aɣrəf däy-təfärre, jannen iyyäd i-wi iyyädnen:

‘Ənhəywät, kəwəneɖ, wär lem asäfar;
 nəwät-awän tayənibt, tunjäyäm s-dällol!
 Nənzär-awän tiswal n-tisnant māšan,
 wär təlhem!’

³³ Exya wa n-Enəsselmäy, äzzäman wa dd-osa, wär-itətt imənsiwän olaɣnen, wär-isəss aman n-läynəb äxxiimmärnen; tənnäm: ‘Ih’e əlšin’,
³⁴ işrəy-t-dd Ägg-ägg-adəm,* ənta itihar dār-wän a-wa tättäm d-a-wa sässäm, ɣas tənnäm däy-s: ‘Wa ənta, insäy, iräf aman wi n-läynəb äxxiimmärnen, amidi n-inarmasän n-tiwse d-älfusay wi iyyädnen.’

³⁵ Mäšan a-wen wär hin-ikkəs a-s:

‘Särho wa dd-ifälän Mässinäy,
 ijitän n-aratän-net a t-isatbatän.’ »

Təjrəw tamäɖt tiyyät tenäšše n-ibäkkadän-net

³⁶ Ämjarät-dd Yisa ašäl iyyän i-u-faris* iyyän, ikk’e-hi-dd, ad-tamənsawän. ³⁷ Təsla tamäɖt n-tanəsbäkkadət hat aɣrəm-en-däy a-s Yisa ämjarät i-u-faris-en ɣas, a əndärrän, ənta da-däy təwway butəl n-aɖutän. ³⁸ Tosä-dd, təjjäš fälla-sän ehän wa däy-tamənsawän, təkka dihad äsiyämär Yisa, mäl daw-iɖarän-net, ad-hall. Hall har təssəbdäj iɖarän-net s-iməttawän-net, ad-tän-timəs s-tišəkkaɖ-net, timəllut-asän, sänyal fälla-sän aɖutän.

³⁹ Inhäy u-faris* wa dd-äsmäjaren Yisa a-wen ɣas, ad-ijanna däy-iman-net: «Ənnär ämoos ähaləs-i-däy ännäbi, ilməd a-s tamäɖt-ta-däy t-təɖasət, təlkäxbat.» ⁴⁰ Inn’-as Yisa: «Simyon, ärhey ad-hak-ännäy härät iyyän.» Inn’-as Simyon: «Älyalim, äsijädäy-ak, mäjräd.» ⁴¹ Inn’-as Yisa: «Käla t-illa ähaləs irwasän əssin meddän: iyyän, irwas-t səmmosət timad n-ärriyal n-aɣrəf, wa iyyädän, irwas-t, səmmosət timərwen n-ärriyal n-aɣrəf. ⁴² Inhäy a-s wär tän-iha-i äddooben timzäl n-ehäre-net, ma n-əmmək ɣas, inš’-asän-in a-wa tän-irwäs. Ässistänäy-käy käyy Simyon: ‘Əndek däy-sän wa has-madän-ikən təmayit?’ » ⁴³ Inn’-as Simyon: «Ordey a-s wa s-hin-oyyä ämarwas wa ojarän.» Inn’-as Yisa: «Toɣadäd.»

⁴⁴ Innäɖ-dd Yisa ɖarät-a-wen s-tamäɖt təzzar, innä i-Simyon: «Wädden hannäyäd tamäɖt-ta-däy, əjjäšäy-dd ehän-näk, wär

hi-tækfed aman s-ässeräddäy iðarän-in mäšan ənta, təssəbdäy-tän simettawän-net, tomäs-tän s-tišəkkað-net, ⁴⁵älwäqq wa dd-osey ehän-näk, wär hi-dd-təlkeðäð, tasəsäd-ahi däy-idmarän-näk mäšan ənta, a dd-osey, timəllut i-iðarän-in fäll-semýar-i-däy hi-təja. ⁴⁶Käyy day, wär təšweyäd eyäf-in, a-s ija a-wen ənta, iðarän-in a təšwäy s-aðutän. ⁴⁷Däy-təssəba n-tärha-i-däy mäqqärät hi-təssəkna, a-wa äjjen la däy-ibäkkəðän, ätiwänšän-as-in. Tidət-däy a-s ere wa s-hin-ätwänša a əndärrän, tämayit-net day ti-əndärrät.»

⁴⁸Inna Yisa ðarät-a-wen i-tamäðt: «Ibäkkəðän-am, ätiwänšänäm-in.» ⁴⁹Əslän iməjarän i-a-wen-däy yas, ad-jannen däy-iman-näsän: «Ma ämoos äwadəm wa äddooben tenäšše n-ibäkkəðän n-äddinät?» ⁵⁰Innä Yisa i-tamäðt ðarät-a-wen: «Immun-näm a käm-iyłäsän, əgləw däy-älxer.»

Tiðeðen-ti n-timadhalen n-Yisa

8 Älliil Yisa ðarät-a-wen iyärman d-tidbi äjjootnen, ixatğab i-äddinät isälan n-älxer n-Təmmənəya n-Mässinäy,* äddeewän dər-s inəttulab-net wi n-märäw d-əssin ²d-härät däy-tiðeðen s-tiyyäð, ikkas däy-snät, alšinän d-tiyyäð äzozäy däy-turhənnawen. Tiyyät däy-snät, isəm-net Märyäma ta n-Muläzðdaləyät, ikkas däy-s ənta əssa alšinän, ³tiyyät isəm-net Täxya, ənta a-s hänne-s n-Šuza wa ixkämän fäll-inaxdimän n-ehän n-ämənokal n-äkall wa s-isəm-net Harudəs, tiyyät Suzänna d-timidiwen-net tiyyäð äjjootnen, iket-däy-näsnät, ədhəlnät Yisa d-inəttulab s-a-wa əğğəfnät.

Tangalt ta n-änäsdamu

(Mätti 13:1–9; Marqəs 4:1–9)

⁴Täddew-dd tamətəte täjjeet s-wär t-illa ayğəm wär dd-fel s-Yisa. Issäyläy tamətəte tangalt, inn'-asän: «Käla izjär änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkrəš-net.

⁵Älwäqq wa d-itidumut, oðänät tiblalen tiyyäð däy-äbara, äfkälfäkälän-tänät äddinät, äkkukkären-tänät-dd igðəð, əkšän-tänät.

⁶Oðə ašər iyyän jer-tihun, diha-däy dd-äffoqqät, ad-hin-äqqur fäl iba n-abduj.

⁷Oðə ašər iyyän däy-tabəññənt, tədwäl-dd fälla-s tabəññənt, təzmäd-as.

⁸Ašər wa iyyäðän, oðə däy-äkall olayän, idwäl-dd, ikräš aratan s-timad.»

Ija məjräd-wen-däy yas, iðkäl eməsli-net, innä: «Ere ilän timəzzujen s-islä-däy, isäjdet.»

Äddälil wa fäl isayra Yisa s-tangalen*(Mätti 13:10–17; Marqas 4:10–12)*

⁹Essästänän-t inettulab-net darät-a-wen d-älmäyna n-tangalt ta ija.
¹⁰Inn'-asän: «Käwäneḍ, təjrawäm turhajät n-ujreh n-äddäraj wa n-isälan n-Təmmənəya n-Mässinäy* mašan, äddinät wi iyyäḍnen, wär jen a-wen.

‘Ad-əswaḍän, wär hənnəyän;
 sallän, wär jərrähän.’ »

Älmäyna n-tangalt ta n-änäsdamu*(Mätti 13:18–23; Marqas 13–20)*

¹¹«Ämära, tangalt, älmäyna-net da:

Tiblalen a-s məjräd n-Mässinäy.

¹²Äbara wa dəy-oḍänät tiblalen tiyyäḍ, ənta a-s äddinät-wi sallänen i-məjräd n-Mässinäy, as'-en-dd Iblis, ilbəy-t-dd dəy-ulhawän-näsän i-ad-wär-omenän s-Mässinäy, iyləs-tän.

¹³Tihun ti jer-oḍänät tiblalen tiyyäḍ, əntänäteḍ a-s äddinät-wi s-e-d əslän i-məjräd n-Mässinäy, ad-əhləyləyän, əqbəlän-t šik, məšan wär t-təyyən ikraš ikewän dəy-ulhawän-näsän, ad-əjən äzzäman əndərrän älmät ätubän, məšan afäl ätwäzzurräben, ad-hin-əbbuṭṭälän a-wa s-omänän.

¹⁴Tabəṇṇənt ta dəy-oḍänät tiblalen tiyyäḍ, ənta a-s äddinät wi s-e-d əslän i-məjräd n-Mässinäy, ad-tän-äyləbän inəzjam n-tārha d-ajmur d-izəraz n-wälät-äddunya, əzmədän-as, indär-asän ad-əhələn s-data dəy-tuksəḍa-näsän i-Mässinäy.

¹⁵Äkall wa oläyän dəy-oḍänät tiblalen tiyyäḍ, oläh d-äddinät-wi s-e-d əslän i-məjräd n-Mässinäy, ad-t-əknən uḍəf s-sərho dəy-ulhawän-näsän, ad-hasän-t-ijjəš älfäyda äddewän d-akuyəd. »

Tefätelt*(Marqas 4:21–25)*

¹⁶Inn'-asän Yisa day: «Wär t-illa ere isarmasän tefätelt təzzar, isəbbumbəy fälla-s äkoss meḡ tāt-ija daw-tešejit, änn-ak, asili a tāt-itajj fäll-äsaḍəf əsikakän i-ad-hannäyän äddinät wi dd-tajjəšnen ehän ännur-net. ¹⁷Wär t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-təlla day takše s-wädden ad-dd-təffukkär s-tarähut. ¹⁸Äjät ənniyät i-əmmək wa s-sajadäm; äwadəm wa ifhämän härät, ad-has-iwwaḍ musnät har isəssikəy məšan, wa s-wär t-illa a ijrah, wär t-in-ikka härät, änn-ak, ad-däy-s ämahäy wäla a-wa s-orda a-s iṭṭaf-t. »

Anna d-ayətma n-Yisa wi n-tidət

(Mätti 12:46–50; Marqəs 3:31–35)

¹⁹Tosä-dd anna n-Yisa d-ayətma-s māšan, igdäl-asān əjut n-tamətte ad-t-ənhəyān. ²⁰Ätwänn'-as: «Təbdad anna-näk d-ayətma-k dat-emm n-ehän, ärhan ahānay-näk.» ²¹Äwwežäb-asān, inn'-asān: «Anna-nin d-ayətma-y, äddinät-wi sajadnen i-mäjräd n-Mässinäy, tamašalän a-wa inna.»

Issəbdäd Yisa ađu fäll-ejānš

(Mätti 8:23–27; Marqəs 4:35–41)

²²Ijjäš Yisa ašäl iyyān turäft n-aman ənta d-inəttulab-net, inn'-asān: «Nəjləyet ejānš s-ašrut wa iyyäđän», əglän. ²³Əglan fäll-aman-en-däy a-s hin-ittaş Yisa. A əndärrän, inkär-dd ađu-i-däy äššoohen, ad-đakkär turäft aman, əjjäšan miši. ²⁴Ohäžän-dd inəttulab Yisa, ad-t-sänkarän däy-eđəs, jannen-as: «Älyalim, Älyalim, nəhläk!» Inkär-dd Yisa, äsmähäđ fäll-ađu d-tinäzzämären ti äššoohäten, ibdäd a-wen-däy iket-net, sämmeđ-in. ²⁵Inn'-asān Yisa: «Ma ija immun-näwän.» Əqqälän-dd yas ärmayān, oran imawän, tinmənnin: «Ma ämoos äwadəm-wa-däy s-e-d omär i-ađu d-aman ad-has-səjdən?»

Äzozäy Yisa äwadəm iha alšin

(Mätti 8:28–34; Marqəs 5:1–20)

²⁶Äsjänän đarät-a-wen däy-äkall wa n-käl-Gadara änimäswäđän d-teje ta n-Galila. ²⁷Diha-däy dd-izjār Yisa turäft n-aman, ad-has-dd-ilkäd ähaləs n-ayrəm-en-däy han alšinän. A ilan äzzāman, wär-iləss tikəst, wär-il' edägg n-iman-net, izzay tižəska. ²⁸Inhäy Yisa yas, äsyärät təzzar, irkäy data-s, inn'-as: «Ya Yisa wa n-Rure-s n-Mässinäy* wa iknän ađkul, ma däy-i tärhed? Daläy-käy d-ad-wär hitäqquzzäbed.» ²⁹A-s ijänna a-wen-däy, isamähäđ Yisa fäll-alšin wa t-ihän, i-ad-t-izjār. Ähaləs-en, itajjäs-t alšin s-e-d t-ijjäs, akärad ad-t-tajjän äddinät s-tišem d-tifren māšan, isayätas-dd a-wen-däy iket-net, äzzäwät-t alšin s-tinariwen.

³⁰Issəstän-t Yisa, inn'-as: «Mi isəm-näk?» Inn'-as amälšon: «Isəm-in ejhän», ed alšinän äjootnen a t-hanen. ³¹Ad-laqqädän alšinän-wi t-hanen Yisa i-ad-wär tän-ässoka anu wa wärän il' ider ihän äläxärät.

³²Iđan dihen ehäre n-əlxənžärän fäll-tasäja n-tađayt, əlyädän alšinän Yisa i-ad-tän-äyy ad-əjjəšan əlxənžärän-en-däy, irđ'-asān s-a-wen. ³³Əzjārän alšinän ähaləs, əjjäšan əlxənžärän, ad-dd-titrəktərikän

wa-däy n-afälla n-taḍayt, tiḍəwān dāy-əjärew wa səmmān, tattān-tān aman. ³⁴ Ənhäyān imāḍanān-nāsān a-wa ijān ƣas, əjewāḍān, jān isālan dāy-kāl-ayrəm d-attayān-net. ³⁵ Osān-dd əddināt əwinafātneen a-wa ijān, ogəzān-dd əhaləs wa dāy-ikkās Yisa alšinān, əqqiima edes i-ḍarān n-Yisa, ijā isəlsa, h'-e dāy tija n-iman-net; ərmāyān.

³⁶ Jān dāy-sān əddināt wi əjjəyhneen i-a-wa ijān isālan n-əmmək wa s-dd-iyłās amālšon dāy-alšinān wi t-əzzāyneen. ³⁷ Māšan, əjjāšān-tān isālan n-a-wa ijān ƣas, ad-tattārān kāl-Gadara dāy-Yisa ad-ifəl əkall-nāsān fäll-tarəmmeyt-i-dāy jān. Ijjāš Yisa turāft n-aman, iqqāl.

³⁸ İttār dāy-s əhaləs wa dāy-ikkās alšinān ad-t-əyy ad-dār-s idaw māšan, inn'-as Yisa: ³⁹ «Əqqəl ehān-nāk, təllāyed i-əddināt təmyäre n-a-wa hak-ija Məssināy». İglā ḍarāt-a-wen, ad-isanāfas dāy-ayrəm iket-net təmyäre n-a-wa has-ija Yisa.

İsālan n-elle-s n-Žayrus d-tamāḍt ta dd-izajjār ašni

(Mətti 9:18–26; Marqas 5:21–43)

⁴⁰ Əlwāqq wa dd-iqqāl Yisa ašrut n-ejānš wa iyyāḍān, təlkāḍ-as-dd tamətte has-tāqqalāt. ⁴¹ A əndərrān əhaləs iyyān da-dāy s-isəm-net Žayrus, ənta a-s əlfāqqi n-ehān n-əddin wa n-kāl-Əlyāhud n-tayrəmt-en; irkāy dat-Yisa, ad-dāy-s itattār ad-idawān s-ehān-net, ⁴² fāl-a-s itiba elle-s lat marāw iwətyan d-əssin s-ənta ƣas a ila. Əddeew dār-s s-ehān-net dāy-a-s t-tāyilāyṣālāy tamətte siha hək siha.

⁴³ Tamətte-en, h'-et tamāḍt izajjār ašni a ilan mārāw iwətyan d-əssin, wār t-illa ləxtur wār tosa māšan, əbā-dd i tāt-əzozāyān. ⁴⁴ Təkkā-dd ḍarāt Yisa, ḍās afār n-erāswāy-net, iktāl ašni wa tāt-dd-izajjārān əlwāqq-wen-dāy. ⁴⁵ İnnā Yisa: «Ma əmoos əwadəm wa hi-ıḍāsān?» Wār t-illa ere innan hārāt. İggād-dd Bəṭrus, inn'-as: «Əlyalim, təsinākmām-kāy tamətte təjjeet dāy-ifāyyān iket-nāsān.» ⁴⁶ İnn'-asān Yisa: «İḍās-ahi əwadəm iyyān fāl-a-s, ofrayāy i-tārna ta hi-dd-təjmāḍāt.»

⁴⁷ Təlmād tamāḍt a-s təffukkār-dd ƣas, təkkā-dd Yisa təşikāḍkāḍ, tārkāy data-s, təllāyāt-as dat-əddināt iket-nāsān əddəlil wa fāl ḍās afār n-erāswāy-net d-əmmək wa s-təzzāy əlwāqq-wen-dāy. ⁴⁸ İnn'-as Yisa: «Talyaḍt-in, əzozāy-kām immun-nām, əgləw dāy-əlxeer.»

⁴⁹ Əmmiirād Yisa dihen-dāy a-s dd-osa əhaləs dd-ifalān eyewən n-əlfāqqi n-ehān wa n-əddin, inn'-as: «Elle-k, əba-tāt, wār təslāyyāyād əlyalim dāy.» ⁵⁰ İslā Yisa i-isālan wi dd-əssawāḍ əhaləs-en ƣas, innā i-Žayrus: «Wār kāy-isārməyet hārāt, amən ƣas, ad-təzzəy.»

⁵¹ İwwāḍ-in Yisa ehān n-Žayrus ƣas, igdāl i-əddināt ad-t-əjjəšān, wār-əddew ar d-Bəṭrus d-Exya d-Yaqub d-ti-s d-ma-s n-talyaḍt. ⁵² A-s itājj a-wen-dāy, təsikālāl tamətte iket-dāy-net, hall iba n-talyaḍt māšan,

inn'-asān Yisa: «Wār təlhem ed talyaḏt, wār tāt-āba, eḏəs ɣas a ja.»⁵³ Jān-t tekāškāšt ed əkkasān āššāk a-s āba-tāt. ⁵⁴Ijjāš Yisa edāgg wa dāy-tənsa talyaḏt, irmās-tāt-dd s-āfuss, iyr'-et, inn'-as: «Talyaḏt, ənkār-dd!»⁵⁵ Ʒqqālān-tāt-dd iman-net, təbdād-dd s-iiyāt, omār-tān d-ad-tāt-əkfən a təkša. ⁵⁶Ʒqqālān-dd imārawān-net ɣas tof-en tākunt. Āsmātār-tān Yisa d-ad-wār jen isālan n-a-wa ijān dāy-āwadəm wāl' iyyān.

Āšmašāl Yisa inəmmušal-net

(Mātti 10:5–15; Marqəs 6:7–13)

9 Iyrā-dd Yisa inəṭṭulab-net wi n-māraw d-əssin, ikf'-en tārna d-ālxikmāt fäll-e d t-illām alšin d-tādabit n-ad-zizuyān āddināt dāy-turhənnawen-nāsān, ²āšmašāl-tān ɖarāt-a-wen i-ad-xaṭṭābān isālan n-Təmmənəya n-Māssināy* d-ad-zizuyān imarhinān, ³inn'-asān: «Wār tiwəyāt wāla a əndārrān dāy-asikəl-nāwān, wār tiwəyāt tāborit, wāla šākkōš, wāla āzzad, wāla azrəf; wār tiwəyāt əssin irāswāyān. ⁴Ehān təjjāšām-dāy har kāwān-āsmājarāt, ɣaymāt dāy-s har ašāl wa d-tāssawāḏām tekle. ⁵Ayrəm təjjāšām wār kāwān dāy-s āsbərrāk āwadəm, əzjārāt-t, tābbākbākām iḏarān-nāwān i-ad-wār kāwān-iləttāy wāla āboqqal-net, ilkam ad-ājjāyh a-wen fälla-sān.»

⁶Ʒglān inəṭṭulab, tadābayt əmmārān-dāy, ad-dāy-s āxtəbān isālan n-ālxer, zuzəyən dāy-s imarhinān.

Iggād ənniyāt n-āmānokāl Harudəs

(Mātti 14:1–12; Marqəs 6:14–29)

⁷Islā Harudəs-i ixkāman fäll-teje ta n-Galila a-wa itājj Yisa d-inəṭṭulab-net ɣas, iqqān eɣāf-net fāl-a-s, jannen āddināt iyyāḏ dāy-isālan n-Yisa a-s ənta-i-dāy a-s Exya wa n-Enəsselmāy dd-olasān tanākra jer-inəmmuttan, ⁸jannen iyyāḏ: «A-wa ānnābi Yəli dd-olasān uyəl», jannen wi iyyāḏnen: «A-wa iyyān dāy-ānnābitān wi n-ibda dd-olasān tanākra jer-inəmmuttan.» ⁹Harudəs ənta iman-net, innā: «Exya-š, əjān wādden nākk a dd-issəfrāsān eɣāf-net, ma āmoos-š wa hi-dd-išreyān fäll-sallāy ijitān-wi-dāy?» Ad-itattār ya Harudəs əmmək s-inhāy Yisa.

Asyāwān Yisa səmmos afḏān n-āhaləs

(Mātti 14:13–21; Marqəs 6:30–44; Exya 6:1–14)

¹⁰Ʒqqālān-dd inəmmušal, jān dāy-Yisa isālan n-a-wa jān iket-net. Ikkās-tān-dd s-takše, ikka dār-sān tayrəmt ta n-Bāṭšəyda.

¹¹Ʒlmādān āddināt s-a-wen ɣas, əlkāman-as-dd. İlkāḏ-asān-dd Yisa, ad-hasān-itājj isālan n-Təmmənəya n-Māssināy,* izizuy dāy-sān wi n-imārhinān āḏḏirānnen s-a-wen. ¹²Ohāz-dd ejāḏāl

n-täfukt ʔas, ohäzän-t-dd inəṭṭulab-net wi n-märaw d-əssin, ənnän-as: «Səgləw tamətte ad-täkk tidbi-ti ohäznen d-imäzzayän i-ad-təmmäy i-edägg dəy-tənsa d-i dəy-təkša fäl-a-s, edägg n-tenere a nəha.» ¹³ Inn'-asän: «Un, šäkšät-tän käwəneḍ iman-näwän.» Ənnän-as: «Wär nəṭṭef ar səmmosät tijəlwen d-əssin imānan, afäl wädden aʔrəm a nəkka, i-ad-dd-nəžänš a təkša tamətte jat əjut-wa-däy.» ¹⁴ Äläzəmayät-en-däy, ih'-e a iwwäḍän səmmos afḍän n-ähaləs. Innä ʔisa i-inəṭṭulab-net: «Säqqaymət äddinät, təbdəwäm-tän s-səmmosät-səmmosät timərwen n-äwadəm.» ¹⁵ Jän inəṭṭulab a-wa hasän-innä, äsʔaymäñ äddinät iket-näsän. ¹⁶ İḍkäl ʔisa ḍarät-a-wen tijəlwen ti n-səmmosät d-imānan wi n-əssin, äjozäy išənnawän, ämmoy i-Mässinäy, äfräsḍarəs tijəlwen, änkäḍnäkäḍ imānan təzzar, ikfä a-wen-däy iket-net i-inəṭṭulab-net i-ad-t-užanän jer-äddinät. ¹⁷ Əksän iket-däy-näsän har əyyəwänän, äsdəwän-dd a-wa əjläšän, osän-t iḍnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen d-imānan.

Tajuhe ta ija Bəṭrus dəy-isälan n-ʔisa

(Mätti 16:13–19; Marqəs 8:27–29)

¹⁸ Ašäl iyyän, itəddal ʔisa Mässinäy, əllan-t ʔur-s inəṭṭulab-net, har šik-däy, inn'-asän: «Ma janna tamətte dəy-isälan-in, ma janna, mi ämoosäy?» ¹⁹ Ənnän-as: «Iyyäḍ jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəsselmäy, iyyäḍ jannen: käyy a-s ännäbi ʔəli, iyyäḍ fäw a jannen: käyy iyyän dəy-ännäbitän wi n-ibda dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan.»

²⁰ Inn'-asän: «Käwəneḍ i-š, ma tənnäm, mi ämoosäy?» Äwwežäb-as Bəṭrus, inn'-as: «Käyy a-s Älmasex* wa n-Mässinäy.»

Älöläy ʔisa dəy-isälan n-taməttant-net d-tanäkra-net

(Mätti 16:20–21; Marqəs 8:30–31)

²¹ Äsmähäḍ dəy-sän ʔisa, omär-tän d-ad-wär jen isälan-win-däy i-äwadəm wäl' iyyän, ²² inn'-asän: «Ägg-ägg-adəm,* ilzam-t ad-inhəy tersəmmawen äjjootnen, ənkärän-t inušämän wi n-İşrayil d-imānokalan n-käl-tikutawen* d-älʔulam n-Äṭṭäwrät,* əjən iman-net məšan, ašäl wa s-kəraḍ ḍarät taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.»

Alkum i-ʔisa Älmasex

(Mätti 16:24–28; Marqəs 8:34–9:1)

²³ Inn'-asän iket-näsän ḍarät-a-wen: «Ere irhän alkum-hahi-däy, adiš, iksənet iman-net, äjet hak ašäl fäll-taməttant šund ta n-tajəttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ²⁴ Wa wärän itəttär ar əmmək s-ogəz

iman-net dāy-āddunya-ta-dāy, ad-ifut dāy-ālžānnāt, māšan, wa irđān āfota dāy-iman-net dāy-āddunya-ta-dāy, dāy-āddimmāt-in, ad-iyləs. ²⁵Ma s-infa āgg-adəm ad-irbāx āddunya iket-dāy-net, a-s ija a-wen, āššiiska iman-net, āfota dāy-ālahārāt? ²⁶Ere hi-ākrakāđān-dāy nākk d-mājrād-in, ad-t-əkrukəđāy nākk-dāy i n-Āgg-āgg-adəm* ašāl wa d-mad-dd-āqqəlāy dāy-ālxurmāt-in d-ālxurmāt n-Abba d-ānjālosān wi n-iməššeddəjan. ²⁷Āsidāttey-awān a-s han-kāwān āddināt əbdadnen diha-dāy wār-e iba wār-ənheyān Təmmənəya n-Māssināy.* »

Tihusay n-ālxurmāt n-Ÿisa Ālmasex

(Mātti 17:1–8; Marqəs 9:2–8)

²⁸Ēdđəkuđ n-əttam išilan đarāt a-s hasān-ija Ÿisa mājrād-wənnin-dāy, āddew d-Bətrus d-Exya d-Yaqub s-tađayt tiyyāt i-ad-idəl Māssināy. ²⁹Itəddal Māssināy dihen-dāy a-s data-sān dd-ijjāš ini āynayān, iqqāl-dd emāls-net i mällān-mällān šund essam. ³⁰A əndərrān, əssin meddēn-da-dāy dd-falnen išənnawān hasān-dd-ānfalālnen, ad-tamājradān d-Ÿisa. Meddēn-en-hi, iyyān ānnābi Mosa, wa iyyāđān ānnābi Ÿəli. ³¹Ānfalālān-as-dd dāy-ālxurmāt, əjān-as isālan n-əmmək wa s-madhin-isəssiwāđ āmašal n-Māssināy s-tamāttant-net, dāy-Yārussālam. ³²A-s itājj a-wen-dāy, ilyađ eđəs Bətrus d-imidiwān-net, ənkārān-dd yās, ənhāyān təmyāre n-ālxurmāt n-Ÿisa d-meddēn wi n-əssin dār-ānnibdād. ³³Ālwāqq wa d-igilləw Mosa d-Ÿəli, innā Bətrus i-Ÿisa: «Ālyalim, ufa ad-nəzzāy yās diha-dāy, nəkrəs kərađ ihəktan: wa-nāk, wa n-Mosa d-wa n-Ÿəli.» Wār-issen Bətrus a ijanna. ³⁴Ijanna a-wen-dāy a-s tən-dd-təlsa tele n-tejārəkt tiyyāt, ārmāyān. ³⁵Izjār-dd emāslī tejārəkt-en innān:

«A-wa Rure-y wa n-iiyān āsnāfrānāy,

sājdāt-as! »

³⁶A-s imda mājrād-ənnin-dāy, wār t-illa ere dd-āqqimān dihen-dāy a sāl Ÿisa. Āssosāmān inəttulab fāll-a-wa ənhāyān dāy-išilan-win-dāy, wār t-illa ere dāy-jan isālan.

Āzozāy Ÿisa alyaqđ təjraw tašəkərkərat

(Mātti 17:14–18; Marqəs 9:14–27)

³⁷Ašāl wa ilkāmān i-wen, ālwāqq wa dd-āzzubbāt Ÿisa d-inəttulab-net tađayt, təlkađ-as-dd tamətte tājjeet. ³⁸A əndərrān āhaləs iyyān da-dāy, idkāl emāslī-net, innā: «Ālyalim, ađən tāhanint i-ara-nin s-ənta yās a ley. ³⁹E-d t-irmās alšin wa t-ihān-dāy, ad-isayārat, itišbārdil, isakāffaw, isiləbbuđ-t, šārnaš dār-s ibiđdəw, ⁴⁰əttārāy dāy-inəttulab-nāk ad-dāy-s t-əkkəsān māšan, indār-asān.»

⁴¹ Āwwežāb-asān, inn'-asān: «Ya əzzurəyāt-i-dāy wārāt tomen s-Māssināy, tānimāšrāy-as, hundāy har əmme əlley jere-wān, əşbarāy-kāwān?» Innā i-āhaləs ɖarāt-a-wen: «Awəy-ahi-dd rure-k.»
⁴² Ikka-dd alyad Yisa a-s t-ässoda alšin, ad-itişbārɖil māšan, āsmāhəɖ Yisa fäll-alšin, izzāy alyad, āssoyāl-t i-ti-s.

Āsihe wa s-əssin d-itajj Yisa isālan n-taməttant-net d-tānākra-net

(Mātti 17:22–23; Marqəs 9:30–32)

⁴³ Ākunān āddināt iket-dāy-nāsān fäl təssəba n-təmyäre n-ijitān n-Māssināy. Inhāy Yisa a-s ākunān dāy-a-wa itajj yas, innā i-inəṭṭulab-net: ⁴⁴ «Ījjəşnet isālan-wi-dāy timəzzujen-nāwān: Āgg-āgg-adəm,* işwar āttirmās, ijəş ifassān n-dāgg-adəm.» ⁴⁵ Wār-əjrehān mājrad-wen-dāy hasān-ija, āttunkāl-asān ālmāyṇa-net i-ad-wār t-jārrāhān hakd a-wen-dāy, āksuɖān ad-t-səstənān d-ālmāyṇa-net.

Mijraw wa n-tidət

(Mātti 18:1–5; Marqəs 9:33–37)

⁴⁶ Tənkār ɖarāt-a-wen tamyənnant təşsoohet jer-inəṭṭulab i-ad-əlmədān əndek dāy-sān wa ojārān. ⁴⁷ Iyrā Yisa edāwānne n-ulhawān-nāsān yas, idkāl-dd ara iyyān, ij'-e edes-has, ⁴⁸ inn'-asān: «Ere āsbālālān ara-wa-dāy, dāy-āddimmāt-in, nākk a āsbālāl, ere wa hi-āsbālālān, wa hi-dd-āşmaşālān a āsbālāl; wa dāy-wān āsrāsān iman-net, ənta a-s wa ojārān.»

(Marqəs 9:38–40)

⁴⁹ Issəstān-t ānəṭṭalib-net Exya, inn'-as: «Ālyalim, nənhay āwadəm iyyān itakkāsān alšinān dāy-āddināt s-tārna n-isəm-nāk, nənn'-as, wār-itolset, ed wār hanāy-iha s-alkum-hak.» ⁵⁰ Inn'-as Yisa: «Wār has-t-təgdələm fäl-a-s ere wārān kāwān-iknes-dāy, a-di, amidi-nāwān.»

Tikawt n-Yisa i-Yārussālam

⁵¹ Ohəzān-dd işilan-wi d-ila Yisa s-ad-t-iba, inkār-dd jer-inəmmuttan, ākk işənnawān yas, təjjāş-dd tārha n-tikawt n-Yārussālam ənniyāt-net s-āşşahāt. ⁵² Issəglā inəmmaşālān data-s, āssok'-en tayrəmt tiyyāt n-Sāmari i-ad-has-əjrəwān ehān dāy-āzzubbāt ⁵³ māšan, unjāyān kāl-tayrəmt-ten-dāy s-ad-hasān-imjurət, ed ija tamdujt ta n-Yārussālam. ⁵⁴ Inhāy Yaqub d-Exya a-wen yas, ənnān-as: «Ālyalim, wi hi-āddināt, āyy-anāy ad-fällasān dd-nəzəzzubbət efew tən-ilhāsān.» ⁵⁵ Innəɖ-dd sār-sān Yisa,

äsnäryäm fälla-sän, inn'-asän: «Wär tessenäm a jännem, ⁵⁶ Ägg-ägg-adäm* wär dd-osa i-ad-ilhəs äddinät, osä-dd i-ad-tän-iyləs.» Okäyän çarät-a-wen s-tayrämät säl-ten.

Kəssən n-iman dəy-alkum i-Yisa

(Mätti 8:19–22)

⁵⁷ Əglan dəy-a-wen-dəy a-s inn' əhaləs iyyän i-Yisa: «E-s təkke-dəy, əlkaməy-ak.» ⁵⁸ Inn'-as Yisa: «İbəgğan lan tihaliwen, igdəd lan iskak məšan, Ägg-ägg-adäm,* wär ila wəla edəgg dəy-issənsa eyäf-net.» ⁵⁹ Innä Yisa i-əhaləs iyyän çarät-a-wen: «Əlkəm-ahi.» Inn'-as wa: «Əlyalim, əkf'-ahi turhajät n-ad-əgləy əzkəy abba-nin, əqqələy-kəy-dd, əlkəməy-ak.» ⁶⁰ Inn'-as Yisa: «Äyy inəmmuttan ad-əzkən inəmmuttan-näsän, kəyy, əgləw əj i-əddinät isəlan n-Təmmənəya n-Mässinäy.*» ⁶¹ Inn'-as iyyän dəy: «Əlyalim, ərheç ad-hak-əlkəməy məšan, əkf'-ahi turhajät n-ad-əjəy isənnəylaf d-əddinät-in təzzar.» ⁶² Inn'-as Yisa: «Ere issəntən azzal wa n-əlxidmət i-Mässinäy təzzar, ad-işanəşlam çara-s, a-di, wär-ənhəjja d-Təmmənəya n-Mässinäy.»

Inəttulab wi n-əssayät timərwen d-əssin əsmaşäl Yisa

10 Əsnəfrän əlyalim Yisa çarät-a-wen, əssayät timərwen n-ənəttalib d-əssin, əsmaşäl-tən s-əssin-əssin i-ad-has-izarən s-idəgğan wi s-ikittəw ad-tən-immär. ² Inn'-asän: «Aşəkrəş əgğolät, əttəyam ijjət məšan, wär-əjjətən inaxdimən t-oləynen, ədələt məssi-s n-aşəkrəş i-ad-dd-işəmmişəl inaxdimən oləynen aşəkrəş-net.

³ Səjdät! Əglät, əşimaşäləy-kəwən i-ad-taləhəm d-ikərwatən əllanen jer-tiyəs. ⁴ Wär tiwəyät əzrəf, wəla şəkkoş, wəla tifadəlen, wär kəwən-şəllunet isofan dəy-tabarät. ⁵ Ehən təjjəşəm-dəy, əjrät fälla-s əssalam s-tizarät. ⁶ Kunta ehən-en, izzay-t əgğ-əlxer, ad-kəwən-isəbbərrək, əns fälla-s əlxer-nəwən, kunta dəy wär t-iha əgğ-əlxer, adiş, akəyät d-əlxer-nəwən. ⁷ Afäl təjrəwəm ehən wa n-əgğ-əlxer, əzzəyät dəy-s, təkşəm, təswəm a-wa kəwən-mad-əkf məssi-s fäl-a-s, hak ənaxdim-dəy, ərhuj-as əlxəqq n-tide-net, udayät i-tikawt jer-ihənan. ⁸ Ayərəm tosəm-dəy, əsbərrəkən-kəwən məssaw-s, əksät a-wa s-kəwən-mad-səmməjurun, ⁹ zuzəyät imarhinən-nəsən, tənnəm i-məssaw-s: 'Təmmənəya n-Mässinäy,* tohəz-kəwən-dd' ¹⁰ məšan, ayərəm tosəm, wär kəwən-əsbərrəkən məssaw-s, ilalät tişarriten-net, tənnəm i-məssaw-s: ¹¹ 'Təjjəyhəm a-s wəla-dəy əboqqal n-ayərəm-nəwən wa iwəran idarən-nənəy, nəbbikbək-in məšan, əlmədät a-s Təmmənəya n-Mässinäy,* tohəz-dd.' ¹² Ənney-awən a-s əşäl wa ilkəmən, ad-tajər tisanant ta madät-tərməs ayərəm-en-dəy, ta tərməsət ayərəm wa n-Sodoma.»

Iyārman wi fäll-äsmäqqa Yisa

(Mätti 11:20–24)

¹³«Iməskay käl-Qorazin, iməskay käl-Bätsäyda! Älmäşşibät yas a fälla-wän madän-idəw ed ənnär iyārman wi n-Tir d-Säyda əzzäyän inəzzulam† a dəy-jänät tikunen-ti-dəy jänen yur-wän, äru d-əlsän šakutän, əblənbulun dəy-ezəd fäl təmyäre n-tätubt-näsän. ¹⁴A-wen-dəy a fäl ašäl wa ilkämän, ad-käwän ijješ äddäyyät ojärän wa ijjäšan iyārman wi n-Tir d-Säyda. ¹⁵Käwäned-i-š-i əzzäyən ayərəm wa n-Qäfärnaxum, ma täyeläm? Tordam a-s ad-itimyar ayərəm-näwän har awəḍ išənnawän? Xäram-awän! Änn-ak, ad-təhələm ider, wär käwän-dd-e-awäy ar temse.» ¹⁶Innä dəy Yisa i-inəṭṭulab-net: «Ere hawän-äsjädän, näkk a-s äsjäd, wa käwän-irfädän, näkk a irfäd, ere dəy wa hi-irfädän, wa hi-dd-äšmašälän a irfäd.» Issəmdä Yisa mäjräd yas, issəglä inəṭṭulab-net i-ad-hin-səssiwəḍän ämašal-net.

Uyəl n-inəṭṭulab wi n-əssayät timərwen d-əssin

¹⁷Əglän inəṭṭulab wi n-əssayät timərwen d-əssin, a-s dd-əqqälän əknan dəy-tedawit. Osän-dd yas, ənnän-as: «Älyalim, wäl' alšinän, rakkäyän-anäy e-d hasän-näyra isəm-näk.» ¹⁸Inn'-asän: «Hannäyäy İblis har dd-ätrakkät dəy-išənnawän šund essam. ¹⁹Əlmədät a-s əkfey-käwän tärna fäll-taššälän d-tizərdəmen d-a-wa ila İblis dəy-tärna iket-net, wär t-illa fäw a äddooben ad-hawän-iyšəd härät ²⁰mäšan, wär käwän-isädəwatet a-wa s-data-wän rakkäyän alšinän, änn-ak, isəddəwətet-käwän a-wa s-əktäbän ismawän-näwän dəy-išənnawän.»

Təmayit n-Yisa i-Abba-net

(Mätti 11:25–27; 13:16–17)

²¹Təsdəwät tärna n-Unfas Šəddijän* Yisa* älwäqq-wen-dəy, innä: «Abba, käyy-i n-Emäli n-išənnawän d-äkall, timələy-käy fäl-a-s härätän-wi-dəy, təffärät-tän i-iməssorha d-imusənän n-äddunya-ta-dəy mäšan, təsnäfaläläd-tän-dd wälä i-aratän. Tidət Abba, käyy a timələy ed ädduuttät a-s ənta-den-dəy erhet-näk wa ähusken. ²²Wär t-illa a-s wädden ij'-e Abba-nin dəy-ifassän-in, wär t-illa ere hi-ijan muzəyät imdan kunta wädden Abba, wär t-illa dəy ere ijan muzəyät imdan i-Abba kunta wädden näkk-i n-Rure-s*-i t-dd-ifälän d-ere wa s-ärhey ad-has-t-zuzəyäy.» ²³Innädd-dd Yisa dərät-a-wen s-inəṭṭulab-net,

†10:13 — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-dəy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsän, ti n-inəzzulam.

— Ašäl-i-dəy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

ikkäs-tän-dd s-takše, inn'-asän: «Təndəđ i-tittawen ti hannäyner a-wa hannäyäm! ²⁴Assiilmäday-käwän a-s äsdärhänän ännäbitän äjjootnen d-imänokalän ahänay n-a-wa hannäyäm mäšan, wär t-ənhəyän, äsdärhänän mäsällät n-a-wa s-salläm mäšan, wär has-əslen.»

Ujəš n-tämudre ta täylälät

(Mätti 22:34–40; Marqas 12:28–31)

²⁵A əndərrän älyalim n-Ättäwrät* iyyän da-däy dd-inkärän, ija i-Yisa asəstan dəy-otas irrum-net, inn'-as: «Älyalim, ma s-leý s-ad-t-äjäy i-ad-əkkusäy tämudre ta täylälät?» ²⁶Inn'-as Yisa: «Ma iktabän dəy-Ättäwrät, ma dəy-s täyred?» ²⁷Inn'-as älyalim, iktab dəy-s a-s:

«Ad-tärhəd Emäli-näk Mässinäy s-ulh-näk imda,

tärhəd-t s-iman-näk əmdan,

d-äşşahät-näk imda d-tayətte-näk təmda,

tärhəd dəy ənhäraj-näk s-əmmək wa s-tärhed iman-näk.»

²⁸Inn'-as Yisa: «Toyadäd, äj a-wen, ad-təddäräd.» ²⁹Mäšan irha älyalim-en ad-ikrəš tidət yas, innä dəy i-Yisa: «Mi ämoosän ənhäraj-in?»

Tangalt ta n-u-Sāmari

³⁰Inn'-as Yisa: «Käla dd-ätrara ähaləs iyyän ayərəm wa n-Yäruşsalam s-wa n-Žərriko, igla har fälla-s ođan inaytafän, ohäyän a-wa ila, tithəkkın-t har äktäyyät təzzar, əşläyän-as. ³¹Israd dihen-däy, a-s t-dd-immär u-tikutawen* dd-ijan tabarät-ten-däy, inhäy-t mäšan, okäy-t şund wär t-ihönnəy; ³²immär-t-dd iyyän n-u-Lewi, okäy-t ənta-däy. ³³Mäšan, immär-t-dd u-Sāmari dd-ijan tabarät-ten-däy, inhäy-t yas, täny'-e tähanint-net, ³⁴os'-e-hi-dd, ässeräd ibuyəsän-net s-əzzäyt d-asməd n-läynəb, ittäl-tän təzzar, äsnäy-t tasnit-net, äwwäy-t s-tähänzabbut, ittäf-as täməzzuyt d-tämudre. ³⁵Äffäw-t yas, ikfä əssin ärriyalän n-azrəf ahänzabbu, inn'-as: 'Taýälift-näk ähaləs-i-däy har dd-äqqələy, a fälla-s təbxäsäd-däy, afäl dd-äqqäläy, ad-hak-äzläy.'»

³⁶Innä Yisa dərät-a-wen i-älyalim: «Əndek dəy-äddinät-wi-däy n-kərađ wa s-torded a-s ənta a-s ənhäraj n-ähaləs-wa ođän dəy-ifassän n-inaytafän?» ³⁷Inn'-as: «Wa has-ođänän tähanint.» Inn'-as Yisa: «Adiş, əgləw käyy-däy, təjəd şund a-wen-däy.»

Märyäma d-Marta

³⁸Ifäl Yisa dihen äddeew d-inəttulab-net här dd-räsän tayrəmt tiyyät dəy-tän-täsbərrək taməđt s-isəm-net Marta, ³⁹təla wälätma-s s-isəm-net, Märyäma. Täqqiima Märyäma yur-älyalim Yisa, ad-sajad i-a-wa ijänna, ⁴⁰a-s ija a-wen Marta ənta, tədgaz dəy-imjora

n-Yisa. Tāhoja ɣas, tējjaš-dd fälla-sān, tənn'-as: «Ālyalim, ajān wār kǎy-ikma a-wa s-tāqqiima wālātma-ɣ wār hi-tilal s-əššāyəl, ānn'-as, ad-təbdəd tilal-ahi.» ⁴¹ Inn'-as Yisa: «Marta, Marta! Tozārād dāy-a ājjeen wārān infā hārāt, ⁴² hārāt iyyān a ilan tənfa, wen ənta, tāsnafrān-t Māryāma, wār-ilkem dāy ad-dāy-s āmehāy.»

Abba-nānāy wa ihān išənnawān

(Mātti 6:9–13; 7:7–11)

11 Ašāl iyyān, itəddal Yisa Māssināy dāy-edāgg iyyān, issəmdā ɣas, inn'-as iyyān dāy-inəṭṭulab-net: «Ālyalim, səlməd-anāy tamādilt n-Māssināy šund a-wa ija Exya i-inəṭṭulab-net.»

² Inn'-asān ɗarāt-a-wen: «E-d təddalām Māssināy, ānnāt:

‘Abba,

səmyārnet āddināt isəm-nāk wa šəddijān,

taset-dd Təmmənəya*-nāk,

³ ākf'-anāy hak ašāl isudar-nānāy,

⁴ ānš-anāy ibākkaḍān-nānāy ed nākkāneḍ-dāy,

nənašš i-wi hanāy-ḍallāmnən,

wār toyyed Iblis āžžurrābāt-anāy,

isiḍəw-anāy dāy-abākkaḍ. ’ »

Akuyəd dāy-tamādilt n-Māssināy

(Mātti 7:7–11)

⁵ Inn'-asān dāy: «Təssanām kāwāneḍ iman-nāwān a-s afāl dāy-wān ila iyyān amidi har t-osa s-ammās n-ehād, inn'-as: ‘Amidi-nin, əffəd-ahi-dd kāraḍāt tijəlwen ⁶ fāl-a-s ley amidi-nin s-iket dd-osa ifal-dd asikəl, āzzubbāt ɣur-i, wār-əley a t-əššəkšāy’, ⁷ təssanām a-s wār has-mad-ānn amidi-net: ‘Wār hi-tāsyāfād, ābas āddobey tanākra, ehān iyfal āmāra-dāy, aratān dāy ənsan.’ ⁸ Ālleɣey-awān a-s kud-dāy wār ibded i-ad-t-ākf a-wa dāy-s ittār dāy-idəm n-təmmidəwa ta n-jere-sān, ad-has-t-ākf fāl təssəba n-tākrakiḍt ta mad-has-umas a-wen afāl əslān āddināt i-tākunt ta ija.

⁹ Ənney-awān: ādəlāt Māssināy, ad-kāwān-ākf, əmmāyāt, ad-təjrəwām; āyrāt-t, ad-hawān-ākawān. ¹⁰ Ere idālān, ad-ikrəš, ere immāyān, ad-ijrəw; ere iyrān Māssināy dāy-tāmāyater t-tārməsāt, ad-has-tāt-ikkəs.

¹¹ Əndek abba dāy-wān wa s-e-d t-idāl rure-s dāy-emān, ad-t-ākf taššālt? ¹² Meɣ əndek wa s-e-d t-idāl dāy-tekakit, ad-t-ākf težerdəmt? ¹³ ɣas kunta kāwāneḍ-i n-ināllābāsān, təssanām isuf n-a-wa olāyān i-aratān-nāwān, āb'-āṭṭāma n-ad-wār kāwān-ikfa Abba-nāwān-i ihān išənnawān Unfas Šəddijān, afāl t-dālām dāy-s.»

Tärna ta n-Yisa, wär toher härät d-ta n-Iblis

(Mätti 12:22–30; Marqəs 3:22–27)

¹⁴Ikkäs Yisa ɖarät-a-wen dāy-āhaləs iyyān alšin has-igdalān mājṛād, izjār-t alšin, imməjṛād ɣas, āmoos a-wen tākunt i-āddināt.

¹⁵Ad-jannen iyyāḍ dāy-sān: «A-wa tärna n-Abälzābil, Iblis wa n-āmānokāl n-alšinān a-s itakkās alšinān dāy-āddināt.»

¹⁶Əttārān wi iyyāḍnen ad-t-arəməṇ, ənnān-as: «Əj data-nāy iji n-Māssināy hanāy-issəṭbātān a-s tidət-dāy a-s, Māssināy a kāy-dd-āšmašālān.» ¹⁷Ilmād Yisa ɣur-iman-net a-wa ihān ənniyāt-nāsān, inn'-asān: «E d t-illām əddəwəl s-dd-əqqālān məssaw-s əknasān jer-iman-nāsān, ad-t-iba; ehān day wa s-dd-əqqālān məssaw-s əknasān jer-iman-nāsān, ad-ānd. ¹⁸Afāl-dd iqqāl Iblis iknas iməššerəkān-net, əndek əmmək wa s-e-tāhaj təmmənəya-net? Wādden tənnām nākk, tärna ta n-Abälzābil a-s takkāsāy alšinān dāy-āddināt? ¹⁹Kunta day a-wa jānnem tidət, adiš inəṭṭulab wi-nāwān əntāneḍ, mi tān-ikfān tärna ta s-takkāsān alšinān dāy-āddināt? Inəṭṭulab-nāwān en-dāy a-s ilkam ad-əjjayhən fälla-wān, səḍləmān-kāwān. ²⁰Māšan, kunta nākk, tärna n-assəkāḍ n-Māssināy a-s takkāsāy alšinān, adiš Təmmənəya n-Māssināy,* təll'-e jere-wān.

²¹A ikk' āhaləs n-anākfor ijbās fäll-tāzoli-net, iylaf ehān-net, ad-ogaz ehäre-net ²²māšan, afāl fälla-s dd-oḍa ere t-ojārān āššahāt, ad-t-ārṇ, ahāy dāy-s tāzoli-net ta fäll-āsifälla, uzan ɖarät-a-wen ehäre-net.

²³Əlmədāt a-s ere hi-wārān irha-dāy, a-di, ašanjo-nin; ere day wa hi-wārān itilal s-asdu, ašəmmāhəs ɣas a t-išlan.

A-wa ihān iba n-tātubt təmdat

(Mätti 12:43–45)

²⁴E-d izjār alšin āwadəm, ad-ākk tinariwen i-ad-dāy-snāt immāy i-edāgg dāy-āssunfa, afāl has-t-āba, ad-ānn i-iman-net: 'Nākk-i-dāy, ma hi-idgazān, āqqələyət ɣas ehān-in wa dd-fälāy.' ²⁵Afāl dd-iqqāl edāgg wa ifāl s-tizarāt, ad-t-dd-ass ifraḍ, āmmujnāt. ²⁶Igləw ālwāqq-wen, awəy-dd əssa alšinān t-ojārnen tāllābāst, əjjəšan āwadəm-ənnin-dāy, əzzāyān dāy-s; umas a-s talya n-āwadəm-en ta tāzzarāt, təššām i-ta təšrāyāt.»

²⁷Əmmiijṛād Yisa dihen-dāy a-s təḍkāl tamāḍt tiyyāt eməsli-net dāy-tamətte, tənn'-as: «Təndəḍ i-tāsa ta dd-təzjārād, təndəḍ i-ifāfan-wi tətṭāḍād.» ²⁸Inn'-as Yisa: «Änn-ak, təndəḍ i-wi sajadnen i-mājṛād n-Māssināy, tamašālān a-wa inna.»

Isətbət n-a-s Mässinäy a dd-äšmašälän Yisa.*(Mätti 12:38–42; Marqəs 8:12)*

²⁹ Inhäy Yisa a-s tidawän-dd sār-s äddināt ƣas, inn'-asän: «Əzzurəyāt-ta-däy, tenälläbäst, wār təmmäy ƣas ar ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäy data-s məšan, təlmədet a-s wār dāy-s ilkem iji n-Mässinäy sāl wa n-ännäbi Yunəs. ³⁰ Əmmək wa s-kāla sār-s əmoos Yunəs iji n-Mässinäy i-kāl-Nəniba a-s ija kəraq išilan dāy-tāsa n-emän, əmmək-wen-dāy dāy a-s mad-umas Ägg-ägg-adəm* iji n-Mässinäy i-əzzurəyāt-ta-däy. ³¹ Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-tənkār təmänokalt ta s-kāla təxkām fäll-äkall wa n-ajus s-isəm-net Saba, təjjayh fäll-kāl-əzzāman-i-däy, sədləm-tän ed, ənta fäl-dd diha dd-imda äkall i-ad-səjəd i-iməjridän n-sārho wi itäjj əmänokal Suläyman. Səjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojārän əmänokal Suläyman məšan hakd a-wen-däy, tunjäyäm s-asjəd-has. ³² Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-ənkārən käl-ayrəm wa n-Nəniba, sədləmən käl-əzzurəyāt-ta-däy ed ašäl wa d-hasən-ixtəb ännäbi Yunəs, ütubän. Səjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojārän Yunəs məšan hakd a-wen-däy, tunjäyäm s-ad-tutabäm.»

Tangalt ta n-tefätelt*(Mätti 5:15; 6:22–23)*

³³ «Wār t-illa ere isarmasən tefätelt təzzar iffār-tāt mey tät-ija daw-äkoss, änn-ak, aswār a tät-itajj edəgg iḡkalän i-ad-hannäyän äddināt wi dd-tajjāšnen ehän ännur-net. ³⁴ Tiṭṭ-nāk a-s tefätelt n-tayəssa-nāk. Afäl toolay tiṭṭ-nāk, adiš tayəssa-nāk, hannäy iket-net məšan, afäl wār toley tiṭṭ-nāk, tayəssa-nāk iket-net a ihan tihay. ³⁵ Ƴas he käyy! Äj ənniyāt i-iman-nāk, wār-itumaset ännur-nāk tihay i-tayəssa-nāk. ³⁶ Afäl ha tayəssa-nāk iket-net ännur, wār tät-ihə fāw a ihan tihay, ad-tajjäd ahānay wa təjjäd afäl hed edəgg təsimäläwlaw tefätelt.»

Iməskay käl-faris d-älyulam n-Äṭṭawrät*(Mätti 23:1–36; Marqəs 12:38–40; Luqa 20:45–47)*

³⁷ Issəmdä Yisa məjrad ƣas, issəkl'-e u-faris* iyyän ƣur-iman-net. Osä-dd Yisa ehän n-u-faris ƣas, ikk' edəgg wa dāy-əskarən imənsiwän, äşyāmār dāy-s. ³⁸ Äkun u-faris* dāy-a-wa s-issənta Yisa tetäte wār-ässeräd ifassən-net s-älxal wa n-kāl-Älyāhud. ³⁹ Inn'-as älyalim Yisa: «Kāwāneḍ-i n-käl-faris, šašdajäm afälla n-kara d-ikassän wi iyyādnen, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-

nāwān, wār-idney ar tikra d-tāllābāst. ⁴⁰ Tidət-dāy a-s irmas-kāwān iba n-tayətte! Ajān wādden wa dd-ijān afālla n-ākoss, ənta day a dd-ijān ammas-net? ⁴¹ Āktāt a-wa ihān karatān-nāwān d-ikassān-nāwān i-tilāqqiwen, dihen, ad-data-wān išdaj hārāt iket-net.

⁴² Iməskay kāwāneḍ-i n-kāl-faris!* Hakkām s-iqqud a-wa āmoosān tāmukāst-nāwān dāy-ənnāyṇay d-tiyəššawen-ti iyyāḍnen, a-s ija a-wen, təšlālām-in fāll-a-wa āmoosān iqqud d-tārha n-Māssināy, hārātān-win-dāy a-s ānihājja a-s təssəntām sār-sān, səlkəməmə-asān amišəl n-wi iyyāḍnen olāyṇen.

⁴³ Iməskay kāwāneḍ-i n-kāl-faris! Tārham tisāqqima ti ānnuflāyṇen dāy-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ālyāhud,* ijaṛə-awān ad-hawān-tajjān āddināt isofan dāy-tišarriten. ⁴⁴ Iməskay-nāwān fāl-a-s, tolāhām ɣas d-tizəska fāll-irajjāš āwadəm wār-issen s-a-wen, səmməḍəsnāt-t.»

⁴⁵ Inna iyyān dāy-ālyulam n-Āṭṭāwrāt* i-Ŷisa: «Ālyalim, kāyy ya nākkāneḍ-dāy, jed-anāy erk mājrad.» ⁴⁶ Inn'-as Ŷisa: «Iməskay kāwāneḍ-dāy ālyulam n-Āṭṭāwrāt! Sawarām āddināt āzuk s-izzəwāt aggay-net, a-s ija a-wen, wār kāwān-ihā ad-hasān-tilālām s-aggay-net wāla-dāy s-emm n-assəkāḍ. ⁴⁷ Iməskay kāwāneḍ-i təqqašnen izəkwan āhuskātnen i-ānnābitān wi ānyān abbatān-nāwān. ⁴⁸ Ēmmək-wen-dāy a-s saknem a-s tārḍam s-a-wa jān ed əntāneḍ, ānyān-tān, kāwāneḍ yāšām izəkwan-nāsān. ⁴⁹ A-wen-dāy a fāl inna Māssināy dāy-təmyāre n-sārho-net:

‘Ad-sār-sān-dd-šəmmišəlāy ānnābitān
d-inəmmušaḷ ājjootnen,
ad-əjən iman iyyāḍ dāy-sān,
āqquzzəbun wi iyyāḍnen.’

⁵⁰ Han iman n-ānnābitān wi āba ɣur-sānto n-āddunya har ašāl-i-dāy dāy-kāl-əzzurəyāt-ta-dāy, ⁵¹ issəntā-dd a-wen ɣur-iman wi n-Xābālla-i āba s-tizarāt fāll-ākall-i-dāy har iman wi n-Zākārya wa n-āmānokāl n-kāl-tikutawen* wa išrāyān s-inyāl ašni-net dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān,* jer-edāgg wa n-tikutawen d-edāgg wa šāddijān. Tidət, āssiilmāddāy-kāwān a-s āddināt-win-dāy, əḍmanān iman-nāsān iket-dāy-nāsān dāy-kāl-əzzurəyāt-ta-dāy. ⁵² Iməskay kāwāneḍ-i n-ālyulam n-Āṭṭāwrāt! Təṭṭafām asāyar wa n-musnāt māšan, wār ləmmədām, āddināt day wi ārhānen almud, tənkaṣām-asān-t.»

⁵³ A-s ifāl Ŷisa ehān-ənnin-dāy, samādadān ālyulam d-kāl-faris fālla-s, tajjān-as isəstanān ājjootnen ⁵⁴ dāy-otasān ad-t-səwwənnən a wārān oɣed, i-ad-əjrəwān āsaru s-t-əssəḍlāmān.

He kăwăneḍ tălmənuḑăya!

12 Ḑarăt-a-wen, tăddew-dd tamətte-i-dăy tăjjet s-Ŷisa har dd-ăqqimăn äddinăt tinməkukulăn. Innă Ŷisa i-inəṭṭulab-net s-tizarăt: «Ăjăt ənniyăt i-tăzza ta n-tălmənuḑăya n-kăl-faris.* ²Wăr t-illa a ättunkălăn s-wădden ad-dd-infiləl, wăr t-illa a iffarăn s-wădden ad-dd-iffukkăr. ³A-wen-dăy a făl, a tənnăm dăy-takše-dăy, ad-dd-iffukkăr, a təsmătaktăkăm dăy-ammas n-ihănan-năwăn-dăy, ad-t-săqqəyən äddinăt făl-afälla n-ihănan-năsən.»

Uksaḑăt Măssinăy wădden dăgg-adəm

(Mătti 10:28–33; 19–20; 12:32)

⁴«Kăwăneḍ-i n-imidiwăn-in, ənney-awăn: wăr tăksuḑăm dăgg-adəm-i wăren äddobăt ar tenăye n-tayəssa-năwăn, wăr t-illa a äddoben səl a-wen-dăy. ⁵Ăyyăt-ahi ad-hawăn-ăllăyey ere wa s-təlam s-ad-t-tuksaḑăm: Uksaḑăt Măssinăy-i inaqqăn, ila dăy ḑarăt-a-wen tărna s-kăwăn-in-ijăr dăy-žohănnăma, tidət, ənta-en-dăy a-s lam s-ad-t-tuksaḑăm!

⁶Ŷur-wăn, wădden təssanăm a-s iba n-təfărre n-tošəmba a făl hin-nazzăn səmmos dăy-săn sənătăt tammaten? Hakd a-wen-dăy, wăr tăn-ihă i hin-itatăwa Măssinăy, ⁷wăr tărmeŷăm, wăla amzadăn n-eyăf-năwăn, äḑinăn, tojărăm abrək n-igḑaḑ əlqim.

⁸Ălleyey-awăn a-s ere əsjăyhăn dăgg-adəm a-s năkk a t-ilăn, ad-ăjjayhăy năkk-dăy i n-Ăgg-ăgg-adəm* dat-ănjălosăn n-Măssinăy a-s əwadəm-en, i-nin. ⁹Ere dăy wa hi-ăkkuddălăn dat-dăgg-adəm, ad-t-əkkuddălăy năkk-dăy dat-ănjălosăn n-Măssinăy.

¹⁰Ere innăn a lăbasăn dăy-isălan n-Ăgg-ăgg-adəm*-dăy, äddobăt ad-ijrəw tenăšše n-a-wen mășan, əwadəm wa əskafărăn dăy-isălan n-Unfas Šăddijăn,* wăr-ilkem ad-has-in-ătiwănša.

¹¹Afăl təmewăyăm s-ăššăreya dăy-ihănan n-ăddin wi n-kăl-Ălyăhud,* meŷ dăy dat-kăl-ăššăreya d-əlxəkum, wăr kăwăn-ităšăwwašet əmmək wa s-mad-təhələm iman-năwăn wăla a-wa mad-tənnəm, ¹²afăl əlwăqq wa d-tamăjradăm, Unfas Šăddijăn a kăwăn-e-isăyrən əssayăt-wen-dăy a-wa s-ănihăjja s-ad-tăn-tənnəm.»

Tărha n-hărăt sajraw hărăt

¹³Ijanna Ŷisa a-wen-dăy a-s dd-iggăd əwadəm iyyăn dăy-tamətte, inn'-as: «Ălyalim, ənn i-ăṇṇa-y a dăr-i uzan tăkasit-nănăy.» ¹⁴Inn'-as Ŷisa: «Ăhaləs, mi hi-ijăn əlqall-i-năwăn tuzanăy-awăn tăkasit.» ¹⁵Inna Ŷisa i-tamətte ḑarăt-a-wen: «He kăwăneḍ! Agəzăt iman-năwăn dăy-tărha n-hărăt făl-a-s, ägg-adəm, kud-ila hărăt-dăy, wădden ərrəzăy-net a iḑmanăn təmudre-net.»

¹⁶ Issäyläy-tän tangalt, inn'-asän: «Käla t-illa ähaləs n-amärrəzäy ilan išəkraš has-dd-izajjār älfäyda mäqqoorän. ¹⁷ Inhäy a-s ibbäyār hullan ƣas, iqqäl-dd ad-ijanna i-iman-net: 'Näkk-i-däy, ma mad-äjäy, äbas ley edägg äwwayän ättäyam-in?' ¹⁸ Ij' äddäbara i-iman-net, innä: 'Ad-ärzäy ijändän-in, sädəyäy i tän-ojärnen, sädwäy däy-sän älkäma-nin d-a-wa ley iket-net, ¹⁹ dihen, ad-ännäy i-iman-in: Ya iman-in, sunfät, təkšəm, təzhəm däy-tänoflayt, itwar-awän ärrəzäy madän-äj iwətyan äjjootnen.' ²⁰ Diha-däy d-issəmda tənna n-a-wen, ad-has-innä Mässinäy: 'Isəm n-enəbbeddəl, ad-käy-iba ehäḍ-i-däy, ƣas mi madän-ikus a-wa äjjen täsdäwäd?' ²¹ Šund a-wen-däy a madän-irməs ere iymarän iman-net wär-ikəttəw Mässinäy.»

Iba n-ašəwwəš

(Mätti 6:19–21; 25–34)

²² Innä Ƴisa ḍarät-a-wen i-inəṭṭulab-net: «A-wen-däy a fäl hawän-janney: wär käwän-järräwnet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm d-a-wa mad-təlsəm. ²³ Iman-näwän, ojärän tetäte; ässexät n-tayəssa-näwän daƣ, ojär isəlsa.

²⁴ Əkyədät ƣas däy-izuyaj, wär tədumun, wär təjлубun, wär len timšiten wäla ijändän məšan, ässodär-tän Mässinäy, tufäm-tän s-a äjjeen. ²⁵ Əndek ƣas däy-wän wa äddoben s-inəzjam-net, ad-isiwəḍ tayrəst-net wäla s-a ogdähän d-emm n-asənnan? ²⁶ Šəmad a ogdähän d-a-wen-däy təmmətkit wär t-täddobem, adiš ma däy-tozaräm däy-a-wa səl a-wen? ²⁷ Əkyədät ƣas däy-tadäwla n-täboyt: wär zətt, wär zəmməy məšan, wäl' ämänokal Suläyman hakd terše-net iket-net, wär käla ojär täboyt-i-däy asəssihäy n-ašäl. ²⁸ Ƴas kunta Mässinäy isalsa teyəšše n-išəkraš s-ašäl-i-däy təbdaj, ašəkka ad-hin-täry däy-efew s-əmmək-wen-däy, äb' äṭṭäma n-ad-wär hawän-izzəzmäy käwəneḍ. Təmmətkit ija immun-näwän!

²⁹ Wär käwän-daggäznet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm. ³⁰ Härätän-win-däy, käl-äddunya a ƣalläbän. Käwəneḍ, Abba-näwän-i ihän išənnawän, wär t-illa a-s tämiyatäräm s-wädden, issan-t. ³¹ Əmmäyät s-tizarät i-Təmmənəya n-Mässinäy,* dihen, ad-hawän-in-iwwaḍ a-wa iyyäḍän.

³² Tahrut-in ta əndərrät, wär tərmeyäm fäl-a-s, irha Abba-näwän, ad-äj Təmmənəya-net däy-ifassän-näwän, ³³ tužžärät-in a-wa ləm, təktem-t i-tiläqqiwen, təjəm i-iman-näwän azrəf iylälän d-ijändän s-wär-iyəššəd a-wa däy-sän itwārän ed išənnawän, wär tän-hen imäkräḍän wäla temedhe. ³⁴ Tidət-däy a-s inəzjam n-ulh n-äwadəm, wär təffilän dihad itwär təla-net.»

Ānaxdim wa olāyān d-wa lābasān

³⁵«Yaymāt tasidāwām, tājbasām, tāssiryām tiftəl-nāwān. ³⁶Alāhāt d-inaxdimān aqqalnen i-māssi-sān dd-ifalān azli s-tiṣrayāt n-ehād s-ad-dd-itis yas, oran-as emm n-ehān. ³⁷Tənḏəḏ i-eklan-en-dāy dd-mad-agəz māssi-sān okayān āssayāt s-tān-dd-osa-dāy. Āsidāttey-awān a-s afāl tān-dd-osa, ad-ijbəs ənta iman-net, isāqqaym'-en, isəmmənsəw-tān. ³⁸Jer-iqqāl-dd s-tiṣrayāt n-ehād wāla s-emāyār, tənḏəḏ i-inaxdimān-wi dd-mad-agəz okayān.

³⁹Wādden kāwāneḏ iman-nāwān təssanām a-s ənnār issan māssi-s n-ehān āssayāt wa s-t-dd-itis emākrāḏ s-ehād i-ad-ārḗ ehān-net, iket-di, wār-itəṭṭəs i-ad-has-ārḗ emākrāḏ ehān-net. ⁴⁰Kāwāneḏ-dāy, yaymāt tāsidāwām, tāyṭafām ed Āgg-āgg-adəm,* ad-dd-ass s-āssayāt d-wār fālla-s jem.»

(Mātti 24:45–51)

⁴¹Iggād-dd Bəṭrus, innā i-Yisa: «Ālyalim, nākkāneḏ yas a tāssiylāyād tangalt-ta-dāy meḡ nohar-tāt d-āddināt-wi iyyāḏnen?» ⁴²Inn'-as ālyalim Yisa: «Ēndek ānaxdim wa n-āgg-ārķāwāl ijarahān hārāt? Ēnta-en-dāy a mad-isāyləf māssi-s ehān-net i-ad-ituzān imənsiwān i-inaxdimān-wi iyyāḏnen. ⁴³Tənḏəḏ i-akli wa dd-mad-agəz māssi-s āddunkāt dāy-ālxidmāt wa dāy-t ija, ālwāqq s-t-dd-osa-dāy. ⁴⁴Āsidāttey-awān a-s wen ənta, ad-t-isāyləf māssi-s ehāre-net iket-net ⁴⁵māšan, ānaxdim wa innān dāy-iman-net: 'Nākk, māssi-y āhoja-hin fāll-i', oḏa ḏarāt-a-wen dāy-inaxdimān d-tinaxdimen ti iyyāḏnen, ad-tān-itəggat, itatt, isass əlxəməār har t-ijmāḏ ənniyāt, ⁴⁶ānaxdim-en, ilkam ad-t-dd-iḡdār māssi-s dāy-ašāl d-āssayāt d-wār fālla-s ija, ilməd s-erk əššāyəl wa t-išlān a ija a-wa-dāy; afāl t-dd-osa, ad-t-iqquzzəbət, isārṭəy-t d-ināmāṣrayān dāy-edāgg wār-iha ar tahāla d-aḗəmmākārķəz n-isənān fāl tāmujriḗt.

⁴⁷A-wen-dāy a fāl ānaxdim-wa issanān erhet n-māssi-s, āqqima wār t-ija, əlkamnāt dāy-s tiwit ājjootnen ⁴⁸māšan, ānaxdim-wa wārān issen erhet n-māssi-s, ija a wārān oyed, ad-ijrəw tiwit wāren əjjət. Ere ijrāwān a ājjen, ad-dāy-s itwəttar a ājjeen, ere iylafān a māqqoorān, ad-dāy-s itwəttar dāy ad-dd-ikkəs a māqqoorān.»

Išmal n-āzzāman

(Mātti 5:25–26; 10:34–36; 16:1–4; Marqəs 8:11–13)

⁴⁹Inn'-asān Yisa ḏarāt-a-wen: «Osey-dd i-ad-sāryāy efew fāll-ākall, āsidārhanāy a-s āru d-irya. ⁵⁰Ilkam dāy-i atwəsəlmaḡ s-wār mad-sunfāy fāw wār-ija. ⁵¹Ak tāyelām ālyafyāt a-s dd-osey i-ad-t-ākfāy i-ākall? Ābo, ənney-awān, tābəḏḏawt a sār-s dd-āwwāyāy. ⁵²Yur-ašāl-

i-däy, wäla-däy ehän han səmmos äddinät, ad-ənməkšärän jer-iman-näsän, ad-əššunjun wi n-käraḍ wi n-əssin, əššunjun day wi n-əssin wi n-käraḍ. ⁵³Ad-ibḍəw abba d-rure-s, ibḍəw alyad d-ti-s, təbḍəw anna d-elle-s, təbḍəw talyad d-ma-s, təbḍəw taḍəggalt d-hänne-s n-rure-s, təbḍəw tamäḍt d-taḍəggalt-net.»

⁵⁴Innä Yisa day i-tamətə: «Wädden e-d tənhyäm tejäräkt təzjar-dd s-emäynäj, ad-tənnəm: ‘Os’-anäy ajənnə’, äj a-wen s-əmmək-wa-däy s-tän-tənnäm; ⁵⁵e-d tənhyäm day aḍu wa dd-ihan s-afälla, ad-tənnəm: ‘Ilkam däy-näy ašäl äkkuusän’, äj a-wen s-əmmək-wa-däy s-tän-tənnäm. ⁵⁶Älmunafeyän a tämoosäm! Käwäneḍ-i əssannen teyəre n-išmal wi n-išənnawän d-äkall, uhən-däy, indar-awän ad-təfhəməm äzzəman wa fälla-wän ijän ašäl-i-däy.

⁵⁷Mafäl wär täddobem ad-təlməḍäm yur-iman-näwän iji n-a-wa oläyän? ⁵⁸E-d käy-iyra ere käy-əsiwārən uḍlem s-äššəreya, əttär əmmək s-där-s tänmäknäd härwa wär hin-täwweḍäm ehän wa n-äššəreya, dihen, wär mad-käy-irməs ägg-äššəreya, äj’-ik däy-ifassän n-əlxəkum ed, əlxəkum afäl təjjäšäd ifassän-net, ad-käy-äj däy-takärmüt. ⁵⁹Äsidättey-ak a-s edägg-en, wär mad-t-dd-təzjāräd a təkkäsäd wär zəläd har tämma ta käy-irwäs.»

Utabät iket-di!

13 Ämmiijräd Yisa härwa a-s t-dd-osän äddinät has-jännen isälan n-aḡäras wa ija Bilatəs wa n-ämänokal n-teje ta n-Älyähudəyät i-meddən n-Galila təzzar, issärtäy ašni-näsän d-wa n-tikutawen-näsän. ²Inn’-asän: «Ak tordam a-s käl-Galila win-däy ənhaynen tamättant-ten-däy səmmät, ojärän käl-Galila-wi iyyäḍnen tumast n-inäsəkkəḍan? ³Fäw, məšan, äsidättey-awän käwäneḍ-däy, a-s afäl wär tätubäm, ad-təjəm tamättant šund-ten-däy.

⁴Mey day tordam a-s meddən wi n-märaw d-əttam hənən Yärussälam fäll-dd-oḍa äḡalla wa n-täsahayt ta s-itawänna ta n-Silwi iny’-en, tordam a-s ojärän käl-Yärussälam wi iyyäḍnen tumast n-inäsəkkəḍän? ⁵Fäw, məšan, äsidättey-awän day a-s afäl wär tätubäm, ad-təjəm tamättant šund-ten-däy jän.»

Tangalt n-ahəšk-wa wärän infä härät

⁶Issäyläy-tän-dd day tangalt tiyyät däy-hasän-innä: «Käla äddomät ähaləs ašar däy-ašəkrəš-net n-läynäb, iwwäḍ-dd äzzəman n-tirwe-net yəs, osä-dd i-ad-däy-s ijrəw a län aratän məšan, wär t-illa a fälla-s ijrəw. ⁷Innä i-änaxdim n-ašəkrəš: ‘Awätay wa s-käraḍ da-däy tisäy-dd, jaräy ättäma n-ad-əjrəwäy aratän däy-ašar-wa-däy məšan, wär t-illa a t-dd-ijammäḍän, ämära, äytəs-t-in ed, äsinäkmäm edägg bännan.’

⁸Inn'-as ānaxdim: 'Māssi-y, ārhey dāy-k ad-t-təyyəd tene-ta-dāy ʔas, ad-āyəsāy dawa-s, ājāy dawa-s ādanda, ⁹iha miši s-awātay wa dd-imalān, ad-ikrəš aratān, afāl wār-ija a-wen, āyṭəs-t-in.' »

Āzozāy ʔisa tamāḍt āsikārānbāy Iblis dāy-ašāl n-əssəbət-i n-tāsonfat

¹⁰Ašāl iyyān n-əssəbət, isayra ʔisa dāy-ehān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud.* ¹¹Təll'-e dihen tamāḍt lat māraw iwəṭyan d-əttam iṭṭaf-tāt alšin tāt-āsikārānbāyān har ābas tāddobāt iqqud n-tebādde-net. ¹²Inhāy-tāt ʔisa, iyr'-et, inn'-as: «Tamāḍt, ālyib-nām, təbḍed dār-s.» ¹³Āswār-tāt ifassān-net, toṭād tebādde-net ālwāqq-wen-dāy, ad-tiiməl Māssināy.

¹⁴Inhāy ālfāqqi n-ehān n-āddin a-s āzozāy-tāt ʔisa dāy-ašāl n-əssəbət ʔas, ijjāš-t ālhām fälla-s, inna i-tamətte: «Ajān wādden sādīs išilan a t-əllān i-ālxidmāt, tisāt-dd dāy-išilan-win-dāy, təyyəm-dd ass ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat.» ¹⁵Āwwežāb-as ʔisa, inn'-as: «Ālmunafeyān, ajān ih'-iwān-i s-wādden itir awdes-net meṭ ešeḍ-net dāy-ašāl n-əssəbət i-ad-t-išrəj? ¹⁶Ma hawān-ijrawān, ad-təfhamām ašāroj n-awdes-nāwān meṭ ešeḍ-nāwān dāy-ašāl n-əssəbət-i n-tāsonfat, a-s ija a-wen, indar-awān, ad-təfhəməm azuzi wa jeṭ i-tahāyawt-ta-dāy n-Ibrahim lat māraw iwəṭyan d-əttam iṭṭaf-tāt Iblis dāy-tiṣəm-net.»

¹⁷Innā ʔisa a-wen ʔas, təlsa tākrakiḍt imiksānān-net iket-nāsān, tāqqāl-dd tamətte ənta, tāddiiwāt dāy-təssəba n-timašalen-ti āhuskātnen itājj.

Tangalt ta n-temātāwt d-tāzṣa

(Mātti 13:31–33; Marṣas 4:30–32)

¹⁸Inna ʔisa day: «Ma dār-tolāh Təmmənəya n-Māssināy?» Ma dār-tāt-mad-səssiləhāy? ¹⁹Tolāh d-temātāwt-ta tojārāt təmmətkit āddomāt āwadəm dāy-ašəkrəš, tədwāl-dd, tāqqāl ahəšk, ad-ṣattān igdāḍ iskak-nāsān dāy-iləktan-net.»

²⁰Inn'-asān day: «Ma dār-e-səssiləhāy Təmmənəya n-Māssināy? ²¹Tolāh d-takməttet n-tāzṣa təssārtāy tamāḍt d-kāraḍ ānnāfāyatān n-ejel n-ālkāma i-ad-ikəf iket-net.»

Emm wa kārruzān itiṭədān s-ālzānnāt

(Mātti 7:13–14; 21–23)

²²Ifāl ʔisa dihen ʔas, āllil iṭārman d-tidbi iket-nāsnāt, isayra āddināt, ija tabarāt ta n-ʔārussālam. ²³Igla a-s has-innā āhaləs iyyān: «Ālyalim, wādden āddināt wi maden-əjjəš ālzānnāt, wār-əjjəṭān?»

²⁴Innă Yisa i-tamətte: «Bällänät i-ad-təjjäšäm s-äššahät tämudre ta n-tidət s-emm wa kărruzän fäl-a-s, äsidättey-awän a-s äddinät äjjootnen, ad-əttärän uješ-net mäšan, ad-hasän-indär. ²⁵Afäl iyfäl mässi-s n-ehän tashärt n-ehän fäll-iman-net, ad-dd-təbdədäm data-s ad-tät-takäwkawäm, yarräm-t, jannem-as: ‘Mändam, mändam! Arr-anäy-in emm n-ehän’ mäšan, ad-hawän-änn: ‘Älyafyät-näwän, wär käwän-əzzeyäy, wär əssenäy əndek siha s-dd-häm;’ ²⁶tənnəm-as dəy: ‘Ajän wädden, nohär dār-k išəkša d-isəswa, təssäyräd dəy-tišarriten n-iyärman-nänäy?’ ²⁷Mäšan, ad-hawän-änn: ‘Ya inäsbäkkadän-i-däy, näkk ya wär käwän-əzzeyäy, äjəjat-ahi.’ ²⁸Ašäl-wen-däy, ad-täj tahäla d-azəmmäkärkəz n-isənän fäl tämujrizt, ed ad-tənhəyäm Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub d-ännäbitän iket-däy-näsän äqqiimän dəy-Təmmənəya n-Mässinäy,* a-s ija a-wen käwäned, ejer a-hin-mad-tətwəjjəm dəy-zohännäma.»

Täyart-ta jän ulhawän n-käl-Yärussälām

²⁹«Ašäl-en, ad-dd-əfələn äddinät emäynäj d-atäram d-afälla d-ajus, änyəymən dəy-aməjaru wa madän-äj dəy-Təmmənəya n-Mässinäy.* ³⁰Ašäl-en, ənhəywät! Wi hānen ajilal, ad-izarän, wi äzzarnen, ad-əjjəšan ajilal.»

Tälläbäst ta ija Harudəs

(Mätti 23:37–39)

³¹Ohəzän-t-dd hărät dəy-käl-faris,* ənnän-as: «He käyy, jawəd fäl-a-s, irha Harudəs ad-äj iman-näk.»

³²Inn’-asän: «Äglät, ännät i-isəm n-ebəgg-di a-s näkk, takkäsäy alšinän dəy-äddinät, zizuyäy ašäl-i-däy d-ašəkka, ašäl wa s-kärad, ad-imdəw a-wa hi-išlän. ³³Ädduuttät a-s əkkey Yärussälām ašäl-i-däy d-ašəkka d-ašäl-wen fäl-a-s, wär-ämmukkän ad-ib’ ännäbi dəy-edəgg säl Yärussälām.»

Ilha Yisa fäll-Yärussälām

(Mätti 23:13–39)

³⁴Innă Yisa: «Yärussälām, ya Yärussälām! Tamäskoyt kämm-i təjjät iman n-ännäbitän, hakkäd sämməjori n-tihun inəmmušal wi sār-m dd-äšməšäl Mässinäy, əndek yas a-wa-däy wär jey dəy-utär n-asdu n-imuzäyän-näm šund a-wa təjj tekəzzit i-ikärtän-net daw-tafriwen-net mäšan, təssəndäräd-ahi. ³⁵Ämära, isälan əmdän, ad-käwän-äyy Mässinäy d-iman-näwän, umas ayərəm-näwän timšar, wär-ilkem ad-hi-tənhəyäm hundäy har ašäl wa d-mad-taləsəm tənna n-a-s: ‘Näkfet wa dd-osän dəy-isəm n-Emäli semyar.’»

Äzozäy Yisa ähaləs s-äsiläfafäynät tikussawen eläm-net

14 Äsäl iyyän däy n-əssəbət-i n-täsonfat, ikla Yisa yur-iyyän däy-imänokalän n-käl-faris,* jan-as dihen äddinät iket-näsän ənniyät. ²A əndərrän ähaləs iyyän da-däy s-äsiläfafäynät tikussawen tayəssa-net iket-net, ³issəstän Yisa käl-faris d-älɣulam-wi t-əllänen dihen: «Ak xälal meɣ xəram, ad-izuzəy əwadəm əmarhin däy-aşäl n-əssəbət-i n-täsonfat?» ⁴Wär t-illa a has-ənnan ɣas, idəs əmarhin, äzozäy-t, issəgl'-e. ⁵Inn'-asän ɖarät-a-wen: «Əndek däy-wän wa s-afäl oɖa rure-s meɣ awdes-net däy-anu aşäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat ad-t-äyy däy-s har akəy aşäl-en təzzar?» ⁶Əbä-hasän-dd a has-ənnän.

Asrəs n-iman d-imäjarän

⁷Ijräh-in Yisa asənnəfrən wa täjjän imäjarän i-idəggan wi ənnufläynen däy-ehän ɣas, issäɣläy äddinät-wi dd-əklänen dihen tangalt, inn'-asän: ⁸«E-d käwän-əsmäjarät əwadəm s-edəgg n-aɣli, wär täsnäfränäm idəggan-wi t-əllänen s-data ed, äddobät ad-dd-ass əwadəm käwän-ojarän atwəsəmyär, ⁹ənn'-awän məssi-s n-ehän, ad-tənkäräm, təkfəm-t edəgg. Ad-hawän-umas a-wen təkrakiɖt ed, ad-käwän-təhhuşşəl tebädde dat-äddinät iket-näsän, təqqəlām ɖarasän. ¹⁰Ufa a-s käwän-dd-əsmäjarät əwadəm, ad-təkkəm ɖarät äddinät iket-näsän, təqqayməm, dihen, afäl dd-ijjäs məssi-s n-ehän, inhäy dihad təqqimäm, ad-käwän-dd-iɣär, ənn'-awän: 'Yyyäwät, ɣaymət s-data.' Ad-hawän-umas a-wen səmyar məqqoorän dat-äddinät wi dər-täniɣəymäm.

¹¹Ere idkälän iman-net ad-irəs, ere əsräsän iman-net, ad-itwəsəmyär.»

¹²Innä Yisa ɖarät-a-wen i-u-faris* wa t-dd-əsmäjaren: «E-d dd-simjurud äddinät s-ehän-nək, s-aşäl wälə s-ehäɖ, wär dd-təsmäjared imidiwän-nək d-ayətma-k d-işəqqayän-nək d-ənhərajän-nək wi länən hərät fäl-a-s, əntäneɖ, äddooben ad-hak-dd-suyələn azəbänə, ¹³ənn-ak, e-d, tərhed asəmməjəru n-äddinät, äɣär-dd tiləqqiwen d-iməsjätäyän d-inəbdan d-iməddoryal. ¹⁴Təndəɖ-ak ed, əntäneɖ wär-äddoben ad hak-əzələn əlxer wa hasän-jed, Məssinäy a yur-hak-t-əllan imraş n-a-wa jed aşäl wa n-tebädde.»

Isälan n-amäjaru wa məqqārən

(Mätti 22:1–10)

¹⁵Isl' iyyän däy-imäjarän i-a-wa inna Yisa ɣas, inn'-as: «Təndəɖ i-ere wa madän-əkş däy-imjora-wi madän-əj däy-Təmmənəya n-Məssinäy.*» ¹⁶Inn'-as Yisa: «Kälə t-illa ähaləs ijän amäjaru-i

däy mäqqārān, āsmājarāt-dd sār-s āddināt ājjootnen. ¹⁷ Āmmujnen imānsiwān yas, āšmašāl ānaxdim-net s-āddināt wi dd-iyra i-ad-hasān-ānn: ‘Hārātān āmmujnen, tāwwāyām-anāy’ ¹⁸ māšan, āssālāhān-as isoran iket-däy-nāsān. Inn’-as wa āzzarān: ‘Iket āžžēnšāy āšēkrāš, ārhey ad-t-asāy, ənhəyāy-t təzzar, ānš’-ahi-dd.’ ¹⁹ Inna wa iyyāḏān: ‘Iket āžžēnšāy māraw iwdesān-wi s-mad-āxdēmāy išēkraš-in, ārhey ad-tān-arēmāy təzzar, ānš’-ahi-dd.’ ²⁰ Inn’-as wa s-kāraḏ: ‘Iket dd-əžžəzläyāy, wār-āddobey ad-hin-asāy.’

²¹ Iqqāl-dd akli, ij’ isālan i-māssi-s yas, ijjāš-t ālhām fāll-āddināt-win-däy; innā i-ānaxdim-net āmāra: ‘Ašēl šik, ilal tišarriten, təlwəyād-dd tilāqqiwen d-inayyabān d-iməddoryal d-imāsḡātāyān.’ ²² Igl’ ānaxdim, iqqāl-dd, inna i-māssi-s: ‘Māssi-y, a-waija māšan, ehān, ih’ e edāgg hārwa.’ ²³ Inn’-as māssi-s: ‘Əqqəl šik, ilal tišarriten, ākk attayān n-ifərjan, šəhhəššēl āddināt ad-dd-asən i-ad-iḡnəy ehān-in. ²⁴ Əḏmanāy-awān a-s meddēn-winnin-däy dd-āsmājarey s-tizarāt, wār tān-e-ijjəš-i madān-ikrəbbət imānsiwān-in.’ »

Ālqim wa ihān alkum i-Visa

²⁵ Innāḏ-dd Visa s-tamətte ta tājjēt has-təlkāmāt, innā: ²⁶ «Ere irhān alkum-hahi, a-s ija a-wen, wār tojer tārha ta hi-ija ta ija i-abba-net, d-anna-net, d-hānne-s, d-aratān-net, d-ayətma-s, d-šātma-s d-iman-net, wār-āddobāt ad-umas ānāṭṭalib-in. ²⁷ Ere wārān āsdāw i-alənji n-tajəttewt-net ta n-taməttant i-ad-hi-ilkəm, wār-āddobāt ad-umas ānāṭṭalib-in.

²⁸ Əndek däy-wān wa s-wādden afāl irha edey n-ehān, ad-āqqayəm təzzar ixsəb ālqim n-a-wa däy-s mad-ākš təzzar isānt edey-net, ²⁹ afāl wār ija a-wen, ad-isānt āssas n-ehān, indār-as ad-t-in-isəmdəw, əjən-t āddināt tadāzza ³⁰ ed, ad-ənnən: ‘Wa āwadəm, issəntā edey n-ehān, indār-as ad-t-in-isəmdəw.’

³¹ Ajān wādden e-d irha āmānokāl ad-ijāḏ amidi-net, ad-issən āddobāt ad-ikrəš fālla-s ašāl ənta-i ilān māraw aḏḏān n-āhaləs fāll-āmānokāl wa dār-mad-iknəs-i ilān ənta sənātāt timərwen n-efāḏ n-āhaləs. ³² Afāl inhāy a-s a-wen wādden a dār-āddobāt amjār, ad-išəmmišəl sār-s ālžāmayāt n-ālxe, ittār däy-s əmmək n-ālyafyāt hārwa-däy ogaz.

³³ A-wen-däy a fāl hawān-janney, ere wa däy-wān wārān iksen a-wa ila iket-net, wār-āddobāt ad-umas ānāṭṭalib-in.

(Mätti 5:13; Marqəs 9:50)

³⁴ Tesəmt, hārāt olayān māšan, afāl tāt-təjmāḏ temḏe-net, ma s-tāt-e-isəsməm āwadəm? ³⁵ Ad-ābas tənfa ākall wāla ādanda, ad-hin-tāḏf yas. Ere ilān timəzzujen s-islā-däy, isājdet! »

Tehäle ta äba, tettəjrāw-dd

(Matti 18: 10–14)

15 Tisən-dd inarmasān n-tiwse d-erk äddināt äjjootnen Yisa i-ad-has-əslən. ²Ənhäyān käl-faris* d-älyulam n-Ättāwrāt a-wen yas, ad-simtəktikān, jannen: «Ak, təjrahām-in anyim d-tihra ta itäjj d-erk äddināt?» ³Issäyläy-tān-dd Yisa tangalt dāy-hasān-inna: ⁴«Əndek dāy-wān wa s-afäl ila temede n-tehäle har dāy-snāt tässujjäl tiyyāt, wādden ad-äyy ti n-təzzayāt timərwen d-təzzayāt əfradnāt, igləw, isəssəjjəl ta dāy-s äba har tāt-dd-ijrəw? ⁵Afäl tāt-dd-ijrəw, ad-tāt-isəwār ižerhan-net ikna tedāwit, ⁶afäl hin-iwwād ihānan, ad-dd-iyyār imidiwān-net d-ānhärajān-net, ānn'-asān: 'Əyyāwāt, ährāt dār-i tedāwit, tehäle-nin ta tässujjälāt, əjrāwāy-tāt-dd.'

⁷S-əmmək-wen-dāy day a fäl, ässiilmädäy-kāwān a-s, ad-tajär tedāwit ta madāt-tāj dāy-išənnawān dāy-təssəba n-iiyyān anəsbäkkəqä ätubān, uhən i-təzzayāt timərwen n-āwadəm d-təzza yur-ija a-s, wār-ämyatārān s-tātubt.

Ärriyal wa äba, ittəjrāw-dd

⁸Wādden day afäl la tamādt mārāw ärriyalān n-azrəf hundäy har dāy-sān äb' iyyān, ad-särməs tefätelt, ad-tišriwit äkall n-ehān, tiskənsəkit-t hundäy har dd-təjrəw ärriyal-net wa äba? ⁹Afäl t-dd təjrəw, ad-dd-sədəw timidiwen-net d-tānhärajən-net, tānn'-asnāt: 'Ahärmāt dār-i tedāwit, ed ärriyal-in wa äba, əjrāwāy-t-dd.'

¹⁰A-wen-dāy a fäl hawān-älleyey a-s, təmoos tātubt n-anəsbäkkəqä iyyān əssəbab n-tedāwit məqqoorāt i-ānjəlosān n-Mässināy.»

Ämawaq wa äba, ittəjrāw-dd

¹¹Inn'-asān Yisa day: «Kāla t-illa ähaləs ilan əssin aratān. ¹²Ašäl iyyān, osä-dd wa əndərrān ti-s, inn'-as: 'Abba, akf'-ahi ejädär-in dāy-täkasit.' Äzun ti-sān a-wa ila jere-sān.

¹³Härät n-išilan qarāt-a-wen, ättužžār-in wa əndərrān ejädär-net, irməs azrəf-net, ikk' äkall iyyān ujəjan, ällil ižəjraz n-iman-net, ad-ibaxxəs a-wa ila.

¹⁴Älwäqq wa d-ikkəykäy a-wa ittäf, oqā-dd laz fäl-äkall wa iha iket-net, toyäy-as təməyatert. ¹⁵Iqla, ixdam yur-iiyyān dāy-käl-äkall, əssok'-e ägg-äkall išəkraš-net i-ad-dāy-sān idən əlxənžārān. ¹⁶Ij'-as laz asəmmänənnäq wa-dāy fäl dd-iqqäl isadārhan tetäte n-išəkša-wi-dāy tattān əlxənžārān məšan, wār t-ikfa məssi-sān turhajāt n-a-wen.

¹⁷Əqqälān-t-dd iman-net ašäl iyyān, äznəzjamāt, innä: 'Näkk-i-dāy, ma hi-ijän dāy a-wa? Ajän wādden a-wa ila abba-nin dāy-inaxdimän

ijarrāw a ikša har t-isəssikəy, uhən-däy näkk, näkk-da-däy, isimmənniḍ-ahi laz; ¹⁸äddäbara, ad-ənkäräy, äqqäläy abba-nin, ännäy-as: Abba, änmäšräyāy i-Mässinäy, äbodäräy-käy, ¹⁹äbas äniihäjjäy d-ad-itwənn rure-k a ämoosäy, äj'-ahi iyyän däy-inaxdimän-näk.' ²⁰Ibdäd, iqqäl äkall wa iha ti-s. Ikkä-dd ehän däy-ijəj a-s t-ojja ti-s, täny'-e tähanint-net, ošäl sär-s, or'-as ifassän-net, oḍä däy-sän, ad-t-itisəs däy-ijərjar-net, itiməllut-as. ²¹Innä alyad älwäqq-wen i-ti-s: 'Abba, änmäšräyāy i-Mässinäy, äbodäräy-käy, äbas äniihäjjäy d-ad-itwənn näkk rure-k.' ²²Iyrä-dd ti-s inaxdimän-net, inn'-asän: 'Ašälät tärmaḍ, awəyāt-dd anäkäbba wa ufän, təjəm-as-t, äjät taḍhot däy-assəkäḍ-net, təkfəm-t tifädelen äynaynen, ²³ärməsät-dd ašjār wa ojärän tadhont, täyrəsäm-as, äjet amäjaru d-äzzäho ²⁴fäl-a-s rure-y wa s-käla ämmut iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjrāw-dd.' Əssəntän eqqas d-tiyələla älwäqq-wen-däy.

²⁵A-s itäjj a-wen, rure-s wa n-teyāfädde ih' išəkraš. Ikka-dd dihen a-s isla i-tandiwen d-tihärdänen d-isuhay əkkan išənnawän, ²⁶iyrä-dd iyyän däy-inaxdimän, issəstän-t d-a-wa ijän, ²⁷inn'-as änxdim: 'Äñḡa-k, ad-dd-iqqälän, iny'-as ti-k ašjār wa iddären ed, iqqäl-t-dd rure-s, iddar-iyas.' ²⁸Ojäl, unjäy s-ad-dd-ijjəš ehän. Ikk'-e-hi-dd ti-s, ad-t-isalyad. ²⁹Inna i-ti-s: 'Wädden näkk, a ilan iwətyan əšyaläy-äk, wär käla änmäšräyāy i-a hi-tənned mäšan, wär käla hi-təkfəd wäla däy-eyäyd s-əkley näkk d-imidiwän-in ³⁰mäšan, iqqäl-dd rure-k wa hin-ibxäsän azrəf-näk däy-tälkäxbaten yas, täyräsäd-as i-ašjār-wa iddären.' ³¹Inn'-as ti-s: 'Alyad-in, käyy, wär käla hi-fäläd, a-wa əley iket-net i-näk ³²mäšan ašäl-i, äniihäjja s-ad-näj amäjaru d-äzzäho, fäl-a-s äñḡa-k wa s-käla ämmut, iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjrāw-dd.' »

Änazraf-wa wär təha tafləst

16 Innä Yisa day i-inəṭṭulab-net: «Käla t-illa ähaləs n-amärrəzäy dd-osän äddinät, əjän däy-s isälan n-əmmək wa s-ibaxxäs änazraf-net ehäre-net. ²Issäyr'-e-hi-dd, inn'-as: 'Käyy, ma ämoos a-wa salläy fälla-k? Siḍən-ahi ehäre-nin ed, äbas ärhey əššäyəl-näk.' »

³Innä änazraf älwäqq-wen-däy däy-iman-net: 'Əndek a-wa mad-äjäy afäl hi-ikkäs mässi-y däy-älxidmət? Ajäyak n-išəkraš, wär t-äddobey, tamädilt day täsikärakäḍ-ahi. ⁴Əssanäy a-wa he-äjäy s-kud-däy ikkäs-ahi mässi-y däy-əššäyəl, ad-hi-siməjurun äddinät däy-ihānan-näsän'.

⁵Issäyrä-dd äddinät wi irwäs mässi-s iket-näsän, innä i-wa äzzarän: 'Käyy, maniket käy-irwäs mässi-y?' ⁶Inn'-as: 'Temeḍe n-bärgo n-əzzäyt'. Inn'-as änazraf: 'Täkarḍe-näk da ta n-əmarwas, yəyəm, əktəb šik fälla-s,

səmmosət timərwen n-bärgo.⁷ Innä i-wa iyyäḏān: ‘Käyy-i-š, ma käy-irwas mässi-y?’ Inn’-as: ‘Temeḏe n-šaku n-älkäma.’ İkf’-e-hi-dd ənta-däy älkaḏ-net wa n-āmarwas d-ayānib, inn’-as: ‘Əktəb: əttamət timərwen n-šaku.’

⁸İslä mässi-s n-ehäre i-amsud n-ānazraf-net Ƴas ad-t-itiməl.» Inna Ƴisa day: «Ädduuttät a-s inəzzulam† n-əzzāman-i-däy, ojārān imakṣaḏān n-Mässinäy amsud.»

Iba n-abāxas n-ehäre

⁹Oläs day, inn’-asān: «Äjät imidiwān s-ehäre wa xāramān n-wälāt-äddunya-ta-däy n-āmāra, dihen, afäl fälla-wān tāt-āba, ad-təjrəwām irošan n-a-wen däy-tāmudre ta täylälät. ¹⁰Wa iydälān däy-a-wa wārān fāror, ad-iydäl day däy-a-wa äjjen, wa wārān iydäl däy-a-wa wārān fāror, wār mad-iydäl day däy-a-wa äjjen. ¹¹Afäl wār täydelām däy-ərrəzäy wa xāramān n-əzzāman-wa-däy wārān infä härät, mi käwān-madān-isäyləf ərrəzäy wa n-tidət ihān äddunya ta tälkämat. ¹²Afäl wār täydelām däy-ehäre n-äddināt wa käwān-əssäyläfān, mi käwān-madān-isäyləf wa mad-təkrəšām däy-äddunya-ta dd-malät. ¹³Wār t-illa ānaxdim äddooben ad-ixdam i-əssin imālan; iyyät-i-däy, ad-akəḏ d-ıyyān, ārḥ wa iyyäḏān, mey day, ikf’-iman-net i-ıyyān, iksən wa iyyäḏān. Wār-äddobāt əwadəm ad-ixdam i-Mässinäy, ošal day ḏarāt terše n-azrəf.»

Äsmäqqa Ƴis fäll-käl-faris

¹⁴Ija Ƴisa məjrād-wen-däy Ƴas, jän-t käl-faris* tekäškäšt ed, əntāneḏ əknan tārḥa n-azrəf. ¹⁵Inn’-asān Ƴisa: «Kāwāneḏ, jam iman-nāwān äddināt oƳadnen dat-dägg-adəm, māšan, Mässinäy issan a-wa ihān ulhawān-nāwān fäl-a-s, a-wa əsihāsken dägg-adəm, tajləlḥeyt Ƴur-Mässinäy.

¹⁶Äzzāman wa n-alāmār wa n-Mosa d-əlkəttabān wi n-ännäbitān, ibdād Ƴur-ännäbi Exya wa Enəsselmäy, a ija a-wen-däy, titwəjjin isālan n-Älənzil* wa n-Təmmənəya n-Mässinäy,* tattārān äddināt ujš-net s-əşşahāt-nāsān.

¹⁷Ojār täräyşe ija ad-iba išənnawān d-äkall uhən, ad-iba wälä-däy tātəbäqqet tiyyät Ƴas däy-alāmār n-Mässinäy.

¹⁸Ere hin-äzməzzäyān hānne-s, oläs adubən n-ıyyät, ilmədet a-s izna, ere day wa ədobānān taməḏt dd-təmmizzäyät, ilmədet a-s izna ənta-däy.»

†16:8 — Ƴur-käl-Älyāhud, ere wārān āmoos ägg-Älyāhud s-aläşäl mey ere wārān ilkem i-äddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a āmoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḏnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam.

— Äşäl-i-däy, ānəzzalim, äkafār (ere wārān issen s-Mässinäy).

Tangalt ta n-amärrəzäy d-Lazar wa n-taläqqe

(Mätti 19:1–12; Marqas 10:1–12)

¹⁹Inn'-asän day: «Käla t-illa ähaləs n-amärrəzäy s-hak ašäl äsisahäy ašäl dāy-isəlsa wi äsmäymäyñen, länen älqim, izha, ännufläy, äyyiwän. ²⁰A-s itäjj a-wen-däy, ins' ähaləs n-taläqqe s-isəm-net Lazar dat-emm n-ehän-net, əlsanät tikussawen dāy-iffay arəssuđ eläm-net. ²¹A-wa has-ija əlläqqu, isadārhan ad-äķš a-wa dd-ititrəkkın dāy-imənsiwän wi itätt amärrəzäy mäsän, wär t-ijärrəw; äddeew-as a-wen d-afďärfäďär wa jänät tikussawen fäll-tayəssa-net hundäy har dd-əqqälän iyyäďän talläyän-tänät. ²²Har ašäl wa d-tämmut taläqqe, äwwäyän-tät änjälösän s-Ibrahim dāy-älžännät, ämmut amärrəzäy ənta-däy, izka. ²³Iha tisənsa ti n-žohännäma-en-däy ihannäy ayäna a-s idķäl asəwaď-net, oj' Ibrahim ill'-e Lazar edes-has. ²⁴Ad-iyar Ibrahim, ijann'-as: 'Y' Abba Ibrahim, aďən-ahi tähanint, šəmmišəl-dd sār-i Lazar i-ad-isəlmäy emm n-assəkäď-net-däy-aman, isəsmäď iləs-in fäl-a-s, äsräkättät-ahi efew wa hey.' ²⁵Inn'-as Ibrahim: 'Alyaď-in, əktəw-dd a-s käyy, tärzäyäd hullan dāy-tämudre-näk, a-s ija a-wen, Lazar, wär-inhey a säl ayäna, ämära, ənta a ässismäďän, ännufläy, a-s ija a-wen käyy, tiknənnəwid; ²⁶ďarät-a-wen day, ill'-e eyäy wärän ila ider jere-näy dār-wän, wär-äddoben wi n-ğur-näy, ad-käwän-in-əkkən, wär-äddoben day wi n-ğur-wän, ad-hanäy-dd-əkkən kud-tärham-däy.' ²⁷Inn' ähaləs ämära: 'Adiš abba, daläy-käy d-ad-šəmmišəläd Lazar s-ehän n-abba-nin ²⁸fäl-a-s, ley səmmos äñğatän i-ad-tän-isəmmətär, uday ad-dd-əjjəšan edägg-wa-däy n-tissust.' ²⁹Inn'-as Ibrahim: 'Wädden lan Mosa d-ännäbitän-wi iyyäďnen, səjədnet-asän.' ³⁰Inna i-Ibrahim: 'Äbo! Abba Ibrahim, afäl tän-dd-iqqäl ere dd-inkarän jer-inəmmuttan, imməjräd-asän, ad-utabän.' ³¹Inn'-as Ibrahim: 'Afäl wär-äsjäďän i-ännäbi Mosa d-ännäbitän wi iyyäďnen, wär mad-utabän kud-hasän-ija äwadəm dd-inkarän jer-inəmmuttan isälan-däy.' »

Anməšri d-əssəbab-net

(Mätti 18:6–7, 21–22; Marqas 9:42)

17 Innä Yisa ďarät-a-wen i-inəttulab-net: «Tanməšrayt, ad-tajj yas, mäsän, iməskay käl-əssəbab-net. ²Wa has-issəbäbän, iššäm-as-in, ad-tətwäqqən tähunt ta s-itəzzad älkäma dāy-err-net, itwəjar-in dāy-əjärew wa səmmän, uhən ad-umas əssəbab n-tanməšrayt i-iyyän dāy-inəttulab-in. ³Äjät ənniyät i-iman-näwän: afäl käy-idläm äñğa-k, äytəl-t, kunta ämmujrəz, äňš'-as. ⁴Afäl hak-ija əssa uďləmän dāy-ašäl, ij'-ak-dd əssa uylawän dāy-däy-k itattär tenäšše, äňš'-as.»

Älfäyda n-immun s-Mässinäy

⁵Ennän inəmмуšal i-Yisa: «Älyalim, siwəð immun-nänäy.» ⁶Inn'-asän Älyalim Yisa: «Afäl lam immun ogdähän d-temätäwt ta tojärät təmmətkit dāy-idommän, ad-tudabem ad-tənnəm i-ahəks-wa-dāy: 'Əlbəy-dd iman-näk, säytəd-tän dāy-ejänš', ad-äj a-wa has-tənnäm.

⁷Əndek dāy-wän wa s-afäl t-dd-odwa akli-net wa əssixdəm dāy-aşəkrəş-net, mey wa əşdän arəzzej-net, ad-has-änn: 'Əyyāw mäsāw', ⁸wädden a has-mad-änn: 'Səŋŋ'-ahi-dd a əkşey, təjəd isəlsa-näk wi n-älxidmät, təkfəd-ahi amənsi har əksäy, əswāy təzzar, təkşəd, təswəd käyy.' ⁹Tordam a-s əhaləs-en-dāy, ill'-e a mad-umay i-akli-en-dāy, ijan a-wa t-iwarän?

¹⁰Kāwāneð-dāy, e-d jam a-wa s-hawän-ätwännä, ännät: 'Näkkäneð, jer-t-nəlla wāla wär t-nəlla, eklan yas a nāmoos, wär nəja yas ar a-wa hanāy-iwarän.' »

Äzozäy Yisa mārāw meddən ijrāw jəri

¹¹Älwäqq wa d-ikka Yisa Yärussālam, ällil zābo wa ikkān jer-teje ta n-Sāmari d-ta n-Galila. ¹²Ijjāš-dd tadābayt tiyyät yas, əlkāḍän-as-dd mārāw meddən ijrāw jəri, əbdādän-as dihen, ¹³əḍkälän iməslan-näsän, ənnän-as: «Älyalim Yisa! Aḍən-anāy tāhanint.» ¹⁴Inhäy-tän, inn'-asän: «Äglät, säknät iman-nāwän i-käl-tikutawen.*» Əglan härwa a-s əzzāyän iket-näsän, šaddijän. ¹⁵Inhäy iyyän dāy-sän a-s izzāy yas, iqqäl dāy-adəriş-net, iḍkäl eməsli-net, ad-itiiməl Mässināy. ¹⁶Osä-dd, irkāy dat-Yisa, ad-has-itumay, əhaləs-en, i n-teje ta n-Sāmari. ¹⁷Innä Yisa: «Ajän wädden mārāw meddən a əzzāynen, ma jän təzza wi iyyäḍnen? ¹⁸Yas wär tän-dd-izjer fāw ere dd-iqqalän i-ad-aməl Mässināy ar aməjar-wa-dāy?» ¹⁹Innä Yisa i-əhaləs ḍarät-a-wen: «Əbdəd, əgləw, iyläs-kāy immun-näk.»

Işmal wi n-Təmmənəya n-Mässināy

(Mätti 24:23–28. 36–41)

²⁰Əssəstänän käl-faris* Yisa, ənnän-as: «Əmme dd-mad-təzzubbət Təmmənəya n-Mässināy?» ²¹Inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässināy, wär mad-dd-tāj ass ilan mänhoy, wär mad-itwənn: 'Ənta da', wāla: 'Ənta den', fäl-a-s ədduuttät a-s, Təmmənəya n-Mässināy, təll'-e jere-wän.»

²²Innä i-inəṭṭulab-net ḍarät-a-wen: «Əlkamän işilan dāy-mad-səddārhenäm ahānay n-Əgg-əgg-adəm* kud-dāy i-aşäl iyyän yas, māšan, wär t-mad-tənhəyäm. ²³Afäl hawän-ätwännä: 'Ənta den', mey: 'Ənta da', wär təglem, wär təlkemäm i-a-wen ²⁴fäl-a-s, Əgg-əgg-adəm, ass-net, ad-aläh d-essam-i s-e-d issām dāy-aşrut iyyän n-işənnawän,

ad-isəmmələwləw ašrut wa iyyäďđän. ²⁵Măšan, wăr mad-ăj a-wen ar s-ad-inhəy tersəmmawen, təkkuddəl-t əzzurəyăt-ta-dăy təzzar, ²⁶făl-a-s, a-wa ijăn dăy-išilan wi n-ännăbi Nox, a madăn-ăj dăy dăy-išilan-wi dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm.* ²⁷Äzzăman wa n-ännăbi Nox, tayăwanăn äddinăt, sassăn, tidubunăn, sidubunăn har ašăl wa d-ijjăš Nox turăft n-aman ta măqqărăt s-has-innă Măssinăy a tăt-ikən, oďăn-dd fälla-săn aman wi n-ďuf, əlhăsăn-tăn iket-dăy-năsăn.

²⁸Šund a-wen-dăy dăy a ijăn dăy-išilan wi n-Lut, tattăn äddinăt, sassăn, žanšen, satajăn, tidumun, təddayăn ihănan ²⁹har ašăl wa d-izjăr Lut ayrəm wa n-Sodoma, iffăy-dd fälla-săn Măssinăy ajənnə n-efew d-əlkăbrit, ilhăs-tăn iket-dăy-năsăn. ³⁰Šund a-wen-dăy a madăn-ăj ašăl wa dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm. ³¹Ašăl-en, wa iwarăn afälla n-ehăn, wăr dd-itəzəbbutet i-ad-iďkəl ilalăn has-hanen ider n-ehăn; wa ihan ašəkrəš-net dăy, wăr-ităqqălet ehăn, ³²wăr hin-təttəwăm a-wa ijrăwăn hănnə-s n-Lut. ³³Ere wa wărăn idgez ar dăy-ajărəw n-iman-net dăy-äddunya-ta-dăy, ad-ifut dăy-ălžănnăt, măšan, əwadəm wa irdăn əfota dăy-iman-net, dăy-äddunya-ta-dăy, dăy-äddimmăt-in, ad-iyłəs.

³⁴Ässiilmăddăy-kăwăn s-ehăď-wen-dăy, ad-ənsan əssin meddən fălł-asəftăy iyyăn, ämmăďkăl iyyăn, itwəyy-dd wa iyyăďđän, ³⁵ad-təzzadnăt sənătăt tiďeden əttăyam dăy-edăgg iyyăn, tămmăďkăl tiyyăt, tətəwəyy-dd ta iyyăďďăt; [³⁶ad-əhan əssin meddən ašəkrəš iyyăn, ämmăďkăl iyyăn, itwəyy-dd iyyăn.]»

³⁷Əssəstănăn inəttulab Yisa, ənnăn-as: «Ălyalim, əndek dihad-e-ăj a-wen?» Inn'-asăn: «Dihad t-təlla tamăysoyt, ad-itajj ellay.»

Tangalt ta n-tănuďăft d-ălqallı wa n-enăllăbăs

18 Ij'-asăn Yisa dăy tangalt tiyyăt dăy-irha ad-tăn-isəlməd a-s lan s-ad-təddalăn Măssinăy hărkuk, wăr dăy-s təkəkəsăn ättăma.

²Inn'-asăn: «Kăla t-illa ayrəm ih' əlqallı wărăn əksuď Măssinăy, wăr-issəfrăr dăy dăgg-adəm. ³Təll'-e dăy dihen tănuďăft t-dd-tiisət hak ašăl, təjann'-as: 'Əkkəs-ahi tekăriďt dăy-əwadəm wa hi-ohăyăn.' ⁴Əhojă əlqallı wăr tăt-in-ijreh, har šik, innă dăy-iman-net ašăl iyyăn: 'Kud-dăy wăr-əksuďăy Măssinăy, wăr-əssəfrărăy dăgg-adəm, ⁵ad-əkkəsăy tekăriďt i-tamăďt-i-dăy hi-tăsyăfăt i-ad-hi-tăkf əlyafyăt.'»

⁶Inn'-asăn Ălyalim Yisa: «Săjdăt yəs i-a-wa-dăy inna əlqallı-wa-dăy n-enăllăbăs. ⁷Yəs tordam a-s Măssinăy wăr-e-ikkəs tekăriďt i-wi əsnăfrăn săr-s dd-hallănen ehăď d-ašăl? Tordam a-s ad-hin-ăhaj fälla-săn? ⁸Əbo! Əlleyey-awăn a-s, ad-hasăn-ikkəs tekăriďt šik măšan, tordam făw s-ašăl wa dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm,* ad-dd-agəz immun fălł-ərori n-ăkall?»

Tangalt ta ija Yisa fäll-u-faris d-u-tiwse

⁹Issäyläy Yisa ɖarät-a-wen tangalt äddinät wi ordänen iman-näsän iqqud, a-s ija a-wen, əlkähän imidiwän-näsän, inn'-asän:

¹⁰«Käla əkkän əssin meddän ehän n-əmudd wa məqqārən* i-ad-umadän, äybədän Mässinäy. Iyyän u-faris,* wa iyyäðän ənarmas n-tiwse. ¹¹Osän-in ɣas, ibdəd wa n-u-faris, ad-itumad, ijanna dəy-iman-net: 'Äjoðäy-ak Mässinäy fäl-a-s, wär-olehäy d-äddinät-wi iyyäðnen n-imäkräðän d-iməzzəna, wär-olehäy dəy d-u-tiwse-wa-dəy, ¹²tuzamäy əssin išilan dəy-əssəboy, takkäsäy təmukäst n-a-wa jarrawäy iket-net.' ¹³A-s itäjj a-wen u-tiwse ənta, ibdad dihen, təgdal-as təkrakiðt wäla ad-ıdkəl asəwað-net, əsninän iman-net, ijanna ənta: 'Ya Mässinäy! Səsməð fäll-i, əkrəşäyet data-k idəm näkk-i n-anəsbäkkəð.'»

¹⁴Inn'-asän Yisa: «Äleyey-awän a-s u-tiwse-wa-dəy, a-s iqqäl ehän-net, ijrəw idəm wär-ijrew u-faris dat-Mässinäy. Ere ıdkälän iman-net, ad-irəs, ere dəy wa əsräsän iman-net, ad-t-ıdkəl Mässinäy.»

Ija Yisa älbāraka dəy-aratän

(Mätti 19:13–15; Marqəs 10:13–16)

¹⁵Ämmewäyän-dd ɖarät-a-wen imärkäsän s-Yisa i-ad-dəy-sän äj älbāraka, məşan, ənhäyän inəttulab-net a-wen ɣas, əkläwləwän fäll-imärəwän-näsän. ¹⁶Iyr'-en-dd Yisa s-iman-net, inn'-asän: «Äyyät aratan ad-hi-dd-əkkən, wär tən-in-təwweyäm fäll-i fäl-a-s Təmmənəya n-Mässinäy,* äddinät-wi dər-sän ənifäqqənen a-s tät-ihakk. ¹⁷Äsidättey-awän a-s ere wärän iqbel Təmmənəya n-Mässinäy* s-əmmək wa s-tät-mad-iqbəl ara, wär tät-mad-ıjjəş.»

Äddunya mey əlaxärät?

(Mätti 19:16–30; Marqəs 10:17–31)

¹⁸Osä-dd älfäqqi iyyän n-käl-Älyähud Yisa, inn'-as: «Älyalim wa oläyän, ma s-leɣ s-ad-t-äjäy i-ad-əkkusäy təmudre ta təylälät?» ¹⁹Inn'-as Yisa: «Mafäl hi-ɣarrəd s-isəm: Wa oläyän? Wär t-illa ere olayän sül Mässinäy. ²⁰Wädden təssanəd aləmārən-net: 'Wär jed əzzəna, wär jed iman, wär tokerəd, wär täjjəyhəd s-bahu, səmyär ti-k d-ma-k.'» ²¹Inn'-as älfäqqi: «Äyðaläy i-a-wen-dəy iket-net härwa əmoosäy ara.» ²²Isla Yisa i-mäjrəd wa ija ɣas, inn'-as: «Härät iyyän a hak-in-äba: tužžär-in a-wa led iket-net, tuzanəd-t i-tiläqqiwen i-ad-təjrəwəd ärrəzäy dəy-älžännät, dihen, əqqəl-dd, əlkəm-ahi.» ²³Isl' älfäqqi i-a-wen ɣas, ənxäsän iman-net ed ila ehäre n-tikunen. ²⁴Inhäy-t Yisa änxasän iman-net ɣas, innä: «Unhh! Ažwi ija i-ere irzayän uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy! ²⁵Ojär tərəyşe ta ija i-amnəs uješ s-titt n-ənəzmay uhən i-ere irzayän uješ n-Təmmənəya

n-Mässināy.*» ²⁶Ennān-as äddināt-wi has-āsijādnen a-s inna a-wen-dāy: «Adiṣ mi madān-iyləs.» ²⁷Inn'-asān: «A-wa wār-āsmākkānān dāgg-adəm, äddoobāt-t Mässināy.»

²⁸Iggād-dd Bətrus, inn'-as: «Nākkāneḍ-i-š oyyānen ihānan-nānāy nəl-kām-ak, əndek isālan-nānāy, ma s-ilkam ad-t-nəjrəw?» ²⁹Inn'-asān Yisa: «Äsidāttey-awān a-s wār t-illa dāy-wān-i madān-äyy ehān-net meḡ hānne-s meḡ ayətma-s meḡ imārawān-net meḡ mæddana-s dāy-təssəba n-Təmmənəya n-Mässināy* ³⁰s-wādden, ad-ijrəw a ännuḍfāsān fäll-a-wen dāy-äddunya-ta-dāy, ijrəw day tāmudre ta täylälāt dāy-äddunya ta dd-malāt.»

Äsihe wa s-kāraḍ d-itajj Yisa isālan n-tamättant-net d-tanākra-net

(Mätti 20:17–19; Marqas 10:32–34)

³¹Ikkās-dd Yisa ḍarāt-a-wen inəṭṭulab-net wi n-māraw d-əssin s-takše, inn'-asān: «Ənhəywāt, nākkāneḍ-da hi-əkkānen Yārussālam i-ad-itbət a-wa əktābān ännābitān dāy-isālan n-Ägg-ägg-adəm* ³²fäl-a-s, ad-t-əjən ayətma-s dāy-ifassān n-inəzzulam,† əjən-t tekāškāšt, səmmāḍrəyān-t, sutəfən fälla-s, ³³əjən dāy-s tiwit, əjən iman-net māšan, ašāl wa s-kāraḍ ḍarāt tamättant-net, ad-dd-inkār jer-inəmmuttan.» ³⁴Ij'-asān Yisa mājṛād-wen-dāy māšan, wār t-illa a dāy-s əjrahān ed, ättunkāl-asān älmāyṇa-net, wār-əjrehān a-wa dāy-hasān-əssewāl.

Emədderyəl-wa äzozäy Yisa

(Mätti 20:29–34; Marqas 10:46–52)

³⁵Älwāqq wa d-hin-ohāzān tayrəmt ta n-Žärriko, əkkān-dd edes i-emədderyəl äqqiimān dāy-asālim n-zābo, itattār takute dāy-äddināt. ³⁶Islā i-tākat ta ja tamətte ḡas, issəstān d-a-wa ijān. ³⁷Ennān-as äddināt: «Yisa wa n-Nāširāt a okayān.» ³⁸Äsyārāt, innā: «Ya Yisa wa n-Ägg-Dawəd,* aḍən-ahi tāhanint!» ³⁹Äytälān-t äddināt-wi äzzarnen i-tamətte i-ad-hin-isusəm māšan, äsyārāt s-afälla: «Ya Ägg Dawəd,* aḍən-ahi tāhanint!» ⁴⁰Ibdād Yisa, omār s-ad-sār-s dd-ättälwäy. Os'-e-hi-dd emədderyəl ḡas, issəstān-t, inn'-as: ⁴¹«Ma s-tārhed ad-hak-t-äjäy?» Inn'-as emədderyəl: «Älyalim, aləsäyet ahānay.» ⁴²Inn'-as Yisa: «Ənhəy! Iylās-käy immun-nāk.» ⁴³Inhäy älwāqq-wen-dāy, ilkām i-Yisa, ad-itiiməl Mässināy, tiiməl day tamətte ta tənḡayāt a-wa ijān Mässināy fäl tiḡusay n-ijitān-net.

†18:32 — Yur-kāl-Älyāhud, ere wārān ämoos ägg-Älyāhud s-alāšāl meḡ ere wārān ilkem i-äddin-nāsān, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam.

— Äšāl-i-dāy, ännəzzalim, äkafār (ere wārān issen s-Mässināy).

Isälan n-Zakəyyu wa n-ajəzzəlu

19 Ijjāš Yisa aɣrəm wa n-Žərriko, ällil-t. ²A əndərrän ähaləs n-amərrəzəy n-ämənokal n-inarmasən n-tiwse s-isəm-net Zakəyyu da-däy, ³itattär əmmək s-inhäy Yisa afäl okäy məšan, tənjar-as-t tamətte ed, i jəzzəlän. ⁴Ošäl, äzzar i-tamətte, iwwän ahəšk s-isəm-net sikamur i-ad-isənnəfləy dəy-Yisa, afäl ikka dawa-s. ⁵Iwwäd-dd Yisa dihen ɣas, idkäl asəwəq-net, inn'-as: «Zakəyyu! Zubbət-dd šik, ašäl-i, əmijarey-ak.» ⁶Äzzubbät-dd Zakəyyu šik, əsməjarät Yisa dəy-tedawit.

⁷Ənhäyän äddinät a-wen ɣas, ad-simtəktikän, jannen: «A-wa, äbä-has ere ɣur-äzzubbät ar anəsbäkkəq-wa-däy.» ⁸Ibdäd Zakəyyu dat-Älyalim Yisa, inn'-as: «Älyalim, hakkäy tiläqqiwen täzune n-ehäre-nin, kunta dəy ill'-e ere s-käla dəy-s ohäyäy ehäre-net, siyuläy-as-t ija əkkoz inədfusän.» ⁹Innä Yisa älwäqq-wen-däy dəy-isälan n-Zakəyyu: «Ašäl-i-däy, ehän-wa-däy, ijjāš-t-dd əlyəllas, ed ähaləs-i-däy, ənta-däy ahäya n-ännäbi Ibrahim a əmoos ¹⁰fäl-a-s, Ägg-ägg-adəm,* osä-dd, immay i-äddinät-wi əssujälän i-ad-tän-iyləs.»

Tangalt ta n-isuf wi itäjj Mässinäy

¹¹Ənhäyän äddinät Yisa d-inəttulab-net han attayän n-Yərusəlam ɣas, äyelän älwäqq wa d-fälla-sän dd-mad-təzzubbət Təmmənəya n-Mässinäy,* iwwäd-dd. Təssəba n-a-wen-däy a fäl issäyläy Yisa tangalt-ta-däy i-wi has-əsijədnən, ¹²inn'-asän: «Käla ikk' ähaləs n-ägg-ehän äkall uəjəän i-ad-däy-s dd-ijrəw təmmənukəla, iqqəl-dd. ¹³Ässawəq tekke ɣas, iyrä-dd məraw dəy-inaxdimän-net, hak iyyän dəy-sän, ikf'-e abläy n-oräy təzzar, inn'-asän: 'Äxdəmət s-oräy-i-däy iket-di dd-taqqäläy.' ¹⁴Məšan, fäl mikdəw-i-däy dər-s əjən käl-äkall-net, oyyän-t har iglä təzzar, əssəlkämən-as älzəmayüt äšiməšälän s-ämənokal wa məqqärän ikka i-ad-has-ənnən: 'Ähaləs-di, wär nərha ad-fälla-näy immukəl.'

¹⁵Hakd a-wen-däy, ijrəw-dd təmmənukəla, iqqəl-dd äkall-net; osä-dd ɣas, iyrä-dd inaxdimän-net winnin ikfa oräy i-ad-ilməd a-wa ärbəxən dəy-maməla-nəsən. ¹⁶Os'-e-hi-dd wa äzzarän, inn'-as: 'Mässi-ɣ, abläy-nək, ärbəxäy fälla-s məraw iyyäd.' ¹⁷Inn'-as məssi-s: 'Əhoyd! Ənaxdim ifranän ha tafləst a təmoosäd; šəmad h'-iik tafləst dəy-a-wärän ijət, ad-käy-səmmənukəläy fäll-məraw iyrəman n-äkall-in.' ¹⁸Osä-dd wa s-əssin dərät-a-wen, innä: 'Mässi-ɣ, abläy-nək, ärbəxäy fälla-s səmmos iyyäd.' ¹⁹Innä dəy i-wa: 'Käyy, ad-təmnukəläd fäll-səmmos iyrəman n-äkall-in.' ²⁰Osäd iyyän dəy, inn'-as: 'Mässi-ɣ, abläy-nək, ənta da; a təgled-däy, əkmasäy-t, itwar, ²¹jey-ak tuksəda-i-däy məqqärät ed əssanäy a-s eməşşehi a təmoosäd, sikusäd-dd a wär təssətwäräd, tiləyəd-dd ašəkrəš

wär täddomed.› ²²Inn'-as mässä-s: 'Käyy wa-hi, erk ānaxdim a tämoosād! A-wa-däy dd-izjārān emm-nāk a-s käy-e-səḍləmäy; a-s təssanād a-s nākk emäššehi a āmoosāy dd-isikusān a wär əssətwārāy, tiləyāy-dd ašəkrəš wār-āddomey, ²³mafāl wär jed azrəf-in dāy-bānk, dihen a-s t-dd-mad-āqqəlāy, ātillāyāy hārāt fälla-s.› ²⁴Innā āmānokāl ḍarāt-a-wen i-āddināt-wi t-əllānen dihen: 'Ahāyāt dāy-s ablāy wa ittāf, təkfəm-t i-wa n-māraw.› ²⁵Ənnān-as āddināt: 'Ənta-š wādden ila māraw?›» ²⁶Inn'-asān Yisa: «Älleye-y-awān a-s āwadəm wa ilān hārāt, ad-has-iwwaḍ māšan, wa wārān ila hārāt, ad-dāy-s āmahāy wāla a-wa ittāf. ²⁷Ḍarāt-a-wen, išenja-nin winnin wāren irha ad-fälla-sān əmnukəlāy, əlwəyāt-ahi-tān-dd, tāyrəsām-asān dat-i.›»

Ujəš n-Yisa i-Yārussālam

(Mätti 21:1–11; Marqəs 11:1–11; Exya 12:12–19)

²⁸Innā Yisa a-wen yaş, āzzar-i-inəṭṭulab-net s-Yārussālam. ²⁹Ohəz-in tidbi ti n-Bātfāzi d-Bitanya, edes i-taḍayt ta təsijātāt ihəşkan wi n-əzzāytun; dihen-dāy ad-āşmaşāl əssin dāy-inəṭṭulab-net, ³⁰inn'-asān: «Äkkāt tadābayt ta-n data-wān, afāl tāt-təjjāşām, ad-təjrəwām āza ojayān s-kāla wär t-iney āwadəm; arāt-t-dd, təlwəyām-t-dd. ³¹Ere kəwān-issəştānān d-a-wa fāl t-tirəm, ānnāt-as: 'Ila dāy-s ālyalim əşşāyəl.›» ³²Əglān inəṭṭulab-wi āşmaşāl, ogəzān-in hārātān s-əmmək-wa-dāy s-hasān-tān-innā; ³³tiirən āza a-s tān-āyṭālān məssaw-s d-a-wa fāl t-tirən. ³⁴Ənnān-asān inəṭṭulab wi n-əssin: «Älyalim a dāy-s ilan əşşāyəl.›»

³⁵Əlwəyān-dd āza i-Yisa, əstəjjān-as inkubba-nāsān, āsnāyān-as-t yaş, ³⁶ad-fattāyān āddināt isəlsa-nāsān fāll-zābo wa mad-ilal iket-net. ³⁷Issəntā-dd Yisa atrur n-taḍayt ta n-əzzāytun yaş, təddəwāt tamətte ta n-inəṭṭulab-net iket-net, siiyələlit, tiiməl Məssināy s-afālla dāy-təssəba n-ijitān wi āssuksāḍnen tənəy. ³⁸Tiiməl Məssināy, janna:

«Ozana!*

Ija Məssināy əlbāraka dāy-āmānokāl
wa dd-osān dāy-isəm n-Emāli, ālxe ija,
imāl-t ālxurmāt dāy-işənnawān iket-nāsān.›»

³⁹Əggādān-dd kāl-faris* hanen tamətte, ənnān i-Yisa:* «Älyalim, səssusəm inəṭṭulab-nāk.›» ⁴⁰Inn'-asān Yisa: «Älleye-y-awān a-s afāl āssosāmān, ad-sāqqārətnāt tihun.›»

Tisnant ta təlkamāt dāy-Yārussālam

⁴¹Ohəz-in Yisa Yārussālam, inhāy-tāt yaş, ad-ihall fälla-s, ⁴²ijanna: «Yārussālam! Ənnār täddobed ad-təlmədād aşāl-i-dāy, əmmək wa

s-täddobed ad-təjrəwäd älyafyät n-iman-näm mäšan, ättunkäl-am a-wen, wär t-hənnəynät tiṭṭawen-näm. ⁴³ Ädduuttät a-s, əlkamän dəy-m iṣilan sāmuumnen dəy-mad-kām-äyləyṭəyən iṣənja-näm, əzbəbän-kām s-iṣrutän iket-dəy-näsän, ⁴⁴ ättäyṭäyän-kām, kām d-aratän-näm, wär mad-dəy-m-dd-əyyən wəla abləy iwarän amidi-net fäl-a-s, tunjəyäd s-ašäl wa sār-m dd-äšbašəjəy.»

Ikkäs Yisa käl-mamäla dəy-ehän n-ämudd wa məqqärän

(Mätti 21:12–17; Marqəs 11:15–19; Exya 2:13–22)

⁴⁵ Ijjäš Yisa dərät-a-wen ehän n-ämudd wa məqqärän,* ad-dəy-s isattəy ättužžar, ⁴⁶ ijann'-asän: «Ajän wädden iktab a-s inna Mässinäy: 'Ehän-in, ad-umas ehän n-tittar', mäšan, kəwəneḍ jəm-t tajnut n-imäkrəḍän.»

⁴⁷ Isayra dərät a-wen-dəy hak ašäl dəy-ehän n-ämudd wa məqqärän. Ənkärän-dd imənokalän n-käl-tikutawen* d-älyulam n-Äṭṭəwrät* d-imizärän n-käl-Älyəhud, ad-tattärän əmmək s-jän iman-net ⁴⁸ mäšan, əbä-hasän taməntelt fäl jän a-wen ed, təsijäd-as tamətte iket-net, ijraz-as dəy a-wa ijänna.

A-wa innä Yisa i-käl-tikutawen

(Mätti 21:23–27; Marqəs 11:27–33)

20 Ašäl iyyän, isayra Yisa dəy-ehän n-ämudd wa məqqärän, ixattəb i-äddinät isəlan n-Älənzil* a-s t-dd-osän käl-tikutawen* d-älyulam n-Äṭṭəwrät* d-inušämän n-İsrayil, ² ənnän-as: «Ləyät-anəy, mi kay-ikfän turhəjät n-amisəl n-tikunen-ti-dəy, mey dəy mi kəy-ikfän tärna-ta-dəy s-təjjäd a-wa təjjäd?» ³ Inn'-asän: «Ad-hawän-əjəy nəkk-dəy asəstan iyyän, əməra, ləyätət-ahi: ⁴ Mi dd-äšmašälän Exya wa n-Enəsselməy i-ad-isəlməy äddinät dəy-aman? Ak Mässinäy a t-dd-äšmašälän mey dəgg-adəm yəs?» ⁵ Ənmäkkəsän s-takše, ad-jannen: «Afäl has-nənna: 'Mässinäy a t-dd-äšmašälän', ad-hanəy-änn: 'Adiš, mafäl wär tomenəm s-a-wa hawän-inna.' ⁶ Afäl has-nənna dəgg-adəm yəs a t-dd-äšmašälən, ad-hanəy-täkf tamətte iket-net səmməjori n-tihun ed təkkas iket-net äššək a-s Exya ənnäbi n-Mässinäy a əmoos.» ⁷ Əqqälän-dd, ənnän-as wär əssenän ere t-dd-äšmašälän. ⁸ Inn'-asän Yisa: «Adiš nəkk-dəy, wär hawän-e-əlləyey ere wa hi-ikfän tärna ta s-təjjəy a-wa təjjəy.»

Tangalt ta n-meddən wi fərnen ašəkrəš

(Mätti 21:33–44; Marqəs 12:1–11)

⁹ Issəyləy-tän-dd Yisa dərät-a-wen tangalt dəy-hasän-innä: «Kəla äddomät əhaləs iyyän ašəkrəš n-ləynəb, ifär-t i-inəsдума iyyəḍ

təzzar, ikk' äkall iyyän däy-hin-ähoja. ¹⁰Täwwäḍ-dd täqqän n-amili n-ašəkrəš ɣas, äšmašäl-dd sār-sän änaaxdim i-ad-has-dd-awəy ɣur-sän folät-net däy-a-wa dd-orāw ašəkrəš. Osä-dd inəsduma wi fārnen ašəkrəš, əḍnäyän-t tiwit təzzar, əssəglän-t koräyräy. ¹¹Oläs-dd sār-sän ašəmmišəl n-änaaxdim iyyän dəy, jän däy-s ənta-däy tiwit, äsmäḍrəyän-t, əssəglän-t koräyräy. ¹²Äšmašäl-dd sār-sän dəy wa s-kāraḍ, ənta, äsbayäsän-t təzzar, əntäjän-t-in koräyräy. ¹³Innä mässi-s n-ašəkrəš ḍarät-a-wen: 'Əndek äddäbara ämära? Wār hin-äqqima ɣas ar ad-sār-sän šəmmišəläy rure-ɣ wa əkney tārha, ənta ya, ənihäjjä s-ad-t-səmyārən.' ¹⁴Ənhäyän inaxdimän rure-s n-mässi-s n-ašəkrəš imal-dd ɣas, änmännän jer-iman-näsän: 'Ənhəywät-ak, amäkkasu-net, nārməset-t, nəjet iman-net, dihen ad-tumas təkasit ti-nänäy'. ¹⁵Ärmäsän-t, əzjārən dār-s ašəkrəš, änyän-t kərəf.» Inn'-asän Ƴisa: «Ma tordam, wi-däy inaxdimän, ma hasän-mad-äj mässi-s n-ašəkrəš? ¹⁶Əḍmanäy-awän a-s ämära, ad-tän-dd-ass ənta iman-net, ilhəs-tän iket-däy-näsän, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-iyyəḍ.» Əslän, äddinät i-a-wen ɣas, ənnän: «Assəkäḍ äkall!»

¹⁷Issäyläy-tän-dd akäyad-net, inn'-asän: «Adiš mafäl ätiwänna däy-əlkəttab n-Mässinäy a-s:

'Tähunt ta hin-jārən älbännatän s-ənnän wār tənfa häřät, ənta a-s a-s təřäy tanfust, tämoos tähunt ta n-aymär tufät, hakkät äšřahät ehän;

¹⁸tähunt-ta-hi, ere fälla-s oḍän, ad-ärrärärz; ere fäll-toḍa dəy, ad-ilkəz.' »

¹⁹Inn'-asän Ƴisa a-wen ɣas, əttārən älyulam n-Ättäwrät* d-imänokalän n-käl-tikutawen* əmmək s-t-ästärmäsän älwäqq-wen-däy ed, əssanän a-s əntäneḍ-en-däy, a əssiiyläy tangalt-ta-däy mäsän, wār jen a-wen ed, äksuḍän tamətte.

Isälan n-tiwse i-ämānokāl Qäyřär

(Mätti 21:45–46; 22:15–22; Marqas 12:12–17)

²⁰Jän-as ḍarät-a-wen ənniyät dəy-ijəj, äšmašälän-dd sār-s inaramän janen iman-näsän älmät äddinät oyadnen i-ad-t-səwwənnən a-wärən itətwənn, əjən-t dəy-ifassän n-gəfär d-əlxəkum-net. ²¹Osän-t-dd, ənnän-as: «Älyalim, nəssan a-s a-wa jänned d-a-wa säyred iket-net, oyad; wār täzmäzläyäd äddinät ed tabarät ta n-Mässinäy ɣas a sayred. ²²Ämära, nəssistän-käy: ak iwar-anäy ad-nəzəl tiwse i-Qäyřär wa n-ämānokāl mäqqārən mey?» ²³İlmäd Ƴisa ɣur-iman-net amsud wa t-illän ḍarät asəstan wa has-jän, inn'-asän ²⁴«Säkənät-ahi-dd ärriyal, tälläyem-ahi ere wa ilän ättäřwer d-isəm wa t-iwārən?» Ənnän-as: «I n-ämānokāl Qäyřär.» ²⁵Inn'-asän: «Adiš, suyəlät i-Qäyřär a-wa fälla-wän ila,

təkfəm day Mässinäy a-wa fälla-wän ila.» ²⁶Indär-asän fäw a t-səwwənnən erk məjräd dat-tamətte, əqqälän-dd yəs tof-en təkunt n-älwizab wa hasän-ija, əssosämän.

İsälän n-tanäkra jer-inəmmuttan

(Mätti 22:23–33; Marqəs 12:18–27)

²⁷Os'-e-hi-dd ɖarät-a-wen härät dəy-käl-taggayt ta n-käl-sadus*-i jännänen a-s wär təlkem tanäkra jer-inəmmuttan, afäl äba äwadəm, əmdän isälän-net. ²⁸İssəstänän-t, ənnän-as: «Älyalim, inn'-anäy ännäbi Mosa: 'Afäl ädobän ähaləs, äba-t wär oher ara d-hänne-s, idubənet-tät äŋŋa-s i-ad-ikrəš əzzurəyät i-äŋŋa-s wa äba i-ad-wär hin-itoləm isəm n-wa äba fäll-ärori n-äkall.'

²⁹Ämära, əkkəs-anäy dəy-täqqän n-e-yäf: Kälä t-əllän əssa äŋŋatän, ädobän dəy-sän wa n-amäqqar məšan, äba-t wär-ikreš ara, ³⁰ışrəy-t wa s-əssin s-adubən n-hänne-s, ³¹ilkäm-as dəy wa s-käraɖ məšan, wär tən-iha i dər-s oharän ara; ädobänän-tät əssa-essän, äba-tän dəy iket-näsän, wär t-illa i dər-s oharän ara. ³²Äba dəy ɖara-sän tamäɖt. ³³Nässiistän-käy: əşäl wa n-tanäkra jer-inəmmuttan, əndek dəy-sän wa s-e-tumas hänne-s ed, ənhayän-tät adubən əssa-essän?»

³⁴Inn'-asän Yisa: «Dəy-äddunya-ta-dəy, tidubunän meddən, tidubunnät tiɖeɖen ³⁵məšan, äddinät wi ikfa Mässinäy turhajät n-ad-dd-ənkärän jer-inəmmuttan i-ad-əjjəşän älžännät, jer-wi n-meddən wälä tiɖeɖen, ad-äbas ämiyatärän s-adubən, ³⁶ed äbas dəy-sän təlkam tamättant, ad-alähän d-änjəlosän, umasän aratän n-Mässinäy ed, ənkärän-dd jer-inəmmuttan. ³⁷Dəy-a-wa dd-iqqälän isälän n-tanäkra jer-inəmmuttan, issətbät-tän ännäbi Mosa ed, əşäl wa t-iyrä Emäli dəy-tabsəyt ta təhjäljälät wär räqq, iyr'-e Mosa s-isəm: Mässinäy n-Ibrahim d-İsxaqq d-Yaqub. ³⁸A-wen, älmäyna-net a-s, äddinät-win-dəy, han älžännät, tiimələn Mässinäy; ənnär wär ədderän wär təjjən a-wen. Mässinäy, wädden inəmmuttan a-s ämoos Mässinäy, ämoos-t i-wi əddärnen ed data-s, əddarän iket-dəy-näsän.»

³⁹İmməjräd härät dəy-älyulam n-Ättäwrät ɖarät-a-wen i-Yisa, ənnän-as: «Älyalim, edäwänne-näk, ikna.» ⁴⁰Äbas t-illa ɖarät-a-wen ere ihälän asəstan-net.

Mi s-ämoos Yisa, rure-s?

(Mätti 22:41–46; Marqəs 12:35–37)

⁴¹İssəstän-tän Yisa ɖarät-a-wen, inn'-asän: «Ma isawännen äddinät a-s Älmasex,* rure-s n-Dawəd? ⁴²Ajän wädden Dawəd iman-net inna fälla-s dəy-əlkəttab wa n-Äzzäbur:

‘Inna Emāli i-Emāli-nin,
 ɣayəm daw-aɣil-in,

⁴³ hundäy här äjəy išənja-nāk daw-iɗarān-nāk.’

⁴⁴ Ƴas kunta Dawəd iman-net iyarr Ąlmasex s-isəm ‘Emāli’, əndek əmmək wa s-əddobāt ad-umas rure-s? »

Agəzāt iman-nāwān dāy-təlmənufäya

(Mätti 23:1–36; Marqəs 12:38–40; Luqa 11:37–54)

⁴⁵ Innä Ƴisa ɗarāt-a-wen i-inəttulab-net dat-tamətte ta has-təsijädāt: ⁴⁶ «Agəzāt iman-nāwān dāy-älyulam n-Āttāwrāt,* ijrəz-asān ad-tikələn timukal dāy-isəlsa əhobātnen, ijrəz-asān ad-hasān-tajjān äddināt isofan dāy-tišarriten, ārhan tisəqqima ti ənnufläynen dāy-ihānan n-äddin wi n-kāl-Ąlyāhud d-atwəsəmyar dāy-imjora, ⁴⁷saknen a-s härkuk tumadān, a-s ija a-wen, tihäyān a-wa ihān ifassān n-tinudāfen, ilkam dāy-sān äššäreya səmmān.»

Isālan n-tānuḍāft ta tojārāt imərrəzäyān ihuk

(Marqəs 12:41–44)

21 Iḍkāl Ƴisa ɗarāt-a-wen asāwaɗ-net, inhäy kāl-ehäre tajjān azrəf wa təkkatān dāy-əssəndoqq wa n-tikutawen ihān ehān n-āmudd wa məqqārān,* ²inhäy day tānuḍāft tiyyāt ləqqəwāt har dd-tosa, təstārākkāt dāy-əssəndoqq sənātāt tāmmaten əbḍanen. ³Inhäy Ƴisa a-wen ɣas, inna: «Tidət-dāy a-s tānuḍāft-ta-dāy n-taləqqe, tojār äddināt iket-nāsān ihuk, ⁴fāl-a-s iket-nāsān, a-wa s-əssakäyān s-wār-əmyatārān a əkfān, a-s ija a-wen ənta, dāy-əlləqqu-net, a-wa təttāf i-tāmudre-net iket-net, a təkfa.»

Terəzze ta təlkāmāt dāy-ehān n-āmudd wa məqqārān

(Mätti 24:1–2; Marqəs 13:1–2)

⁵Islä Ƴisa ɗarāt-a-wen i-äddināt iyyāḍ dāy-tamətte, tiimələn tihusay-ti ija ehān n-āmudd wa məqqārān,* tiimələn day a-wa t-ihān d-tihun ti s-idäy d-a-wa s-idlāj məšan, inn’-asān: ⁶«A-wa-dāy hannäyām əhusken, əlkamān išilan dāy-wār mad-dd-təqqayəm təhunt tiyyāt ɣas warāt tamidit-net, ad-ättäytäy iket-dāy-net.»

Išmal n-tāməddawt n-äddunya

(Mätti 24:3–28; Marqəs 13:3–23)

⁷Əssəstānān-t, ənnān-as: «Ąlyalim, əmme d-mad-āj a-wen? Ąkkəs-anäy dāy-tayḍārt n-išmal wi-s-e-nəlməd a-s sāmdo, osā-dd.»

⁸Inn’-asān Ƴisa: «He kəwāneḍ, wār kəwān-išāšket əwadəm ed, ad-dd-asən äddināt äjjootnen s-isəm-in, ənn hak iyyān dāy-sān:

‘Näkk a-s Älmasex!’ meŷ änn: ‘Täqqän, täwwäð!’ wär tošeläm ðaras-än. ⁹ Afäl täsläm i-isälan n-imjäran d-tanäkra n-timəttawen, wär-itäggädet änniyät-näwän; a-wen a ilan s-ad-äj təzzar išrəy-t-dd sāmdo n-härät iket-net.» ¹⁰ Inn’-asän ðay ðarät-a-wen: «Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, ¹¹ ad-iškəðkəð äkall ðäy-idäggan äjjootnen, äj laž d-turhənnawen äjjootnen, əzjäran-dd härätän d-ijitän ässuksəðnen išənnawän ¹² məšan, dat-ad-äj a-wen-ðäy, ad-tättärmäsäm, tətwayəzzəbem, tättälwayäm s-äššəreya ðäy-ihānan n-äddin wi n-käl-Älyāhud,* təjjəšäm tikārmuten, sərrəwrəwän-awän äddinät s-imānokālän d-gəfāran ðäy-təssəba n-isəm-in wa kəwän-iwarän, ¹³ ad-hawānumas a-wen əssəbab fäl tämoosäm tjuhawen-in. ¹⁴ Wär täšəwwasnet ulhawän-näwän ðäy-isälan n-a-wa mad-tənnəm ¹⁵ fäl-a-s, ad-kəwän-äkfäy ällifəz d-sārho ðäy-mäjräd s-wär t-illa ašanjo-näwän äddoben tebädde datawän, wäla asəbbəggu-näwän. ¹⁶ Ad-kəwän-səttärməsän imārawän-näwän, d-ayətma-wän, d-išəqqayän-näwän, d-imidiwän-näwän, səssənyən kərəf iyyäð ðäy-wän, ¹⁷ ad-där-wän akəðän äddinät iket-näsän ðäy-təssəba n-isəm-in wa kəwän-iwarän ¹⁸ məšan, wär hin-e-iba wäla emzäd n-e-yäf-näwän iyyän Ƴas. ¹⁹ Ere wa äkoyäðän ðäy-alkum-hahi ðäy-immun-net har ašäl wa d-imda a-wen-ðäy iket-net, ad-iyləs.»

Erk äzzāmanän wi dd-malənen

²⁰ «Afäl tənəyäm Yārussālam a-s tät-dd-äyläyyläyän əlyəskārän, əlmədät a-s əlhəllak-net, ohäz-dd. ²¹ Dihən, wi əzzäyən teje ta n-Älyāhudəyät, jawäðnet ðäy-azzal s-ašrut wa n-iðayän; wi əzzäyən ayrəm wa n-Yārussālam, əzjäynet-t; wi əzzäyən äroj-net, wär dd-täjjäšnet ayrəm ²² fäl-a-s, išilan-en, išilan n-ukəs n-eya ðäy-mad-äj a-wa ənnän əlkəttabän n-Mässinäy iket-net. ²³ Timəskay tiðeðen-ti irməs a-wen-ðäy lanät änniyät meŷ siðuðnät, fäl-a-s, ad-täj tizzurt məqqoorät fäll-äkall, iðəw aðkär n-Mässinäy fäll-tamətte-ta-ðäy. ²⁴ Ayil-net iyyän, ad-t-täks təkoba, ayil wa iyyäðän, ad-äkkälät ðäy-ikallän wi iyyäðnen, ad-əddəšnät tiwsaten wären ämoos ti n-Älyāhud, Yārussālam hundäy har akəy äzzāman-näsnät.»

Täməddawt n-äddunya

(Mätti 24:29–31; Marqəs 13:24–27)

²⁵ «Ad-äj härät ðäy-täfukt d-ewär d-etran, əjənät tirəmmay ðäy-tiwsaten ti wärnen ärori n-äkall ðäy-təssəba n-eməsli-i-ðäy ässuksəðän he-ikkəs ejärew wa səmmän d-tinäzzāmären-net. ²⁶ Äddinät iyyäð, ad-tän-täny tarəmmeyt n-a-wa hannäyän itajj fäll-äkall ed, wäla iməşsuha

wi hānen išənnawān, ad-ənhəynəhəyān. ²⁷ Ālwāqq-wen-dāy, ad-e-ənhəyān āddināt Āgg-āgg-adəm* imal-dd, inay tijāraken, təlcam-as tārna-net d-ālxurmāt-net. ²⁸ Afāl əssəntān hārātān-win-dāy iji, əbdədāt, təḍkəlām iyāfawān-nāwān fāl-a-s, əlyəllas-nāwān, ohāz-dd.»

Yaymāt tokayām

(Mätti 24:32–35; Marqas 13:28–31)

²⁹ Issāylāy-tān Yisa ḍarāt-a-wen tangalt tiyyāt, inn'-asān: «Səjrāhāt dāy-ašar d-ihəškan wi iyyādnen; ³⁰ wādden e-d, tān-tənhāyām a-s dd-ənšārān, ad-təlmədām d-iman-nāwān a-s os'-iwān akāsa. ³¹ Īmmək-wen-dāy day a-s afāl tənhāyām hārātān-win-dāy s-hawān-ənnəy har əqqālān iji, adiš əlmədāt a-s Təmmənəya n-Māssināy,* tohāz-dd. ³² Āsidāttey-awān a-s wār-e takəy əzzurəyāt-ta-dāy wār jen hārātān-win-dāy s-hawān-ənnəy iket-dāy-nāsān. ³³ Ojār tārāyse ija ad-ib'-išənnawān d-ākall uhən ad-iba tənna-nin. ³⁴ Ājāt ənniyāt i-iman-nāwān, wār zəzayet tesāse n-asməd d-əlxəməār d-inəzjam n-āddunya ulhawān-nāwān, wār toyyem ašāl-en-dāy oḍa-dd fälla-wān ³⁵ šund tātart fāl-a-s ašāl-en, ad-dd-iḍəw fäll-āddināt wi wārnen ārori n-ākall iket-dāy-nāsān. ³⁶ Yas, yaymāt jam ənniyāt, təybadām Māssināy s-ālwāqq iket-net i-ad-tāyləsām dāy-a-wa dd-imalān, tudabem day tebādde dat-Āgg-āgg-adəm.*»

³⁷ Itajj Yisa ašāl iket-net isayra dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān* māšan, e-d t-ija ehād, ad-adəw taḍayt ta n-əzzāytun; ³⁸ e-d āffāw, ad-dd-tənšəy tamətte iket-net ehān n-āmudd wa māqqārān i-ad-has-səjəd.

Anu n-taydārt wa iyāš Yāhudəs

(Mätti 26:1–5. 14–16; Marqas 14:1–2, 10–11; Exya 11:45–53)

22 Ohāz-dd āmudd wa n-Faška*-i dāy-tattān āddināt tijəlwen ti wār tāsḱāf tāzḱa yas, ² əggādān-dd imānokālān n-kāl-tikutawen* d-ālyulam n-Āṭṭāwrāt,* ad-tattārān əmmək s-əjān iman n-Yisa māšan, təgdāl-asān-t tuksəḍa ta jān i-tamətte.

³ Dāy-a-wen-dāy, ad-ijjāš Iblis Yāhudəs Isxaryut, iyyān dāy-inəṭṭulab n-Yisa wi n-māraw d-əssin, ⁴ iglā, imməjrād d-imānokālān n-kāl-tikutawen* d-imānokālān n-ālgomitān, ānmāknān dār-s i-ad-hasān-isāyḍār Yisa. ⁵ Āsdāwāt-tān a-wa hasān-inna, əjjāšān-as ārkāwāl n-ad-t-əkḱən əzrəf, ⁶ ird'-asān, ad-itammāy i-āssayāt ānnuflāyān d-wār t-təlla tamətte edes i-Yisa i-ad-hasān-t-isəttārməs.

Isəmməjna i-āmudd wa n-Faška

⁷ Osā-dd ašāl wa dāy-tattān āddināt tijəlwen-ti wār ha tāzḱa d-yarāsnāt taḱsiwen ti n-Faška,* ⁸ āšmašāl Yisa Bəṭrus d-Exya,

inn'-asän: «Äglät, səmməjnum-anäy imənsiwän wi n-ämudd wa n-Faşka.*» ⁹Ennän-as: «Endek diha d-tärhed ad-tän-nəsəmmujnət?»

¹⁰Inn'-asän: «Diha-däy d-e-təjjəšäm ayrəm ad-där-wän-e-immuqqəs ähaləs dd-iktärän, əlkəmät-as s-ehän wa mad-ijjəš, ¹¹tənnəm i-mässi-s n-ehän-en: 'Inn'-ak älyalim, səkən-anäy edəgg däy-ehän-nək wa-däy mad-səssikəyäy ämudd wa n-Faşka näkk d-inəttulab-in.»

¹²Ad-kāwän-isəkən ehän n-soro däy-əmmujnen isəftay, dihen-däy ad-mad-nəsəssikəy ämudd.

¹³Əglän, ənhäyän härätän s-əmmək-wa-däy s-hasän-tän-inna Yisa, ad-siməjnun imənsiwän wi n-Faşka.*»

Ämudd wa n-Faşka

(Mätti 26:20–30; Marqəs 14:22–26; 1 Kur. 11:23–25)

¹⁴Ämmujnät-dd härät iket-net, əskärän-dd imənsiwän yas, änyäy ma Yisa d-inəmmušal däy-edəgg wa n-imənsiwän, ¹⁵inn'-asän: «Äsdärhänäy hullan ad-där-wän ahäräy Faşka-ta-däy härwa wär-äqquzzäbey ¹⁶fäl-a-s, ädduuttät a-s äbas ilkam, ad-där-wän tät-oharäy hundäy har aşäl wa d-mad-ättälmäd älmäyna-net däy-Təmmənəya n-Mässinäy.»

¹⁷İdkäl-dd Yisa kara han aman n-läynəb äxxiimmärnen, äjoḍäy i-Mässinäy təzzar, ikf-en i-inəttulab-net, inn'-asän: «Näyəbbətät a-wa jer-iman-nāwän ¹⁸fäl-a-s, ässiilmäddäy-kāwän a-s wär-ilkem yur-aşäl-i-däy ad-əswey a dd-ijmaḍän läynəb, hundäy har aşäl-wa dd-mad-tass Təmmənəya n-Mässinäy.*»

Asəbdad n-amənsi wa n-tasäktot šəddijän

¹⁹İdkäl Yisa ḍarät-a-wen tajəlla, ämmoy i-Mässinäy, irz'-et təzzar, äzun-asän-tät, inn'-asän: «A-wa tayəssa-nin ta mad-äkfäy däy-idəggan-nāwän, tuzanät tajəlla jer-iman-nāwän kāwənəḍ-däy i-ad-hi-dd-kittəwäm.» ²⁰Əssəmdän tetäte yas, idkäl kara han aman n-läynəb äxxiimmärnen, inn'-asän: «A-wa ihän kara-i-däy a-s ärkəwäl n-tassayt* wa äynayän ijän s-aşni-nin wa madän-inyəl däy-äddimmät-nāwän ²¹māšan, ənhəywät-ak ämaydar-in, ənta-da-däy dār-i oharän. ²²Äsidättey-awän a-s Ägg-ägg-adəm,* ätiwatäs ad-t-iba māšan, aməskoy äwadəm wa t-madän-isəssäyḍär!» ²³Ad-tinməsəstinän ya inəttulab jer-iman-nāsän i-ad-əlməḍän ere wa ihälän ad-äj tākunt-ten-däy.

Mijraw wa n-tidət

²⁴Tənkär däy-sän tamädašt təşsoohet älwäqq-wen-däy i-ad-əlməḍän ere wa däy-sän ojärän. ²⁵Inn'-asän Yisa: «Imənokalän äsiikälən əddəwəlän-wi fäll-äxkamän māšan, hakd a-wen-däy, ärhan ad-hasän-

itawänna dagg-älxer ²⁶mäšan, käwäweð, wär jem a-wen: Wa ojarän dāy-wän, umaset šund wa əndärrän, wa n-ämizär, umaset ənaxdim n-wi iyyäðnen. ²⁷Ässistänäy-käwän: əndek ere wa əniihäjjän d-semyar jer-ere wa äqqimän itatt d-ere wa has-ixdamän? Wädden wa äqqimän itatt a əniihäjjän d-semyar. Äywa! Näkk a-s käwän-dd-osey, əjeý iman-in jere-wän dāy-edägg n-ənaxdim.

²⁸Käwäneð-i-dāy yas, ad-dd-äqqimänen təlcamām-ahi çarät ayāna wa ənhäyāy, ²⁹a-wen-dāy a fäl, tājāy Təmmənəya ta n-Abba-nin jer-ifassän-nāwän s-əmmək wa s-tāt-ija jer-wi-nin, ³⁰i-ad-där-wän ahäräy işəkša d-isəswa dāy-Təmmənəya-nin, täqqayməm fäll-tisäqqima n-təmmənukəla i-ad-təšräyäm tiwsaten ti n-märawät d-sänatät n-İşrayil.»

Äloläy Yisa dāy-isälan n-akuddəl wa t-mad-äj Bətrus

(Mätti 26:31–35; Marqas 14:27–31; Exya 13:36–38)

³¹Innä Älyalim Yisa çarät-a-wen: «Simyon, Simyon, ittär iblis turhajät n-ad-käwän-iskənsəkət šund älkäma ³²mäšan, dälāy-ak Mässinäy i-ad-wär-äba immun-näk sār-i; afäl hi-dd-täqqäläd, səbdəd ayətma-k dāy-äddin.» ³³Iggäd-dd Bətrus, innä i-Yisa: «Älyalim, näkk, äsidäwäy i-ad-där-k idawäy s-takärmüt hakd-dāy s-tamättant.» ³⁴Inn'-as Yisa: «Bətrus, ässiilmädäy-käy a-s, a-s mad-iwət ekäz äyora ašäl-i-dāy, täkkuddäläd-ahi har kərað ihändäggan.»

Isəmməterän-wi ija Yisa i-inəttulab-net

³⁵Inn'-asän Yisa iket-näsän çarät-a-wen: «Älwäqq wa d-käwän-äšmašäläy s-tizarät wär täwweyäm azrəf wäla šäkköš, wäla tifädelen, ajän äba-hin härät fälla-wän.» Ənnän-as: «Wäla a əndärrän.» ³⁶Yas, inn'-asän: «Ämära, ere ilän azrəf, idkəlet-t, ere ilän šäkköš, işləjet-t, ere dāy-wän wärän ila täkoba, izänšet-in anäkäbba-net i-ad-tät-ikrəš ³⁷ed, ällevey-awän a-s a-wa ätwännän fäll-i dāy-əlkəttab n-Mässinäy a-s inna:

‘Äðin dāy-inadlimän’,

ad-äj.»

³⁸Ənnän-as əntäneð: «Älyalim, sänatät tikobawen da»; inn'-asän: «Takat, igdäh-awän mäjräd!»

Ässaýät wa ikkäs Yisa dāy-ašəkrəš wa n-Žätsämmani

(Mätti 26:36–46; Marqas 14:32–42)

³⁹Ifäl dihen yas, äddew dər-sän s-taɖayt ta n-əzzäytun ed, äru-dāy a-wen-dāy a-s izzay ad-t-äj. ⁴⁰Əwwäðän-in taɖayt-en yas, inn'-asän: «Ädəlät Mässinäy i-ad-käwän-agəz dāy-tändərbaaten n-

Iblis.» ⁴¹ Iššenkäš-in Yisa fälla-sän s-əddəkuð n-tejere n-tāhunt, irkāy, ad-itəddal Mässināy, ⁴² ijanna: «Abba, kunta tārhed a-wen-dāy, səssijəj-ahi kara n-tisnant-ta-dāy māšan hakd a-wen-dāy, əjet erhet wa-nāk wādden wa-nin.» ⁴³ Ijanna a-wen-dāy a-s has dd-ānfalāl ānjālos n-Mässināy i-ad-t-isəşşuhət. ⁴⁴ Idgāz Yisa, ijlāy hullan dāy-tamādilt n-Mässināy har tāmoos tide-net a olāhān d-tikruten n-ašni dd-titrəkkiten fäll-ākall. ⁴⁵ Imdā d-tamādilt n-Mässināy yas ibdād, iqqāl-dd inəṭṭulab-net, ogāz-tān-dd tāssoodās-tān tisanant. ⁴⁶ Inn'-asān: «Ma s-təṭṭasām? Ēnkārāt-dd, ādəlāt Mässināy i-ad-kāwān-agəz dāy-tāndərbaaten n-Iblis.»

Atārməs n-Yisa Ālmasex

(Mätti 26:47–56; Marqəs 14:43–50; Exya 18:2–11)

⁴⁷ Hārwa-dāy əmmiirād i-inəṭṭulab-net a-s dd-osa ejhān wa t-ittārān, əzzar-as iyyān dāy-inəṭṭulab-net wi n-māraw d-əssin wa s-isəm-net Yāhudəs. Ohāz-dd Yāhudəs Yisa i-ad-t-asəs dāy-idmarān-net ⁴⁸ māšan, inn'-as Yisa: «Yas kāyy Yāhudəs, əmmək wa-dāy a-s saydarād Āgg-əgg-adəm?*» ⁴⁹ Ēnhāyān inəṭṭulab wi iyyādnen a-wa ikkān iji yas, ənnān: «Ak nāwtet-t s-tikobawen-nānāy mey?» ⁵⁰ Iwāt iyyān dāy-sān akli n-āmānokāl n-kāl-tikutawen* s-tākoba-net, ištāf-dd taməzzujt-net ta n-ayil. ⁵¹ Iytāl-tān Yisa, inn'-asān: «Wār jem a-di.» Iḍās taməzzujt n-āhaləs, əzozāy-t.

⁵² Innā Yisa i-imānokālān n-kāl-tikutawen* d-imānokālān n-ālgomitān wi āylāfnen ehān n-āmudd wa māqqārān* d-inušāmān n-Işrayil d-wi t-āşşunjātnen: «Ma s-sār-i dd-tāwwayām tikobawen d-iboriyān şund ānaytaf?» ⁵³ Wādden hak ašāl ārtayāy dār-wān dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān, mafāl wār hi-dāy-s tārməsām; əlmədāt a-s ašāl-wa-dāy, ašāl-nāwān kāwāneð d-Iblis d-tihay-net.»

Tisətbət n-akuddəl wa ija Bəṭrus i-Yisa

(Mätti 26:57–58, 69–75; Marqəs 14:53–54, 66–72; Exya 18:12–18, 25–27)

⁵⁴ Ārmāsān Yisa, əlwāyān-t s-ehān n-āmānokāl wa n-kāl-tikutawen,* ij'-asān Bəṭrus alkum šəjren. ⁵⁵ A-s hin-əwwāḍān dihen, iryā efew dāy-ammās n-āyalla, əzzahān sār-s əddināt; ijjāş Bəṭrus ənta-dāy, iglā āqqima edes i-āddināt-en. ⁵⁶ Tənhāy-t tānaxdimt tiyyāt āqqiima s-efew, təkñ'e azəjjəzz, tənnā: «Hannāyām-t wa-dağ, amidi n-Yisa.» ⁵⁷ Ākkuddāl Bəṭrus a-wen, inn'-as: «Tamāḍt, wār t-əzzeyāy.» ⁵⁸ A əndārrān ḍarāt-a-wen-dāy, inhāy-t āwadəm iyyān dağ, inn'-as: «Iyyān dāy-sān a tāmoosād.» Inn'-as Bəṭrus: «Āhaləs, ālyafyāt-nāk.» ⁵⁹ Okāy a iwwāḍān āssayāt ḍarāt-a-wen, ikyād dāy-s āhaləs iyyān, inna: «Ijmaḍ-t āşşāk a-s āhaləs-i-dāy, amidi-nāsān

fäl-a-s ənta-däy, i n-Galila.» ⁶⁰ Inn'-as Bətrus: «Ähaləs, wär-əssenäy a däy-hi-tässewäläd.» Diha-däy d-innä Bətrus a-wen-däy, härwa-däy ämmijräd a-s iwät ekäz äyora. ⁶¹ Innäd-dd sär-s Yisa, ämmoqqäs asawaḍ-näsän, iknä däy-s Yisa akäyad yas, iktä-dd Bətrus mäjräd wa s-käla has-t-ija a-s has-innä: «A-s mad-iwät ekäz äyora ašäl-i-däy, täkkuddäläd taməzzuyt-in har käraḍ ihändäggan.» ⁶² Izjār Bətrus, ad-ihall a-wa-däy has-ja tisanant.

Äsmäḍräyän əssärdusa Yisa

(Mätti 26:67–68; Marqəs 14:65)

⁶³ Əzzänän meddän-wi jänen ənniyät i-Yisa sär-s, ad-däy-s ɟazzän, təggatän-t; ⁶⁴ äqqänän idəm-net s-ekärsäy, ad-has-jannen: «Luləy ya, təlläyed-anäy ere wa käy-iwätän.» ⁶⁵ Ad-sikuforän, gaggärän-t.

Tebädde n-Yisa dat-käl-Sinhidrin wi yattäsnen äššäreya

(Mätti 26:59–66; Marqəs 14:55–64; Exya 18:19–24)

⁶⁶ Äffāw yas, äddew-dd älzämayät wa n-inušämän n-Işrayil d-imänokalän n-käl-tikutawen* d-älyulam n-Ättäwrät,* əlwäyän Yisa s-käl-äššäreya. ⁶⁷ Əwwäḍän-in yas, əssəstänän-t, ənnän-as: «Kunta käyy a-s Älmasex,* əkkəs-anäy däy-tayḍärt.» Inn'-asän: «Kud-hawän-tän-ənney-däy, wär hi-e-təfləsäm; ⁶⁸ kud-käwän-əssəstänäy day, wär hi-e-täwwäzzäbäm ⁶⁹ məšan, əlmədät a-s yur-ašäl-i-däy, ad-tənhəyäm Ägg-ägg-adəm,* äqqiima daw-aḡil n-Mässinäy-i ilän tärna.» ⁷⁰ Ənnän-as iket-däy-näsän: «Adiš käyy a-s Rure-s n-Mässinäy?*» Inn'-asän: «Käwāneḍ iman-näwän, tənnäm a-s näkk a t-əmoosän.» ⁷¹ Ənnän älwäqq-wen: «Ma nətajj i-tajuhe säl ta-däy? Wädden nəslä näkkäneḍ iman-nänäy i-a-wa dd-izjārän emm-net.»

Tebädde n-Yisa dat-Bilatəs

(Mätti 27:1–2. 11–14; Marqəs 15:1–5; Exya 18:28–38)

23 Inkär älzämayät iket-net, ittəlwäy Yisa s-Bilatəs wa n-gəfär. ² Osän-in dihen yas, ad-t-saḍlamän, jannen i-gəfär: «A-s närmäs ähaləs-i-däy, išaška tamətte-nänäy, ijanna ənta a-s Älmasex* wa n-ämänokal, ijanna day i-äddinät wär zəläm tiwse i-Qäysär-i n-ämänokal wa məqqārän.» ³ Issəstän Bilatəs Yisa, inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud mey?» Inn'-as Yisa: «Käyy iman-näk, tənneḍ-tän.» ⁴ Innä Bilatəs i-imänokalän n-käl-tikutawen* d-tamətte: «Ähaləs-i-däy, wär hənnəyäy fälla-s uḍlem t-äsinähäjjän d-taməttant.» ⁵ Əzzäjän äddinät iməslan-näsän s-afälla, ənnän-as: «Issəntä-dd ašəšk n-tamətte s-a-wa tät-išäyra yur-Galila ta dd-ifäl har dd-imdä Älyähudəyät, iwwäḍ-dd Yäruşsalām ämära.»

⁶Islā Bilatēs i-a-wen ȳas, issēstān d-a-s ȳisa i n-Galila mey? ⁷Ilmād a-s Galila a t-tēlāt ȳas, āssawāy-t i-Harudēs wa n-gēfār n-Galila-i fälla-s ixkamān ed, a-s itājj a-wen-dāy, iha Ȳarussālam.

Tebādde n-ȳisa dat-Harudēs Antibbas

⁸Inhāy Harudēs ȳisa ȳas, iddēwāt hullan fāl-a-s āru irh' ahānay-net dāy-tēssēba n-a-wa fälla-s isāll, ijar dāy āttāma n-ad-āj ȳisa, iji n-Māssināy iyyān data-s. ⁹Ija Harudēs isēstanān ājjootnen i-ȳisa māšan, wār t-illa a has-inna ȳisa. ¹⁰A-s itājj a-wen, imānokālān n-kāl-tikutawen* d-ālyulam n-Āttāwrāt,* sadlamān ȳisa s-āššahāt. ¹¹Iggād-dd dāy Harudēs d-ēssārdusa-net, ad-t-samāḍrayān, tajjān-t tekāškāšt; ēssēlsān-t anākābba iknan tihusay, āssoyālān-t ḍarāt-a-wen i-Bilatēs wa n-gēfār. ¹²Āšāl-ēnnin-dāy, ad-ānmāzāl Harudēs d-Bilatēs, āmedāwān ed, dat-a-wa, ānimākšārān.

Bilatēs, Bāryābbas, ȳisa

(Mātti 27:15–26; Marqas 15:6–15; Exya 18:39–19:16)

¹³Āsdāw-dd Bilatēs imānokālān n-kāl-tikutawen* d-inušāmān d-tamētte, inn'-asān: ¹⁴«Āhalēs-i-dāy ya, tāwwāyām-ahi-t-dd, tēnnām-ahi: 'Išaška āddināt', ēssēstānāy-t data-wān māšan, wār fälla-s ējrewāy fāw a t-āsināhājjān d-tamāttant dāy-hārātān-wi-dāy t-sawarām. ¹⁵Āssawāyāy-t i-Harudēs ēnta-dāy māšan, wār t-ill' uḍlem fälla-s ijrāw ed, āssoyāl-anāy-t-dd. Wār fälla-s hēnnēyāy fāw a t-āsināhājjān d-tamāttant. ¹⁶Āddābara āmāra, ad-dāy-s sēwwējjāy tiwit, āyyāy-t-in.» [¹⁷Āzzāman-en, hak āmudd n-Faška, āsiwāy'y'-asān-in Bilatēs u-takārmūt iyyān. ¹⁸Ohārān iket-nāsān iyyān n-emm, āsyāren dāy-išēnnawān, jannen: «Āmmātet āhalēs-wa-dāy, sēwwēyēd-anāy-dd Bāryābbas.»] ¹⁹Bāryābbas-i-hi, iha takārmūt fāl-a-s kāla dd-issēnkār tamētte dāy-ayrēm har ij' iman n-āwadēm dāy-a-wen-dāy. ²⁰Ittār Bilatēs ad-hasān-āmmājrād dāy ed irha ēnta ad-hin-isēwwēyy ȳisa ²¹māšan, āsyāren iket-dāy-nāsān dāy-išēnnawān, ēnnān-as: «Itwēṣlēbet fāl-tajēttewt, itwēṣlēbet fāl-tajēttewt!» ²²Olās-tān asēstan wa s-kāraḍ, inn'-asān: «Mafāl, ma iyšād t-āsiināhājjān d-tamāttant? Wār fälla-s ējrewāy a t-āsināhājjān d-tamāttant; āddābara āmāra, ad-dāy-s sēwwējjāy tiwit, sēwwēyyāy-t-in.» ²³Āxwālān-t s-iyāran-nāsān, tattārān dāy-s ad-itwēṣlēb fāl-tajēttewt. Oyy'-asān iman-net, āsjād-asān Bilatēs, ²⁴āllil erhet-nāsān, iytās-as tamāttant, ²⁵āswāy'y'-asān-in āhalēs wa dāy-s ēttārān ihān takārmūt dāy-tēssēba n-asēnkar wa dd-ija i-tamētte d-iman-wi ija, ija ȳisa dāy-ifassān-nāsān i-ad-has-ējēn a-wa s-ārhan.

Atwəşləb n-Yisa Ąlmasex fáll-tajəttewt

(Mätti 27:32–44; Marqəs 15:21–32; Exya 19:17–27)

²⁶ Ąlwəqq wa d-əwəyən Yisa i-ad-itwəşləb, əşhəşšälän əhaləs s-isəm-net Simyon n-tadəbayt ta n-Qərwan dd-ifalän išəkraş ələnji n-tajəttewt ta fáll-mad-itwəşləb Yisa; idkäl-tät, ilkäm-asən. ²⁷ Təlkam-asən dəy tamətte təjjeet əhanät tiqeden əsiikälälnen, təggaṭnät iman-nəsənät s-əkall. ²⁸ Innəḍ-dd sār-sənät Yisa, inn'-asnät: «Šät-Yərusəlam, wər təlhemät fáll-i, əlhəmät fáll-iman-nəkmät d-aratən-nəkmät ²⁹ ed, malən-dd išilan dəy-mad-itwənn: 'Təndəḍ i-timəjjejruten d-ti s-käla wər-əkrešnät ara, wər käla əssoḍəḍnät', ³⁰ əşäl-en, ad-ənnən əddinät i-iḍayən: 'Aḍəwät fälla-nəy', ənnən i-tiḍayen: 'Ąləmət-anəy' ³¹ fäl-a-s, efew kunta oşal dəy-ahəşk ibdəjən s-əmmək-wa-dəy, ma inna wa əqqurən?»

³² Ąttilwəyən dəy dəy-a-wen-dəy əssin inaytafən əkkanen taməttant əntəneḍ-dəy. ³³ Ąlwəqq wa d-hin-əwwəḍən edəgg wa s-itawənna: «Edəgg wa n-akərkor», əşləbən Yisa, əşləbən dəy inaytafən edes-has, iyyən daw-aṣil-net, wa iyyəḍən daw-təşəlje-net. ³⁴ Ąlwəqq wa d-əşləbən Yisa, innə: «Abba, ənş-asən fäl-a-s, wər-əssenən a hən»; jən ḍarət-a-wen tisəyeren i-ad-uṣanən isəlsa-net jer-iman-nəsən. ³⁵ A-s itəjj a-wen, təbdad tamətte, təjjəyha i-a-wa ijən iket-net; ḍazən imənnəhəḍən n-käl-Ąlyəhud dəy-Yisa, jannen: «Wədden iyləs əddinät wi iyyəḍnen, iyləset ya iman-net əməra kunta ənta a-s Ąlmasex* wa əsnəfrən Məssinəy i-iman-net.»

(Mätti 28:16–20; Marqəs 16:14–18; Exya 20:19–23)

³⁶ Əjən-t əssərdusa təḍəzza, zəhazən-t-dd bənəgər, hakkən-as-t, ³⁷ jannen-as: «Kunta käyy a-s əmənokəl n-käl-Ąlyəhud, əyləs iman-nək ya!» ³⁸ Əttəytəyən əllox jənnəj-s, iktab fälla-s:

«A-WA ƏMƏNOKAL N-KÄL-ĄLYƏHUD».

³⁹ Iggəḍ-dd iyyən dəy-inaytafən wi ətwəşləbən dihen, ad-isaməḍray Yisa, ijann'-as: «Wədden käyy a-s Ąlmasex,* əyləs iman-nək ya, təyləsəḍ-anəy!» ⁴⁰ Ąkləwləw ənaytaf-wa iyyəḍən fáll-amidi-net, inn'-as: «Käyy-i dər-s oharən tisanə-ta-dəy, uksəḍ Məssinəy, ⁴¹ nəkkəneḍ, a-wa hanəy-irməsən, imojjan-nənəy a sār-nəy-t-dd-orəwən, nənihəjja dər-s, iwar-anəy uḍlem məşən ənta, wər t-illa a ləbasən iṣṣad.» ⁴² Inn' ənaytaf wa s-iket imməjrəd i-Yisa: «Əktəw-ahi-dd afəl dd-təqqäləḍ təminəkäləḍ.» ⁴³ Inn'-as Yisa: «Əsidəttey-ak a-s əşäl-i-dəy, ad-dər-i təhərəḍ əlžənnät.»

Tamättant n-Yisa Älmasex*(Mätti 27:45–56; Marqas 15:33–41; Exya 19:28–30)*

⁴⁴A-s itäjj a-wen-däy, išwar tēja tarāhut, əlsənāt tihay ārori n-ākall iket-däy-net hundäy har tēja tezzar. ⁴⁵Tättunkäl täfukt, iqqārrawāt ārido wa ibdān däy-ehān n-āmudd wa mäqqārān,* edägg wa šāddijān d-wa iknān təšədje. ⁴⁶Äsyārāt Yisa s-əššahāt dārāt-a-wen, innā: «Abba, ārməs unfas-in.» Innā a-wen-däy ƣas, əjmädān-t iman.

⁴⁷Inhäy kăbtān wa ixkāmān fäll-əssārdusa wi əşlābnen Yisa a-wa ijān ƣas, omäl Măssināy, innā: «Wār t-ih' äşşāk a-s āhaləs-i-däy, āmaydal.» ⁴⁸Enhāyān äddināt wi dd-äddewnen s-edägg-wen-däy a-wa ijān, əqqālān, ānxasān iman-nāsān hullan. ⁴⁹A-s itäjj a-wen-däy, əbdadān imidiwān n-Yisa däy-ijəj əkyadān əntāneđ d-tiđeđen-ti has-dd-əlkāmnen wa-däy n-Galila har əntānāteđ-da-däy.

Azəkka n-Yisa*(Mätti 27:57–61; Marqas 15:42–47; Exya 19:38–42)*

⁵⁰Osä-dd āhaləs oyadān, olayān n-tayrəmt ta n-Arimata s-isəm-net Yusəf, iha inuşāmān n-Işrayil-wi ƣattāsnen äşşāreya, ⁵¹wār-ohər d-imizārān-wi iyyäđnen äddābarātān-wi jān däy-isālan n-Yisa ed ijar ättāma n-a-s ilkam ad-dd-təzzubbət Təmmənəya n-Măssināy,* ⁵²ənta-en-däy a ihālān ad-äkk Bilatəs, ittār däy-s tafəkka n-Yisa, ⁵³oyyas-tāt Bilatəs ƣas, ikkäs-dd Yusəf tafəkka n-Yisa fäll-tajəttewt, ij'-et däy-tefit təzzar, issəns'-et däy-azəkka iyāşān däy-esāwāl s-kāla wār däy-s insa ere āba. ⁵⁴Itajj a-wen-däy aşāl wa d-siməjnun äddināt i-āmudd wa n-əssəbət-i n-tāsonfat.

⁵⁵Əlkāmñāt tiđeđen-ti dd-äddewnen d-Yisa wa-däy n-Galila har diha-däy i-Yusəf, ənhāynāt edägg n-azəkka-en hakd-däy əmmək wa s-tənsa tafəkka n-Yisa däy-azəkka-en. ⁵⁶Əqqālñāt ihānan ƣas, ad-sadawnāt əlƣənfārān d-ađutān. Ijä aşāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat ƣas, əssunfāñāt ed, a-wen-däy, a innā alāmār wa n-ännābi Mosa.

Tanākra n-Yisa jer-inəmmuttan*(Mätti 28:1–10; Marqas 16:1–8; Exya 20:1–10)*

24 Abənnəbən n-älxad-i n-aşāl wa äzzarān däy-əssəboƣ, əkkāñāt tiđeđen azəkka äwwaynāt əlƣənfārān d-ađutān-wi dd-äsdāwnāt, ²äwŵäđñāt-in azəkka, ogäznāt-in tāhunt-ta hārāt emm n-azəkka, täyirarād-in, ³əjjäşñāt ammas n-azəkka məşān, wār däy-s ənhəynāt tafəkka n-Yisa. ⁴Äqqanān iyāfawān-nāşñāt däy-a-wen-däy a-s dd-əbdādān əssin meddən əlsanen isəlsa əsimäy-mäyñen edes-hasñāt, ⁵jāñāt tarəmmeyt-ta-däy fäl dd-hāñāt-ärkayñāt,

äsiðäsnät timmawen-näsnät äkall. Ænnän-asnät meddæn: «Ma s-tammäymät i-ere iddarän jer-inæmmuttan? ⁶Yisa, wär t-illa diha, inkär-dd dāy-tamättant. Æktəwmät-dd a-wa innä härwa iha teje ta n-Galila, ⁷a-s innä: ‘Ägg-ägg-adəm,* ilzam ad-ättärmäs, ijjəš ifassän n-inäsbäkkadän, əsləbän-t məšan, əšäl wa s-kärað, a dd-inkär jer-inæmmuttan.’ » ⁸Æktänät-dd iməjridän-win-dāy ija Yisa.

⁹Fälñät azəkka yas, əkkänät inəttulab wi n-märaw d-iiyän d-inalkimän-wi iyyäðnen, jänät dāy-sän isälan. ¹⁰Tiðeðen-en, h'-enät Märyäma ta n-tadäbayt ta n-Muläzðaləyät, Təxya d-Märyäma ta n-mas n-Yaqub d-tiyyäð dāy sidəttutnen a-wa ənnänät i-inəttulab ¹¹məšan, jän-tänät tinəbbuddal wären əssen a jannenät, unjäyän s-ad-tänät-əfləsän. ¹²Iggäd-dd Bətrus, ošäl s-azəkka, iwwäð-in yas, əssijja dāy-əmmas-net məšan, wär dāy-s inhey ar tefit tənsat d-iman-net, iqqäl ənta-dāy iqqan a-wa ijän eyäf-net.

Zäbo wa n-İmayus

(Marqəs 16:12–13)

¹³Ækkän inalkimän n-Yisa əssin əšäl-wen-dāy tayrəmt ta n-İmayus täniməjjajät d-Yäruşsalam s-əðdəkuð n-märaw kelumetärän d-əssin, ¹⁴əssokalän, simyuyulän isälan n-a-wa ijän iket-net ¹⁵a-s tän-dd-iwwäð Yisa iman-net, äddew dār-sän ¹⁶məšan, indär i-tiṭṭawen-näsän ad-t-əzzəynät.

¹⁷Imməjräd-asän, inn'-asän: «Ma s-tärjašäm ham ti-net?» Äqqänän iyəfawän-näsän, əbdädän, ¹⁸inn'-as dāy-sän wa s-isəm-net Kälyobbas: «Yas, käyy yas, dāy-Yäruşsalam təmdat a wär hen isälan n-a-wa dāy-s ijän išilan-wi-dāy?» ¹⁹Inn'-asän: «Ma dāy-s ijän?» Ænnän-as: «Un a-wa ijrəwän Yisa wa n-Nəşirät-i əmoosän ännäbi äşşooohen s-imojjan-net hakd məjräd-net dat-Mässinäy d-tamətte iket-net, ²⁰ärmäsän-t imänokalän n-käl-tikutawen* d-imizärän-nänäy, əssoðän-t dāy-äşşäreya-näsän təzzar, əsləbän-t. ²¹Näkkäneð, nəmoos härät dāy-wi əjərnen ättäma n-a-s ənta a madän-iyləs İşrayil məšan, a-wa əšäl wa s-kärað d-əjän härätän-win-dāy, ²²äqqännät dāy tiðeðen-nänäy tiyyäð iyəfawän-nänäy ed, ənšäynät azəkka ²³məšan, wär dāy-s in-ogeznät tafəkka-net, äqqälñät-dd, ənnänät änfalälän-asnät-dd änjälosän hasnät-ənnänen, iddar. ²⁴Osän iyyäð dāy-näy dāy azəkka, əsbayänän a-wa ənnänät tiðeðen məšan, Yisa iman-net, wär t-illa ere t-inhayän.»

²⁵Inn'-asän Yisa älwäqq-wen: «Käwäneð-i-š, tidət-dāy a-s ijrəw-kəwän iba n-tayətte, uhən, ma äsiyərän ulhawän-nəwän, igdal-awän ad-təjrähäm a-wa ənnän ännäbitän dāy-əlkəttabän n-Mässinäy? ²⁶Wädden ənnän ilzam ad-inhəy Älmasex* təhänşariðt təzzar, ijjəš älxurmät-net.» ²⁷Irmäs-asän-dd ðarät-a-wen yur-ännäbi Mosa, ikkäd-dd

γur-ännäbitän wi iyyäḏnen iket-näsän, itafässar-asän a-wa ənnän əlkəttabän dəy-isälan-net.

²⁸Ohäzän-in tayrəmt ta əkkän γas, issəkn'-en a-s okay-tän ²⁹māšan, ənnän-as: «Yayəm γur-näy ed, ašäl iglä, ehäḏ-däy, išwar ija», äzzubbät γur-sän. ³⁰Əqqälän tetäte γas, idkäl tajella, ämmoy i-Mässinäy, irz'-et, ikf'-asän-tät. ³¹Ämeränät tiṭṭawen-näsän älwäqq-wen-däy, əzzäyän-t māšan, ättunkäl-asän ässayät-wen-däy. ³²Änmännän jer-iman-näsän: «Wädden a-s hanäy-ämmijräd dəy-tabarät, isafham-anäy əlkəttabän n-ännäbitän, sanäjämadän ulhawän-nänäy fäll-ad-t-əzzəyän.»

³³Əbdädän ässayät-wen-däy, əqqälän Yärussalam. Ogäzän-in inəṭṭulab wi n-märaw d-iiyän d-inalkimän-wi iyyäḏnen, äzziimmäyän dəy-edəgg iyyän. ³⁴Ənnän-asän inəṭṭulab d-inalkimän-wi iyyäḏnen: «Ijmaḏ-t äššäk a-s Yisa, inkär-dd jer-inəmmuttan, inhay-t Simyon.» ³⁵Əlläyən-asän əntäneḏ-däy amuqqəs wa əjän dār-s dəy-tabarät d-əmmək wa s-t-əzzäyän älwäqq wa d-irza tajella.

Änfaläl-dd Yisa i-inəmmušal

(Mätti 28:16–20; Marqəs 16:14–18; Exya 20:19–23)

³⁶Ämmijrädän härwa a-s dd-ibdäd Yisa iman-net jere-sän, inn'-asän: «Ins' älxer n-Mässinäy fälla-wän.» ³⁷Äxwälän, əggädän ənniyätän-näsän, əknän tarəmmeyt ed, äyelän ämättänkul a hannäyän ³⁸māšan, inn'-asän Yisa: «Ma käwän-ixwalän, iggad d-ənniyätän-näwän, ikkas taflest dəy-ulhawän-näwän? ³⁹Əkyədät dəy-ifassän-in d-iḏarän-in, näkk iman-in a-wa, äḏəsät-ahi, təkyədäm dəy-i i-ad-təkkəsäm äššäk, ämättänkul, wär dār-i mad-aläh ed, wär-ila tayəssa wäla iyāsan.» ⁴⁰Ijann'-asän a-wen, isakn'-en ifassän-net d-iḏarän-net ⁴¹māšan, təgdäl-asän təmyäre n-tedawit-i-däy jän ad-t-əfləsän. Inhäy a-s äqqanän iyäfawän-näsän γas, inn'-asän: «Ak təlam a itamäkšen diha?» ⁴²Əkfän-t-dd ašär n-emän ähhoyen, ⁴³irmäs-t-dd, ikš'-e data-sän.

⁴⁴Inn'-asän ḏarät-a-wen: «A-wa-däy a hawän-janney härwa əlley jere-wän a-s ähhuuššäl ad-itbət a-wa fäll-i iktabän dəy-alämär wa n-ännäbi Mosa d-əlkəttabän wi n-ännäbitän d-Äzzäbur.» ⁴⁵Ora älwäqq-wen tiyətwen-näsän i-ad-əfhəməän əlkəttabän, ⁴⁶inn'-asän: «Iktab a-s Älmasex,* ilzam ad-inhəy təhənsəriḏt, inkär-dd ašäl wa s-käraḏ jer-inəmmuttan, ⁴⁷ətwejjən ḏarät-a-wen isälan n-tätubt d-tenäšše n-ibäkkadän s-isəm-net i-tiwsaten iket-däy-näsnät, isänt a-wen dəy-Yärussalam.

⁴⁸Käwäneḏ a jey tijuhaben n-a-wen iket-net, ⁴⁹näkk dəy, ad-hawän-dd-səssiwayäy a-wa s-hawän-ija Abba-nin ärkäwäl-net, a-wen-däy a fäl wär feläm ayrəm-wa-däy, a təkkäs tärna ta dd-fälät isənnawän wär käwän-təlsa.»

Tikawt n-Yisa i-işənnawăn*(Marqəs 16:19–20)*

⁵⁰ Ilwăy-tăn ɖarăt-a-wen har edes i-tadăbayt ta n-Bitanya, iɖkăl ifassăn-net, ija dăy-săn ălbăraka. ⁵¹ Itajj dăy-săn ălbăraka hărwa a-s dăr-săn ibɖa, imməɖkăl s-işənnawăn. ⁵² Ārkăyăn-as əntăneɖ dihen-dăy təzzar, əqqălăn Yărussălam əknan dăy-tedăwit.

⁵³ Hak aşăl ɖarăt-a-wen, timăqqusăn dăy-ehăn n-ămudd wa măqqărăn* ihăn Yărussălam, tiimələn Măssinăy. Amin!